

lust for life. 141

Maandblad over muziek & meer

DE MEESTE RECENSIES! o.a. Queen + Bruce Springsteen + Slash + Lenny Kravitz + Sam Cooke + Taylor Swift + Kings Of Leon + Beth Gibbons + Golden Earring + Willie Nelson + The Libertines + Little Feat + Yes + Ayreon + Canned Heat + Pet Shop Boys + Ringo Starr + Cedric Burnside

8 710966 312650 00141 > LFL # 141 €7,95 JUNI 2024

Black Sabbath

'De jaren tachtig? Chaos!'

St. Vincent

'De moderne wereld versnippert ons'

AC/DC

De 25 beste songs

Amy Winehouse

De opkomst van een fenomeen

Plus Ilse DeLange • Blue Öyster Cult • Kamasi Washington • Keane • Villagers

VILLAGERS

THAT GOLDEN TIME OUT NOW

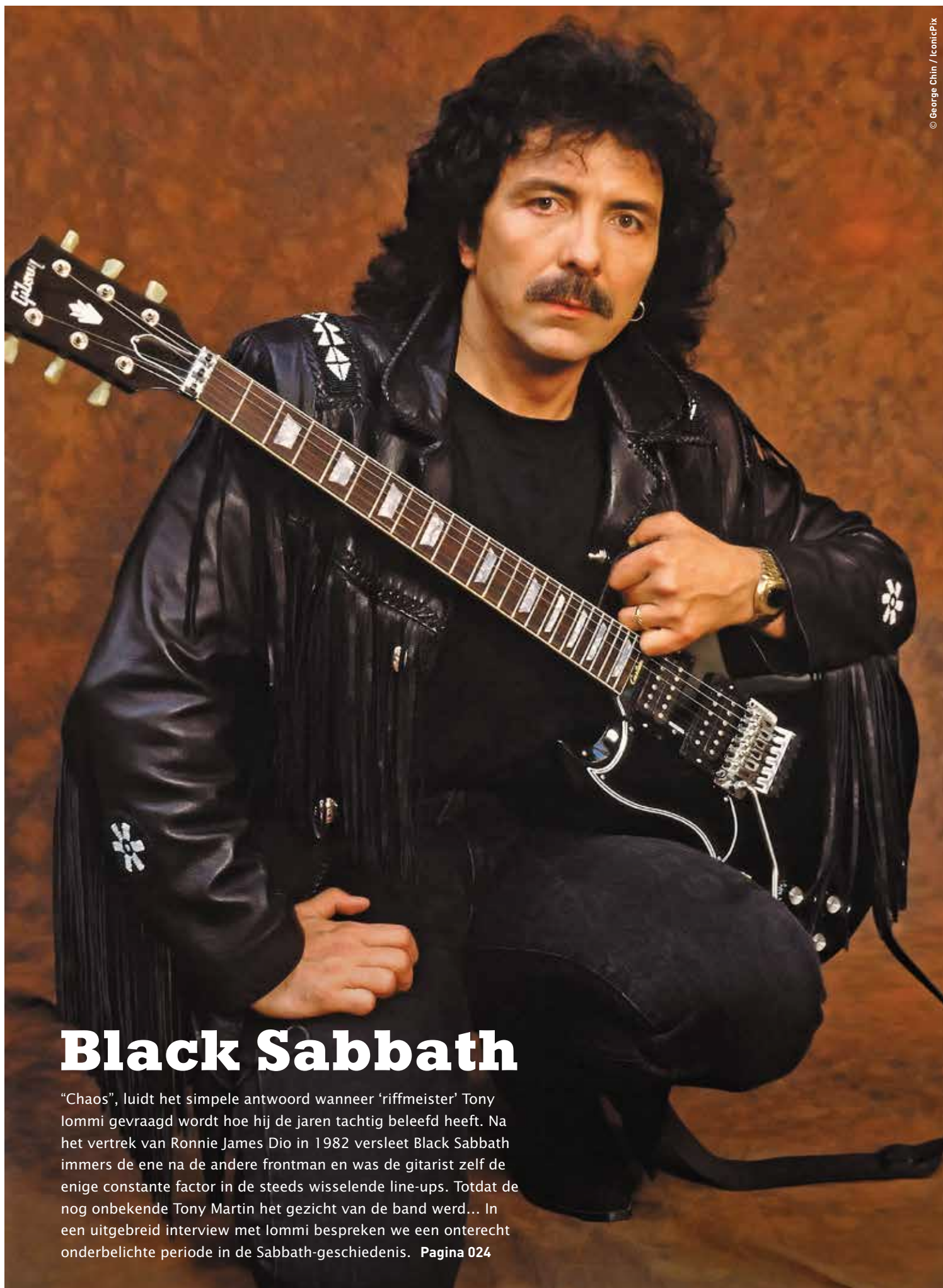
Down The Rabbit Hole Festival 5th-7th July

BETH GIBBONS LIVES OUTGROWN

OUT NOW

Black Sabbath

“Chaos”, luidt het simpele antwoord wanneer ‘riffmeister’ Tony Iommi gevraagd wordt hoe hij de jaren tachtig beleefd heeft. Na het vertrek van Ronnie James Dio in 1982 versleet Black Sabbath immers de ene na de andere frontman en was de gitarist zelf de enige constante factor in de steeds wisselende line-ups. Totdat de nog onbekende Tony Martin het gezicht van de band werd... In een uitgebreid interview met Iommi bespreken we een onterecht onderbelichte periode in de Sabbath-geschiedenis. **Pagina 024**

deze maand in lu

**'De grens
tussen
gestoord en
normaal is
erg dun'**

Pagina 090

St. Vincent

"Vanaf het moment dat we huilend en schoppend ter wereld komen, zitten we in hetzelfde schuitje." Nee, het thema van All Born Screaming stemt niet direct vrolijk. Wel heeft Annie Clark, alias St. Vincent, een hartverscheurend mooi album toegevoegd aan haar toch al indrukwekkende oeuvre, waarvoor Foo Fighters Dave Grohl en Josh Freese zich maar wat graag lieten optrommelen. Lust For Life sprak de eigenzinnige zangeres/gitarist over leven, dood, liefde en de moderne wereld die ons versnipperd. **Pagina 032**

Amy Winehouse

Er is bijna geen betere manier om de muziek van een artiest een populariteitsboost te geven dan met een biopic. Dat bleek onlangs maar weer toen Back To Black in de bioscoop verscheen. Om nu eens niet de aandacht te vestigen op het tragische einde van Amy Winehouse blikken we in deze coverstory terug op haar eerste stappen richting wereldsucces. Maar natuurlijk laten we ook uitgebreid ons licht schijnen op die spraakmakende speelfilm... **Pagina 016**

006 EXPO

008 Voorwoord

009 Reacties

010 De TamTam

011 King Hannah

012 Tricklebolt

Voor het nieuwe studioalbum riep deze Overijsselse rockband de hulp in van o.a. DeWolff, Temples, Shaking Godspeed en Indian Askin. Met een bijna perfect resultaat.

013 Wolffpraat

014 Deep Cuts

016 Amy Winehouse

024 Black Sabbath

030 De Evergreen

032 St. Vincent

034 AC/DC

Hells Bells, Whole Lotta Rosie of toch Back In Black? We lieten de LFL-lezers hun favoriete AC/DC-songs kiezen – met een knallende Top 25 als resultaat.

040 Live

042 Tech

044 Ilse DeLange

Een gesprek over haar passie voor rootsy Amerikaanse muziek, het belang van openhartigheid, Nashville en... Dolly Parton!

048 Blue Öyster Cult

052 Albums Nieuw

052 Kamasi Washington

062 Little Feat

066 Villagers

072 Albums Opnieuw

072 Sam Cooke

078 Muziek In Beeld

079 Boeken

080 Getipt

082 Schatjes

088 Koken Met Rockers

089 Crossroads

090 Eindschot

The Beach Boys By The Beach Boys

Stond 2023 op muzikaal gebied vooral in het teken van The Beatles en de Stones, 2024 lijkt het jaar van The Beach Boys te worden. Althans, wat legendarische bands van weleer betreft (voordat we een heel leger boze 'Swifties' over ons heen krijgen). Niet alleen verschijnt op 24 mei een nieuwe, veelbelovende documentaire op Disney+ – gelijktijdig met de soundtrack – ook vertellen de leden hun eigen verhaal in *The Beach Boys By The Beach Boys*, het eerste officiële boek over de Californische knapen met de gouden keeltjes. Naast de hoofdrolspelers zelf komen bekende bewonderaars aan het woord, onder wie Eric Clapton, Bob Dylan, Bruce Springsteen en Thom Yorke. Gezamenlijk voorzien zij alle mijlpalen van commentaar: van de formatie in 1961 tot een concert voor zo'n half miljoen mensen in Washington negentien jaar later. Voor het begeleidende beeldmateriaal werd het archief van Capitol Records ondersteboven gehaald. Dat leverde een schat aan prachtige, deels nooit eerder vertoonde foto's op waarmee het verhaal van een van de belangrijkste bands uit de popgeschiedenis op de meest compleet denkbare wijze wordt verteld. Een verhaal vol ontroerende broederliefde, successen, tragedies en natuurlijk briljante harmonieën die nog lang zullen blijven nagalmen bij muzikkliefhebbers van jong tot oud.

Tekst: Dominique van der Geld • Foto's: © Capitol Image Archive

The Beach Boys By The Beach Boys

Genesis Publications

ISBN 9781905662852

408 pagina's

Hardcover

€ 60

Limited edition verkrijgbaar via

www.thebeachboysbook.com

word abonnee!

Kijk op pagina 028 of ga naar lflmagazine.nl/abonneren

redactie

Redactie Martin Cuppens (hoofdredacteur),
Dominique van der Geld (hoofdredacteur),
Robert Haagsma (adjunct-hoofdredacteur),
Jolien Eijssink (redacteur)

Eindredactie Martin Cuppens, Mark Dyson, Jolien Eijssink,
Caya Forman

Postadres Postbus 720, 6800 AS Arnhem

Telefoon +31 (0)26-2022303

E-mail redactie@lflmagazine.nl

Medewerkers Sven Bersee, Peter Bruyn, Peter Douma, René van Duijnhoven, Caya Forman, Esmee de Gooyer, Herman van der Horst, Fabienne van Ingen, Harry de Jong, Kayleigh Mensinga, Inge van Nimwegen, Chris van Oostrom, Milou Ros, Orlando Ruiz de Fez, Stefan Sjoers, Elysa van der Ven

Fotografie Cristel Brouwer, Bullet-Ray, Mitchell Giebels, Ans van Heck, Peter de Jong, Tineke Klamer, Anne-Marie Kok, Patrick Kreling, Robin Looy, Tiffany Peters, LA Media

Basisontwerp & art director Bart Kaper, Arnhem

Lay-out Marck van Dongen

Druk Bal Media, Schiedam

Distributie Betapress (Nederland), AMP (België)

advertentieverkoop

LA Media (muziekbranche)

sales@lflmagazine.nl

abonneeservice

Lust For Life verschijnt 10 x per jaar

E-mail lustforlife@spabonneeservice.nl

Telefoon +31 (0)88-1102085

Postadres

Lust For Life Abonneeservice

Antwoordnummer 10016

2400 VB Alphen aan den Rijn

Prijzen € 35,- voor 5 nummers,

€ 69,- voor 10 nummers. Zie ook pagina 028

Buitenland Voor abonnees in het buitenland

(behalve België) gelden aangepaste condities

Losse nummers € 7,95

Nabestellen Kijk op www.lflshop.nl

Het abonnementsgeld dient bij vooruitbetaling te worden voldaan. Abonnementen kunnen per nummer ingaan en worden zonder tegenbericht automatisch verlengd.

Opzeggen dient schriftelijk of per e-mail

(naar abonnee@lflmagazine.nl) te gebeuren, uiterlijk

8 weken voor de vervaldatum van het abonnement.

Lust For Life is een uitgave van Music Maker Media Group BV

Uitgever Mark Postema (uitgever@lflmagazine.nl)

© 2024 Lust For Life. Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, kopie, opname in een leesportefeuille of welke andere wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. De redactie heeft zich ten uiterste ingespannen om alle rechthebbers van de afgedrukte foto's te benaderen, partijen die van mening zijn dat ze in deze tekort worden gedaan, wordt verzocht om binnen twee weken na verschijnen van deze uitgave contact op te nemen. Lust For Life is niet aansprakelijk voor eventuele onjuistheden in deze uitgave, noch verantwoordelijk voor handelingen van derden welke mogelijkerwijs voortvloeien uit het lezen van deze uitgave.

ISSN 2210-7274

Adviesprijs € 7,95

Coverfoto: © Universal Music

Kijk voor de actuele verschijningsdata van

Lust For Life op onze website lflmagazine.nl!

voorwoord

Armoedige gedenksteen

Een van uw hoofdredacteurs was zeventien toen hij tijdens een schoolreisje wandelde over de Parijse begraafplaats Père-Lachaise, om bij een armoedig ogende gedenksteen uit te komen. Een groep fans had zich er al in een boog omheen verzameld – al dan niet met zakdoeken in de hand om de waterlanders mee op te vangen. “Gezellig hier, kunnen we nu gaan?”, fluisterde een zichtbaar verveelde cultuurbarbaar uit de klas, maar deze Doors-fanaat wilde het wonderlijke tafereel nog een paar minuten goed in zich opnemen. Ruim dertig jaar na de dood van Jim Morrison waren er nog steeds mensen die om hem rouwden – mensen die niet eens geboren waren toen de zanger zich bij de ‘club van 27’ voegde!

*Dat Morrison nog altijd tot de verbeelding spreekt, is voor een deel te danken aan de biopic *The Doors* (1991) van Oliver Stone. We weten het: dat is zo'n beetje de minst waarheidsgetrouwe speelfilm over een muzikant ooit en ook de overgebleven bandleden lieten zich kritisch uit over het weinig flatteuze portret dat Stone van de frontman schetste. Wat heet: Morrison kwam in die rolprent over als een pretentieuze ploert. In zekere zin ook een armoedige gedenksteen dus, maar de film bleek niettemin een kassucces. *The Doors* zorgde ervoor dat een nieuwe generatie in de ban raakte van ‘The Lizard King’. Dat was deels te danken aan de verbluffende vertolking van hoofdrolspeler Val Kilmer, maar natuurlijk vooral aan al die geweldige Doors-songs op de geluidsband.*

*Dat is wat een biopic moet doen: de kijker (opnieuw) verliefd laten worden op de muziek van een artiest. In dat opzicht lijkt ook de recente Amy Winehouse-film *Back To Black* een succes, hoeveel kritiek er ook mag zijn op de feitelijke onjuistheden in het scenario (onze filmexpert Chris van Oostrom geeft verderop in deze LFL zijn ongezouten mening daarover). Niet dat die populariteitsboost zo hard nodig was: het meer historisch accurate Amy uit 2015 maakte ook al veel los, waarmee maar weer bleek dat een documentaire net zo effectief kan zijn als een Hollywoodfilm.*

*Om die laatste reden zijn we al jaren met veel plezier mediapartner van IN-EDIT. De afgelopen editie van het muziekdocumentairefestival vond van 11 tot en met 21 april plaats in de Melkweg, met films over o.a. Carlos Santana, Cyndi Lauper en Joan Baez. Het aanstekelijk enthousiaste en creatieve team achter het festival bedenkt elk jaar ook een fraai randprogramma bij de vertoningen, zoals deze keer een heuse Stones-karaoke met liveband! Dat gebeurde naar aanleiding van de docu *The Stones And Brian Jones*, waarover je in LFL139 al een uitgebreid artikel kon lezen. Aansluitend verzorgde onze eigen Inge van Nimwegen een interview met regisseur Nick Broomfield, die na afloop nog even aan de organisatie liet weten: “Het was een erg leuke Q&A en ik bewonder de kalmte van de moderator. Ze heeft hier echt talent voor, ik hoop dat ze er meer mee gaat doen.” Ja, dat zijn dus van die momenten waarop we weer even ontzettend trots zijn op de (multi)talenten in ons schrijversteam!*

Martin Cuppens

Dominique van der Geld

reacties

Complimenten, tips of gewoon even een berichtje? De redactie van Lust For Life is er dol op! Mail naar reacties@lflmagazine.nl, of stuur een brief naar Lust For Life, Postbus 720, 6800 AS Arnhem. We zijn ook te bereiken via www.lflmagazine.nl en op Facebook, X en Instagram: [@lflmagazine](https://www.instagram.com/lflmagazine).

Eerbetoon

Jullie hebben al mooie uitgaven gemaakt in de Ode Aan...-reeks, zowel over Bruce Springsteen als over The Rolling Stones. Nu Nederlands beste band ooit, Golden Earring, noodgedwongen moest stoppen, lijkt het mij niet minder dan geweldig om een Ode Aan De Earring uit te brengen! Mocht die uitgave al bestaan, dan moet ik die op de een of andere manier gemist hebben.

Patrick Vermeirsch (via e-mail)

Wat onze bladen betreft geloven we niet zo in het principe 'u vraagt, wij draaien' (anders moeten we straks met een beetje pech nog een special over Kane maken!), maar in dit geval zijn we het helemaal met je eens. Sterker nog, Ode Aan De Earring was in 2021 de allereerste uitgave in de reeks en we zijn er nog steeds hartstikke trots op. En nog mooier: je kunt deze special over Golden Earring nog nabestellen via lflshop.nl!

Bintangsbrug

Op 17 april is de Bintangsbrug in Beverwijk geopend. Een mooi gebaar van de gemeente aan de oudste rockband van Nederland. Misschien een leuk item voor een nieuwe LFL?

Lidy H. (via e-mail)

En zo staat bijna de hele Reacties-rubriek deze keer in het teken van Nederrock. Van een artikel over die Bintangsbrug (dat bekt wel lekker trouwens!) is het deze maand niet gekomen, maar fijn dat we onze lezers via jouw berichtje nog even kunnen wijzen op dit heuglijke nieuwsfeit. Dank daarvoor!

Belangrijk document

Dank voor de review van de Q65-box The Life We Live: Anthology 1965–2000 in LFL140! Ik wil deze box erg graag hebben, maar hij is vooralsnog nergens bij de bekende platenzaken te koop en ook op internet kan ik geen besteladres vinden. Weten jullie hoe ik te werk moet gaan om dit belangrijke document van de Nederpop in mijn bezit te krijgen (voor het te laat is)?

Henk Vermeulen (via e-mail)

Voor onze lezers verrichten we natuurlijk graag wat speurwerk. We hebben even contact opgenomen met het platenlabel en je kunt een exemplaar bestellen via een mailtje naar centerentertainment.nl@gmail.com. Succes!

R.I.P Dickey Betts

Dickey Betts is op tachtigjarige leeftijd overleden. Hij was mede-oprichter van The Allman Brothers Band.

Anne (via Facebook)

Dat hebben we uiteraard meegekregen, erg verdrietig! Als eerbetoon aan deze geweldenaar lichten we op onze site tien songs uit waaruit blijkt hoe belangrijk Dickey was voor de Allmans. Check de lijst op lflmagazine.nl!

De Tam Tam

Wat hield uw redactie de afgelopen maand bezig?

“Kleine voorspelling: binnen een maand of acht krijgen we een discussie of we door **AI gegenereerde albums** moeten recenseren in LFL.” Een niet nader te noemen collega smeedt deze zin in onze kantoor-Whatsappgroep. Toegegeven, ik ben sowieso al vrij makkelijk **op de kast** te jagen, maar met dit soort beweringen gaat dat nog een beetje rapper dan normaal. • Voor de zalige onwetenden onder u: we leven in een tijd dat de technologie ons zover heeft gebracht dat kunstmatige intelligentie werkelijkheid is geworden. Je zou zeggen: tof, dat kan wellicht de **hongersnood**, oorlogen en de degradatie van voetbalploeg **Vitesse** oplossen! Schitterend! • Maar helaas, tot dusverre leek die AI vooral benut te worden door luie studenten die programma’s als **ChatGPT** hun essays laten schrijven, ranzige types die graag nep-pornofilmpjes van beroemdheden maken en **lolbroeken** met te veel tijd die flauwe filmpjes en/of foto’s in elkaar draaien. • Gelukkig is er nu dus een daadwerkelijk nuttig fenomeen opgedoken: ‘muziek’ die met behulp van AI is gefabriceerd. En dat kan blijkbaar een stuk makkelijker dan je denkt. Neem de app **Udio**, die in april gelanceerd werd. Daarin kun je met speels gemak wat gekke termen invoeren – bijvoorbeeld: maak een song in de stijl van **Slayer** en Taylor Swift met **Eddie Vedders** zang – en dan kakt de app een liedje uit. • Grappig? Och, er zijn ook mensen die René van der Gijp of **Jandino Asporaat** leuk vinden, over smaak valt niet te twisten zullen we maar zeggen. Maar een flink aantal muzikanten is niet superblij met deze ontwikkelingen, en dat snap ik best. Zoals onze columnist en DeWolff-zanger/gitarist **Pablo van de Poel**: “Muziek is mijn leven en dat zoiets afgepakt kan worden door AI baart mij enorme zorgen”, meldde hij onlangs in een interview met de **NOS**. En Pablo vervolgt: “Veel artiesten kunnen hun werk blijven doen doordat zij af en toe een commerciële klus doen, zoals het maken van een jingle voor **reclames**. Met de komst van AI gebeurt dat niet meer.” • Zolang er nog geen duidelijke afspraken zijn over het gebruik van AI (dat zou ergens eind mei moeten gebeuren, in de vorm van de **Europese AI Act**) is dat laatste wel degelijk een probleem, maar of kunstmatig gegenereerde muziek daadwerkelijk een

plek in het hart van muzikfans gaat veroveren? Noem me naïef, maar ik kan het me echt niet voorstellen. • Wat zo’n ‘tooltje’ vooral doet, is door steeds groter wordende **data-bases** met informatie ploegen om iets te fabriceren wat voldoet aan de ingevoerde termen. Oftewel: sec gezien wordt er niets gecreëerd, maar slechts een mix gemaakt van allerlei al bestaande geluiden die in de **blender** geflikkerd worden. En wat komt er doorgaans uit een blender? Juist: een tot een **glad papje** verworden substantie zonder randjes, zonder rafels en – als je de metafoer doortrekt naar kunst – zonder emotie of ziel. Prima voor in de supermarkt, lift, parfumswinkel en **smakeloze club** wellicht, maar absoluut geen vervanging voor ‘echte’ muziek (sorry voor het **snobisme**) die de luisteraar raakt. De muziek waarover we in Lust For Life schrijven dus. • Nee, ik denk dat als er al artiesten zijn die zich ‘zorgen’ zouden moeten maken om AI, dan zijn het wellicht de **generieke pop-** en dance-acts die momenteel de dienst uitmaken. Of er nu een vermomde dj of een app de play-knop indrukt, ik kan me voorstellen dat dat de springende feestganger niet superveel uitmaakt. Maar misschien is dat de **mopperige oude man** met een breekbare rug en chronisch slaapttekort in mij die aan het woord is. • Hoe dan ook, om op de wringende vraag uit de eerste regel van dit stukje terug te komen: nee, ik denk niet dat we ooit door AI gegenereerde albums moeten bespreken in LFL. Net zo min als dat we **dj-sets**, de een aantal jaren geleden zo populaire **‘mash-ups’** (waarbij verschillende liedjes naadloos met elkaar vermengd worden) of **K-pop** recenseren. Maar goed, het ironische van dit alles is natuurlijk dat we die discussie stiekem nu al gevoerd hebben...

Tekst: Martin Cuppens

Slayer: voortaan ook met Taylor Swift en Eddie Vedder in de gelederen?

‘Het rijmt niet, omdat het gaat om wat ik wil vertellen’

Singer-songwriter Bill Callahan komt voorbij in een van de nummers op *Big Swimmer*, het nieuwe album van alt.rockduo **King Hannah**. Elders heeft zangeres Hannah Merrick het over de hoesfoto van de *Spiderland*-lp van Slint, die onder popliefhebbers zeer bekend is. En dan is er nog countrylegende John Prine, wiens stem op de radio haar een goed gevoel geeft, zoals Merrick in de afsluitende track zingt. Aan referenties geen gebrek dus, want Hannah kent haar klassiekers.

“Het was geen bewuste beslissing om die muzikanten met naam te noemen”, vertelt Hannah Merrick. “Dat kwam gewoon vanzelf toen ik die teksten schreef. En een naam als Bill Callahan bekt natuurlijk ook heel goed. Muziek is mijn grote passie. Als ik net zo hartstochtelijk van beeldende kunst had gehouden, dan had ik wellicht schilders genoemd. Tegelijk vonden Craig en ik het een mooie groet aan muzikanten die we bewonderen.”

‘Craig’ is gitarist Craig Whittle, die met zijn wollen mutsje en flodderig T-shirt de slacker-achtige muzikale architect is van het alt.rock-duo uit Liverpool. Merrick roept met haar blauwe nagels, zwarte haar en magere figuur in de verte wel associaties op met PJ Harvey. Laatstgenoemde was trouwens ook een invloed op het debuutalbum *I’m Not Sorry, I Was Just Being Me* uit 2022, vertelt de zangeres. Whittle en Merrick ontmoetten elkaar halverwege het vorige decennium doordat ze in hetzelfde café werkten en dezelfde muzikale belangstelling bleken te hebben. Dus zochten ze elkaar ‘s middags op, een paar uur voordat ze achter de toog moesten, en probeerden dingen uit. Hannah bracht de basale liedjes in en Craig liet ze muzikaal alle kanten op schieten.

Te weinig aandacht

I’m Not Sorry, I Was Just Being Me kreeg in Nederland relatief weinig aandacht – te weinig! – terwijl de plaat in België hoog in de jaarlijstjes eindigde. Wanneer er over dat album geschreven

werd, viel vaak de naam Portishead. Gemakzuchtige copy-paste journalistiek, want ondanks de PJ Harvey-inspiratie klonk dat album al behoorlijk Amerikaans. Op *Big Swimmer* gaat het duo daar nog een stap in verder. Gebleven is het zwoele stemgeluid van Merrick, dat ditmaal tussen folk en jazz pendelt en tijdens sommige praatmuziek-nummers associaties met Laurie Anderson oproept. Whittle laat zijn gitaar grommen en rocken, maar stapt soms ook over op ingetogen akoestisch. “Ons eerste album was nog veel meer gebaseerd op gitaarriffs, waar Hannah haar teksten overheen zong”, zegt Whittle. “We maakten die plaat tijdens de pandemie zonder ooit echt live gespeeld te hebben. Toen we vervolgens gingen toeren, heeft dat ons geluid veranderd.”

“En sindsdien is er absoluut meer country en folk in geslopen”, valt Hannah bij. “Dat is de muziek waar we veel naar geluisterd hebben.” Er gaan namen van favorieten over tafel: Red House Painters, Jason Molina, Bill Callahan en niet te vergeten Neil Young, de ultieme gitaarheld van Whittle. Wat de liedjes op *Big Swimmer* bijzonder maakt, is dat ze geen couplet-refrein-structuur hebben en in de meeste gevallen niet rijmen, maar toch heel natuurlijk klinken. Merrick: “Mijn liedjes zijn verhalen die ik zo gedetailleerd mogelijk opschrijf. Dat het niet rijmt, daar zit geen vooropgezet plan achter. Het gebeurt gewoon doordat ik mij helemaal focus op wat ik wil vertellen.”

Tekst: Peter Bruyn

'Out of the box' met Tricklebolt

Voor het nieuwe studioalbum *Honey From The Sky* riep de Overijsselse rockband **Tricklebolt** voor ieder nummer de assistentie in van geestverwante collega's uit bewonderde bands, waaronder DeWolff, Temples, Shaking Godspeerd en Indian Askin. Het eindresultaat biedt een veelheid aan prettig desoriënterende kleurtjes. Gitarist Tim Kampman over de breipatronen.

Wisten jullie vooraf wie in welk nummer een gastbijdrage zou moeten leveren?

"We hadden zo'n veertig demo's. Soms duurden die tien minuten lang, in andere gevallen slechts tien seconden. Maar we hebben die gasten eerst benaderd met puur het concept van de plaat om te kijken wie daar op reageerde. We hebben ze dus daarna laten kiezen uit die demo's. Wij wilden onszelf juist verbreden en 'out of the box' denken, dus het had weinig geholpen als wij dat voor hun gingen bepalen. Want heel vaak bleek dus ook dat muzikanten totaal andere tracks kozen dan wij gedacht hadden. Dat was heel verrassend."

Welke bijdrage verraste je in die zin het meest?

"Hm. Nou, Rens Ottink is natuurlijk een drummer die zich doorgaans bezighoudt met heel uitgesponnen psychedelische rockmuziek en hij koos iets dat veel meer een Police-achtig punkliedje is. Dat vond ik wel grappig. Wij dachten dat hij misschien voor een langzamere, meer zweverige track zou gaan. En Chino [Ayala, red.] van Indian Askin deed Summer In The Lowlands op basis van niet meer dan een introetje op een iPhone-opname van een repetitie. Hij stuurde meteen zelf een demo terug en daar zijn we op gaan bouwen totdat er iets uitkwam dat heel erg zijn stempel heeft en dus ook heel anders is dan ons oudere werk."

Het zijn geen eenduidige nummers. Elk liedje verschilt qua kleur drastisch ten opzichte van het vorige.

"We hebben niet per se nagedacht of iets een logische structuur of radiopotentie zou hebben. Wel zijn we liefhebbers van korte liedjes. Little Bitty, het nummer met Rens, is een compact liedje en dat hebben we bewust wat voorspelbaarder gehouden. Het kwam er zo uit en daar hebben we later dus ook niks meer aan gedaan. Binnen de structuren hebben we wel gezocht naar gekke uitpattingen in de geluiden. Steeds andere effecten in iedere track omdat we ons dan ook steeds weer in een andere studio bevonden."

Als gitarist heb je getuige deze plaat een enorme ontwikkeling doorgemaakt.

"Toch staan er niet zoveel gitaarsolo's op. Ik ben dus ook niet zo heel veel meer aan het luisteren naar gitaristen die me zouden kunnen inspireren voor improvisatiewerk of het soleren. Maar zelden hebben we een normaal gitaargeluid gebruikt. Als we voor een effect kozen, dan ook voluit. Met dat inkleuren willen we nog wel extremer gaan. Dat vind ik zo cool aan alles wat Tame Impala doet: die hele drastische effecten. Maar ik hou ook van retrogitaristen als Paul Kossoff. Die vind ik heel vet. Of het tegenovergestelde: gitaristen die opeens even ontzettend gaan staan shredden om iedereen gek te maken."

Tekst: Chris van Oostrom

Wolff- praat

Elke maand schuift DeWolff een bandlid naar voren om te praten over een klassieke of onderbelichte plaat die van grote invloed was op het Limburgse bluesrocktrio. Deze keer: zanger/gitarist Pablo van de Poel over het debuutalbum van Santana uit 1969!

Blijk van menselijkheid

De Woodstock-documentaire was van grote invloed op mijn muzieksmaak. Ik zag de film al jaren voordat we begonnen met DeWolff, want ik kreeg voor mijn twaalfde verjaardag een dvd met de show van Jimi Hendrix op dat legendarische festival. Al snel

ontdekte ik ook de andere artiesten die daar speelden. In mijn vriendengroep was het optreden van Ten Years After helemaal 'the shit': ze probeerden allemaal I'm Going Home te spelen zoals Alvin Lee dat deed in de docu. Voor mij betekende Woodstock waarschijnlijk ook de allereerste kennismaking met Santana, waarvan ik het debuutalbum tot mijn favoriete platen aller tijden reken.

Die eerste Santana-lp is op zoveel verschillende levels geweldig. Er staan een paar heel goede songs op, zoals Evil Ways en Shades Of Time, maar ook schitterende instrumentals. Als je bijvoorbeeld op hoog volume luistert naar het begin van Jingo, met die conga's en de invallende drums, klinkt dat zo tribaal en vet! Dat is een van de redenen waarom ik steeds terugkeer naar deze plaat: het geluid is zo ruimtelijk. Carlos Santana klonk hierna ook nooit meer zo goed. Die lang aanhoudende gitaartoon waar hij zo bekend om staat, is hier al aanwezig, maar je hoort dat hij nog zoekende is. Hij had de apparatuur nog niet om zo'n eindeloze sustain te genereren. Later heeft Carlos dat 'geperfectioneerd', maar ik vind dat dan dus helemaal niet mooi meer. Ik wil juist die worsteling horen, zoals op dit eerste album. Af en toe haalt hij het net niet, maar er zit zoveel vuur in zijn spell!

Dat is eigenlijk ook wel de rode draad in mijn muzieksmaak: als rock geperfectioneerd wordt, vind ik het totaal niet interessant. Je hoort weleens verhalen over bijvoorbeeld Bruce Springsteen, die drie dagen lang zoekt naar de perfecte snare-sound. Dan denk ik: jongens, waar the fuck zijn jullie mee bezig? Daarmee zeg ik zeker niet dat ik beter weet dan Bruce hoe ik een plaat moet opnemen, maar ik wil die rauwe energie voelen van goede muzikanten die met elkaar samenspeelen. Ik weet zeker dat die plaat net zo'n succes was geweest als ze niet drie dagen maar tien minuten naar die snare-sound hadden gezocht..

Het eerste Santana-album demonstreert ook perfect de balans tussen instrumentale muziek en echt goede songs, en hoe je beide kunt bundelen in één grote superkracht. Dat heeft DeWolff zeker beïnvloed. Het komt vaak voor dat we in de studio bezig zijn en tegen elkaar zeggen: 'We moeten die Santana-vibe krijgen!' Dan refereren we dus aan die eerste plaat. Je kunt de invloed volgens mij goed horen in The Pistol op ons album Orchards/Lupine. Of in Jacky Go To Sleep op onze meest recente plaat Love, Death & In Between. We hebben er trouwens nog over nagedacht om dat nieuwste album Supernatural te noemen, totdat we ineens beseften dat Santana ook al een plaat heeft met die titel. Dat was in 1999 een heel succesvolle comeback voor hem, maar het is niet de Carlos Santana die ik graag hoor. Al moet ik wel opbiechten dat we regelmatig de hit Maria Maria spelen tijdens soundchecks, als een soort inside joke.

Puur dankzij het debuutalbum heeft Santana een speciale plek in mijn leven, want ik blijf er maar naar terugkeren. Onlangs luisterde ik ernaar in een lsd-trip en damn, ik hoorde allemaal dingen die me nooit eerder waren opgevallen! Maar je hebt helemaal geen drugs nodig om allerlei details te zien in de albumhoes, die echt waanzinnig mooi is. Op het eerste gezicht zie je een leeuw, maar kijk er iets langer naar en je ontdekt allemaal mensfiguren. Het ontwerp is symmetrisch en dat moet een flinke klus zijn geweest voor de kunstenaar. Tegenwoordig zou zo iemand misschien alleen de ene helft tekenen en die dan spiegelen, maar hier is dat duidelijk niet gebeurd; het wijkt allemaal net een beetje af. Ik vind dat een mooie blijk van menselijkheid. Zeker als je er nu naar kijkt, in een tijd waarin je overal bij moet nadenken of iets echt of nep is.

Deep Cuts

Chris van Oostrom speurt maandelijks zijn platenkast af op zoek naar de mooiste 'deep cuts': obscure pareltjes van bekende artiesten. Deze maand:

Barclay James Harvest - Sea Of Tranquility (van: Gone To Earth, 1977)

Is er in de annalen van de progressieve rock een meer onderschatte band dan het Britse Barclay James Harvest te vinden? Of moeten we deze formatie toch wellicht bij de symfonische rock onderbrengen? Dat is altijd het probleem geweest: de ware gelovigen in beide kampen vonden dat de groep in geen van beide categorieën echt thuishoorde. De heren componeerden geen twintig minuten durende suites vol duizelingwekkende tempowisselingen en konden dientengevolge niet concurreren met Yes en ELP. Voor de hardcore symfo-liefhebbers vertoonden ze dan weer te veel Beatles-invloeden. De tekst van Titles, zowaar een Nederlandse hit in 1976, was zelfs opgebouwd uit songtitels van The Fab Four en de in 2004 overleden drummer Mel Pritchard had die van Ringo Starr afgeluisterde timing om de juiste fill op precies het juiste moment te plaatsen. Je hoefde van hem geen virtueuze hoogstandjes à la Carl Palmer te verwachten. Over de muzikale vaardigheden kan ondanks de afwezigheid van spierballenvertoon echter geen twijfel bestaan. John Lees heeft als gitarist een volstrekt eigen toon en stijl en toetsenman Woolly Wolstenholme, die in 2010 zelfmoord pleegde, kon je met zijn Mellotron op een vliegend tapijt naar onvermoede droomwerelden vervoeren. BJH, dat sinds 1998 is opgesplitst in twee

onafhankelijk van elkaar opererende facties met Lees en bassist Les Holroyd als roergangers van hun eigen scheepjes, werd ooit door een persrat als een 'poor man's Moody Blues' afgeserveerd. En dus gaven de heren een glorieuze pastiche van Nights In White Satin doodleuk die titel mee. Met het pistool tegen de slaap verkies ik zelfs het derivaat boven het originele model. Nog fraaiër is het

eveneens op Gone To Earth voorkomende Sea Of Tranquility, zo'n song waar prog/symfo-haters een genadeloze parodie op zouden kunnen maken. Het op vrome plechtigheid aansturende orgelintrou, synthesizers die gezwollen blazerspartijen simuleren, de assertieve mep op de cymbalen die de overgang naar het refrein markeert, verheven zang die onbespoten koorknappen groen en geel van jaloezie doet zien - het was in het punkjaar 1977 koren op de molen van dissidenten die aan al die overdaad een einde wilden maken. Maar lieve Moeder Teresa nog aan toe, wat is dit toch ontzettend mooi! Als de stemmen van Lees en Holroyd samenkomen in 'We sold our souls for senseless gain', refereren ze aan de futiele pogingen van de grootmachten om zich het ruimterijk toe te eigenen. Die vocale harmonieën en de prachtmelodie transporteren je niettemin regelrecht en vol vervoering naar het hart van de kosmos.

© Cherry Red Press

© Cherry Red Press

NORMAAL

NOHLEN

Het nieuwe studioalbum

Verkrijgbaar op zwart vinyl, gelimiteerd geel vinyl, cd en digitaal

PLATENZAAK.NL

AVENGED SEVENFOLD

with special guest

POLYPHIA

LIFE IS BUT A DREAM...

ZIGGO DOME

AMSTERDAM

24 JUNI

INFO & TICKETS:

MOJO.NL/AVENGEDSEVENFOLD

MOJO

De geboorte van een fenomeen

Rond de release van haar debuut *Frank*, ruim twintig jaar geleden, deed **Amy Winehouse** ons land in korte tijd liefst drie keer aan. De jonge Britse zangeres sloeg zich dapper door schema's vol interviews, fotosessies en optredens. Terwijl de wereld momenteel kan genieten van de gloednieuwe biopic *Back To Black* (zie de recensie na dit verhaal) blikken radiomaker, dj en labeleigenaar Gilles Peterson, Thijs Mantel van platenmaatschappij Universal en fotograaf Paul Bergen terug op haar eerste stappen op weg naar het succes.

"Het is de acetaat – een soort vroege proefpersing – die ik ooit maakte van Amy's song *Take The Box*", antwoordt Gilles

Peterson op de vraag naar de meest dierbare items uit zijn ruim vijftigduizend platen tellende collectie. De in Frankrijk geboren maar in Engeland werkzame Peterson is al decennia een heel invloedrijke persoon in de Britse muziekwereld.

Hij is de man achter platenlabels als *Acid Jazz*, *Talkin' Loud* en *Brownwood Recordings*.

Exotische albums en singles uit zijn immense verzameling draait hij in zijn shows op BBC Radio en op zijn eigen digitale zender *Worldwide FM*.

"Het zal ergens in 2002 geweest zijn dat ik me bewust werd van Amy Winehouse", gaat Peterson verder. "Ik kreeg wat demo's toegespeeld. Ze had toen nog niet getekend bij Island, haar latere label.

Ik vond het fantastisch wat ze deed. Als zangeres was ze niet alleen enorm getalenteerd; ze droeg ook een heel spannende combinatie aan invloeden met zich mee. Ze was opgegroeid met de songs van die oude crooners als Frank Sinatra en Tony Bennett, hield enorm van jazz, maar luisterde ook naar hedendaagse muziek. Als je goed luistert, hoor je zelfs invloeden uit de reggae en hiphop in haar ritmiek terug. Ik was gek op haar sound. Die demo's ben ik dan ook meteen gaan draaien in mijn radioshow's. Ja, als eerste in Engeland." De radiomaker herinnert zich nog goed dat Island niet gelijk wist wat ze met de kleurrijke zangeres aan moesten. "Veel mensen weten het inmiddels niet meer, maar haar label heeft zelfs even overwogen om haar rond de release van haar debuut *Frank* te laten vallen. Dat is gelukkig niet gebeurd. In die periode bracht ik via mijn label *Talkin' Loud* de compilatieserie *Worldwide Programme* uit, met songs uit de hele wereld. Vaak hetzelfde werk dat ik 's avonds bij de BBC draaide. Veel nieuw talent. Island vroeg me of ik een track van Amy Winehouse op een van die cd's wilde zetten. Het was deel van hun marketingplan om Amy bij een breed publiek te introduceren. Dat werd dus *Take The Box*; het eerste nummer van Winehouse dat op die manier officieel werd uitgebracht. Het vond een plekje op de verzamel-cd *Worldwide Programme 3*, die uitkwam in de zomer van 2003."

Juichend ontvangen

De opzet werkt. Als het debuut Frank op 20 oktober 2003 uitkomt, hebben de eerste optredens, de airplay op de radio en dat ene liedje op de compilatie hun zendingswerk gedaan. Vergeleken met het monstersucces van tweede album *Back To Black* uit 2006 is de commerciële response echter nog bescheiden. Frank haalt begin 2004 een mooie dertiende plaats in de Britse albumlijst. *Stronger Than Me*, de eerste single van het album, komt echter niet verder dan een 71ste plaats in de Britse hitlijst. Veel belangrijker is dat Frank – deels een verwijzing naar Frank Sinatra – juichend door de pers ontvangen wordt. Zo omschrijft *The Guardian* haar als een kruising tussen Nina Simone en Erykah Badu. Veel complimenten zijn er ook voor de manier waarop ze de invloeden van oude tradities als jazz en van crooners als Frank Sinatra en Tony Bennett tot iets heel actueels weet om te smelten. Deels is dat ook de verdienste van haar belangrijkste producer Salaam Remi. Het album levert haar de eerste Britse muziekprijzen op. In het geval van de Mercury Music Prize blijft het nog bij een nominatie, maar de eervolle Ivor Novello Award als erkenning voor haar composities wordt haar wel uitgereikt.

Nadat in Engeland de basis is gelegd, is Europa aan de beurt. In de meeste landen wordt Frank medio maart 2004 uitgebracht. Zo ook in Nederland. Op 11 maart komt Amy Winehouse voor het eerst naar Nederland voor een tweedaags promotiebezoek. Het schema is vol, want ook in ons land is er een buzz rond de zangeres ontstaan. Ze arriveert aan het begin van de middag en gaat direct door naar Nighttown in Rotterdam waar ze 's avonds zal optreden in het tv-programma *Raymann Is Laat*. Na de soundcheck doet ze interviews met journalisten van *De Telegraaf*, het *AD* en het blad *Music Minded*. Na een half uurtje om wat te eten en een kwartiertje in de make-up is er nog tijd over voor fotosessies met Rob Verhorst en Paul Bergen.

“Ik heb de foto's gemaakt in een zijkamertje in Nighttown, waar het een enorme rotzooi was”, weet Bergen nog. “Ik denk dat ik de plaat beluisterd heb, want ik wil eigenlijk altijd weten wat voor muziek de artiesten maken als ik ze fotografeer. Verder probeer ik in de korte tijd die ik heb om toch een soort band met ze op te bouwen en ze gerust te stellen. Zo'n foto maak je uiteindelijk samen. Ik doe dat door vooral veel met ze te praten. Het lukte met Amy Winehouse heel goed. Ze was toen nog heel onbevangen. Een jonge vrouw die net een plaat uit had en daarmee de wereld in ging. Ze zag er geweldig uit. Gezond. Echt iemand die vol in het leven stond. Het was heel makkelijk om haar te fotograferen en niet alleen om hoe ze eruitzag. Ze poseerde ook heel makkelijk.” Later die avond zingt Amy bij *Raymann Is Laat* in Nighttown haar actuele single *Stronger Than Me*. “Ze waren daar als programma dus vroeg bij”, merkt Bergen op. “Ik ben na het

maken van de foto's blijven hangen. Ze zong *Stronger Than Me* terwijl ze zich alleen liet begeleiden door haar vaste gitarist, op een akoestische gitaar. Het was echt fantastisch. Ik zag toen wel dat zij een heel bijzondere zangeres was.”

Plankgas naar Amsterdam

Een paar maanden later vertelt Amy Winehouse voor een cameraploeg van *North Sea Jazz* waar *Stronger Than Me* over gaat. “Zoals al mijn songs gaat het over een gebeurtenis uit mijn eigen leven. Deze song schreef ik nadat mijn tweede grote relatie uitging. Ik begrijp nog steeds niet waarom dat nodig was. Wel was ik de meest volwassen en evenwichtige persoon van ons tweeën, ook al was hij zeven jaar ouder. Ik moest hem in emotioneel opzicht op de schouders nemen. Altijd. Waar we ook heen gingen. Het was best een moeilijk nummer om te schrijven, omdat het onderwerp zo ontzettend privé is.”

De dag is dan nog niet voorbij voor Amy Winehouse. Na afloop van de opnames in Rotterdam gaat ze met haar entourage plankgas naar Amsterdam waar ze onder het motto ‘An introduction to Amy Winehouse’ een showcase geeft in jazzcafé *Bitterzoet* in de Spuistraat. Voor een select publiek zingt ze vijf liedjes: *October Song*, *Stronger Than Me*, *In My Bed*, *Take The Box* en *(There Is) No Greater Love*. Dan zit de eerste Nederlandse promo-dag er eindelijk op. De volgende ochtend staat om 11 uur alweer het eerste interview in de agenda. Amy Winehouse spreekt die dag met onder andere *De Volkskrant*, *Nieuwe Revu*, *Elle Girl*, *Viva*, *ORF*, *Radio 3FM* en *Aloha* (zie kader) – tien gesprekken in totaal. Alles wordt in goede banen geleid door Thijs Mantel, dan nog perspromotor van Universal. Tijdens de volgende twee bezoeken van Amy Winehouse zal hij als productmanager van de platenmaatschappij bij haar betrokken zijn. “Ik was een van de mensen die haar had leren kennen dankzij die *Worldwide Programme*-compilatie van Gilles Martin. *Take The Box* was onze favoriete track. Op kantoor stond die non-stop op repeat. We vonden het zo'n goede plaat. Niet veel later kwam een CD-R met haar nieuwe album binnen. Zo ging dat destijds nog. Natuurlijk kon niemand bevroeden dat ze ooit zo groot zou worden, maar ik weet nog dat we haar allemaal buitengewoon goed vonden. Ze had echt iets bijzonders. Het paste ook wel bij de tijd. Tot 2003 was Universal, zeker in Engeland, nog sterk op popmuziek gericht. Begin 2004 veranderde dat plotseling. Er kwam een hele lichter nieuwe bands aan met *Snow Patrol*, *Keane*, *Razorlight* en *Bloc Party*. Ik weet nog dat Erik van den Berg van *ORF* in die periode een groot artikel schreef met als kop ‘De Engelsen komen’. Amy Winehouse maakte daar deel van uit. We zijn heel enthousiast met haar album aan de slag gegaan. Een plaat waar ze al haar liefde, talent en energie in gestopt had. Frank is daarom altijd mijn favoriete Winehouse-album gebleven.”

Streetwise

Op 12 maart maakt Thijs Mantel in het American Hotel in Amsterdam kennis met de zangeres. "Ze deed de deur van haar hotelkamer open. Haar vol krulspelden. In mijn herinnering had ze nog een ochtendjas aan." Lacht: "Ik merkte wel dat de dag wat vroeg voor haar begon, maar dat speelde verder totaal geen rol. Ze was streetwise. Behept met de typisch Britse mentaliteit waar ik erg van hou. Ze was verder lief, interessant en een beetje gek. En totaal origineel. Een mooie, levenslustige vrouw. Het was een heel drukke dag voor haar, want de belangstelling bij de media was al groot. De echte liefhebbers hadden in de gaten dat er iets bijzonders aan de hand was. Ze heeft alle interviews zonder problemen gedaan."

Iets over zeven uur 's avonds zit Amy Winehouse weer in het vliegtuig terug naar Londen. Drie maanden later is ze alweer in ons land en opnieuw is het schema vol. Op 19 juni treedt ze 's avonds op tijdens het festival Rotterdam Import, waar ze onder andere In My Bed, Stronger Than Me, Know You Now, October Song en Fuck Me Pumps zingt. Het optreden wordt opgenomen en later uitgezonden door Radio 3FM, zoals de popzender dan nog heet.

Met de Erasmusbrug als decor wordt de zangeres aan een Rotterdamse kade geïnterviewd voor een item voor het festival North Sea Jazz, dat een maand later zal plaatsvinden. Een zichtbaar kleumende Amy Winehouse – het is nu eenmaal vaak tochtig in de havenstad – vertelt over haar diverse muzikale invloeden. "Jazz was de eerste muziek waar ik van hield. Het was ook de muziek waardoor ik ben gaan zingen. Dat heb ik niet op school geleerd. In het begin moest ik het vooral van de platencollectie van mijn vader hebben. Hij was ook gek op crooners als Frank Sinatra. Nadat hij uit huis ging, was ik vooral aangewezen op de stereoset en de cd's van mijn oudere broer. Alleen was hij heel beschermend. Ik mocht nergens aan zitten. Dat veranderde toen hij ging studeren en zijn collectie en apparatuur achterliet. Mijn broer had veel van Thelonious Monk en Miles Davis, maar ook van Jimi Hendrix en Bob Dylan. Er ging een wereld voor mij open. Toen ik zelf songs ging schrijven

werd ik niet uitgedaagd door de popmuziek van mijn tijd. Ik vond dat wel in de jazz uit mijn jeugd."

Na afloop van het gesprek zingt ze, wederom alleen begeleid door akoestische gitaar, een prachtige versie van In My Bed waar de geest van Billie Holiday in rondvaart. De rest van de dag wordt moeiteloos gevuld met nog meer interviews, onder andere voor Radio 3FM en JAZZ Magazine. De volgende dag, zondag 20 juni, staat vooral in het teken van Amy's optreden op MTV's Summercamp Festival in Hoofddorp. Tussen de soundchecks en fotosessies in doet ze opnieuw handenvol interviews, deels op de achterbank van de limousine waarin ze vervoerd wordt. Aan het eind van de middag doet de zangeres nog een livesessie en een interview met radiomaker

Eric Corton. Op maandag de 21ste stappen Amy Winehouse en haar gevolg op Schiphol 's ochtends weer in het vliegtuig terug naar Engeland.

North Sea Jazz

Alle aandacht die Amy Winehouse in de eerste helft van 2004 van de Nederlandse pers krijgt, mist z'n uitwerking niet. Op 10 juli dat jaar staat de zangeres inderdaad op het affiche van het prestigieuze North Sea Jazz-festival, dat dan nog in Den Haag gehouden wordt. Andere artiesten die op die zaterdagavond optreden zijn Al Jarreau, Macy Gray, Tony Joe White, Stanley Clarke, Patti Labelle en een andere opkomende ster: Jamie Cullum. Opnieuw zijn de lege plekken in het schema

opgevuld met interviews en andere promotionele activiteiten. In de kelder van het Congresgebouw signeert Winehouse aan het eind van de avond haar albums die de firma Van Leest verkoopt aan de North Sea Jazz-bezoekers.

Amy Winehouse staat geprogrammeerd in de Paulus Potterzaal, even na middernacht. Het concert duurt tot kwart voor twee. Onderbroken door een instrumentaal intermezzo vertolkt ze vrijwel haar hele debuut, met een setlist die bestaat uit Know You Now, October Song, You Sent Me Flying, Mr. Magic, Take The Box, What Is It About Men, I Heard Love Is Blind, Stronger Than Me, Brother, In My Bed en als toegift Fuck Me Pumps. De zaal is vol. De temperatuur vliegt omhoog, al zal Amy zelf – gehuld in een flinterdun zomerjurkje – daar vermoedelijk het minst last van gehad hebben. Zonder iets af te doen aan de eerdere geïmproviseerde optredens in Nederland, krijgt het publiek op deze warme zomeravond in Den Haag de ware Amy Winehouse te zien en te horen. Bijgestaan door een kleine bezetting met bas, drums en Fender-piano, zingt ze met een totale overgave. Het publiek lijkt goed te beseffen dat dit een bijzonder moment is en elk nummer wordt euforisch ontvangen. De zangeres weet zich niet alleen te handhaven tussen de gelouterde namen op het programma, ze ontpopt zich tot een van de grote verrassingen van North Sea Jazz 2004. Haar optreden in Den Haag is een bepalend moment voor haar opkomst in Nederland. Ze is definitief de hype voorbij, al zal het nog tot de opvolger Back To Black duren voor ze echt een wereldster wordt.

'Oh, fuck it'

Op de vraag wat zijn meest memorabele ervaring met Amy Winehouse is, noemt Mantel meteen haar optreden op het MTV Summercamp-festival op 20 juni 2004 in het Haarlemmermeerse Bos bij Hoofddorp. "We hadden net een derde single uitgebracht, In My Bed. Een prachtig liedje, waar ook een heel mooie clip voor was gemaakt. Als zij daar zou optreden, betekende dat natuurlijk dat MTV haar video extra zou steunen. In die tijd had zoiets nog een grote impact. Ze speelde samen met een kleine begeleidingsband – staande bas en een drummer met van die kwastjes – op een van de podia. Het was fenomenaal, alleen had niemand van de dertig of veertig aanwezigen daar oog voor. Er was totaal geen belangstelling. Het optreden duurde een uur en ik voelde het steeds warmer in mijn nek worden. Na afloop heb ik al mijn moed bij elkaar geschraapt en ben backstage gegaan om iets van excuses te maken. Ze wilde daar niets van weten. Ik trof haar aan, de vrolijkheid zelf, op de schoot van haar tourmanager, met een glas wijn in haar hand. 'Oh, fuck it', riep ze uit. Ze vond dat ze heerlijk gespeeld had. De rest maakte niet uit. Die reactie was veelzeggend. Ze was een echte artiest. Zo wil ik haar ook herinneren. Niet als een probleemgeval, maar als een levenslustige en getalenteerde zangeres."

Tekst: Robert Haagsma

Amy vs de Aloha-stagiair

Veel mensen zullen bij het horen van de naam Amy Winehouse in eerste instantie denken aan die flink getatoeëerde jonge vrouw met haar beehive-kapsel en verslavingsproblemen, die de wereld versteld liet staan met zowel haar muzikale kwaliteiten als met haar (zelf)destruc-tieve gedrag. En da's verdomd jammer, want naast het punt dat dat een veel te eendimensionaal beeld schept, sneeuwen die muzikale prestaties soms een beetje onder. Dat was nog niet het geval toen ik haar mocht interviewen tijdens de promotour voor het album Frank, die Amy in het voorjaar van 2004 naar Amsterdam bracht. Ik zeg nu overigens 'mocht', maar sec gezien was het 'moest', aangezien ik destijds stagiair was bij LFL-voorloper Aloha en de rest van de redactie vreemd genoeg niet superveel zin had in het betreffende interview (al ontkenden ze dat later). En heel eerlijk: Amy's mix van soul, pop en jazz was in eerste instantie niet eens zo aan mij besteed, maar tijdens het uitwonen van de plaat en het researchen ter voorbereiding op het interview raakte ik wel degelijk geïntrigeerd. Hoewel het gesprek dat ik die ochtend met haar had niet superdiep ging, koester ik er absoluut goede herinneringen aan. Er was nog geen spoor van die getroebleerde popster die Amy in de volgende jaren zou worden zichtbaar; tegenover me zat een levenslustige, licht katerige jongedame die, koekjes etend en met over de leuning van de stoel bungelende benen, praatte over haar invloeden ("Minnie Riperton en Dinah Washington!"), popzangeressen als Britney Spears en Avril Lavigne ("Allemaal nep!") en haar manier van songwriting ("Ik kan absoluut niet schrijven over dingen die ik niet zelf heb meegemaakt."). Dat is dan ook hoe ik me Amy Winehouse het liefst herinner: als mooi levenslustig mens en waanzinnige zangeres. De rest is bijzaak.

Tekst: Martin Cuppens

Sprookje met slechte afloop

Back To Black

Regie: Sam Taylor-Johnson

Met: Marisa Abela, Eddie Marsan, Jack O'Connell, Lesley Manville, e.a.

122 min.

Zelfdestructiviteit is een geliefd thema in de kunst. Pers en publiek lijken er ook niet zelden een merkwaardige kick aan te ontlenen wanneer het de kunstenaar zelf is die op een rafelend evenwichtskoord boven de afgrond balanceert. Dat geldt met name voor de doodaanbidders in de rock & roll. Jim Morrison, Jimi Hendrix, Brian Jones, Janis Joplin, Kurt Cobain, Amy Winehouse – ze stierven allen op 27-jarige leeftijd en dus zijn ze ondergebracht in de fijne en zeer exclusieve 27 Club. Je zult de parasieten en aaseters onderdak moeten geven die bij het zien van dat rijtje bij zichzelf denken: cool, die hebben pas echt gelééfd. Ja, dat zijn uiteraard abjecte idioten, maar daar heb je er nogal wat van. Al even problematisch is het alom heersende waanidee dat het werk van iemand die het randje opzoekt per definitie meer authenticiteit en zeggingskracht bezit dan dat van degenen die geen twintig afkickklienken hebben doorlopen en misschien liever gewoon de hond uitlaten. Alsof je eerst bewusteloos in de goot moet worden aangetroffen voordat je iets kunt creëren dat ook maar enigszins de moeite waard zou kunnen zijn of die door het journaal als een fetisj gekoesterde 'authenticiteit' ademt.

Amy Winehouse vertegenwoordigt in deze categorie een wel bijzonder probleemgeval. Ik denk toch echt niet dat Hendrix of Joplin bewust aanstuurden op hun einde, maar Winehouse flirtte niet slechts met de afgrond – ze ging er uitgesproken prat op dat ze regelmatig zonder vangnet De Man Met De Zeis trotseerde. En ze maakte er met Rehab zelfs een geslaagde meezinger over: 'They tried to make me go to rehab, but I said NO, NO, NO!' Niettemin is er na haar overlijden op 23 juli 2011 als gevolg van een toxische cocktail van verdovende middelen en alcohol met vereende krachten gewerkt aan het boetseren van een Maria-beeld met een scheur dwars door het midden: het arme, gebroken vogeltje dat men tegen zichzelf in bescherming had moeten

nemen en wie het lot zo ongunstig gezind is geweest. Werkelijk? Heeft iedereen een overdosis moedwillige naïviteit toegediend gekregen?

Regisseur Sam Taylor-Johnson (voorheen: Taylor-Wood), die eerder met *Nowhere Boy* (2009) een film over de tienerjaren van John Lennon maakte, worstelt duidelijk met deze weerbarstige materie in haar biopic *Back To Black*. Ze wil daarbij niet alleen Winehouse recht doen maar helaas ook haar beruchte vader en nog beruchtere echtgenoot plezieren. Het eindresultaat is een opeenstapeling van compromissen. Hoewel de filmmaakster werkte met dezelfde scenarist die het puike script voor *Nowhere Boy* schreef, zijn de scherpe observaties en inzichten van die film goeddeels afwezig. De Winehouse die we eerder in de documentaire *Amy* (2015) van

Asif Kapadia zagen, openbaart zich hier slechts bij vlagen. Om van haar familie dus nog maar te zwijgen. Vader Mitch was destijds zo verbolgen over de manier waarop hij in voornoemde documentaire was neergezet dat hij op een drastische hermontage aandrong. Die wens werd niet ingewilligd, maar je kunt nu aan *Back To Black* pijnlijk duidelijk merken dat er ditmaal alles aan is gedaan om iedereen te behagen. Enige scepsis vooraf is altijd op zijn plaats wanneer je verneemt dat een biografische film is gemaakt met volledige toestemming van de erven en in dit geval zijn de knievallen zo talrijk dat je soms het gevoel hebt naar een sprookje te kijken. Dat het bedoeld is als een intens tragisch sprookje met een zeer slechte afloop doet daar helemaal niets aan af. Zelfs Blake Fielder-Civil, de ploertige junk die Amy's echtgenoot

werd, komt er relatief ongeschonden vanaf. Hoewel Winehouse zelf verklaard heeft dat hij het was die haar met heroïne deed kennismaken, is daarvan in de film niets te zien. Integendeel, hij spreekt haar vermanend toe als het om drugs gaat!

Taylor-Johnson vinkt ondertussen plichtmatig maar vaardig de checklist van de standaard biopic af: jeugdijaren, familiebanden, de route naar de top, de onvermijdelijke afdaling. (Hoeveel biopics zijn er eigenlijk over kunstenaars die toch

Marisa Abela als Amy Winehouse in *Back To Black*

verdomd interessante levens hebben geleid en niet de vernieling zijn ingegaan?) Er wordt over de hele linie uitstekend geacteerd. Marisa Abela verzorgt zelf de zangpartijen (hulde!) en weet alle gradaties van het haar toegewezen emotionele spectrum invoelbaar te maken. Dit zal voor haar carrière dezelfde stroomstoot betekenen als het nog veel minder door de waarheid bezochte *Bohemian Rhapsody* voor die van Rami Malek is geweest. En ze weet met dit kreupele script zowaar aannemelijk te maken waarom Winehouse verliefd werd op Fielder-Civil. Helaas wordt nagenoeg alles wat daaruit volgde met desinfecteermiddel besproeid. Als we deze film moeten geloven, zijn het alleen die nare paparazzi geweest die de o zo breekbare Winehouse over de rand deden kieperen. Niemand behoeft natuurlijk enige sympathie aan die perfide rioolratten te verspillen, maar om de breed lachende pa, de manipulatieve Fielder-Civil of Winehouse zelf van de

minste verantwoordelijkheid voor haar jammerlijke 'lot' vrij te pleiten, gaat wel stinkend ver. De laatste scène is er eentje om in te lijsten, maar om alle verkeerde redenen. Nadat een inmiddels nuchtere Amy van een paparazzo heeft vernomen dat Blake met zijn nieuwe vriendin een kindje heeft gekregen, suggereert Taylor-Johnson met de daaropvolgende shots en een afsluitende tekst (tegen een zwarte achtergrond!) dat dit voor de van een gezinsleven dromende Winehouse de onmiddellijke aanzet tot haar terugval is geweest. Dit is pure speculatie en de tijdlijn klopt ook niet. Nog geheel afgezien van het feit dat je in 2024 geen film meer verwacht die impliceert dat een vrouw zich onmogelijk compleet kan voelen als ze het moederschap niet heeft beleefd en dan net zo goed dood kan zijn. File under: bullshit.

Tekst: Chris van Oostrom

**‘De
jaren tachtig?
Chaos!’**

Opengesperde ogen, een maniakale glimlach en dat geknepen, rauwe stemgeluid. Als frontman van **Black Sabbath was Ozzy Osbourne onmiskenbaar. Denk je niet aan Ozzy, dan wel aan de zwaardzwaaiende, drakentemmende flair van Ronnie James Dio. Veel minder is bekend over de periode na Dio's vertrek, van de early eighties tot de hereniging met Osbourne in 1998. Terwijl dat hoofdstuk uit Sabbath's verhaal minstens zo interessant is. Al was het alleen om de vele, soms bizarre, bezettingswisselingen. Gitarist Tony Iommi: "Er veranderde zo veel in zo'n korte tijd, soms weet ik het zelf niet meer."**

De klassieke Sabbath-jaren en het Dio-tijdperk zijn iconisch – en met een reden. Maar ze zitten ook vol verhalen die we inmiddels kunnen dromen en albums waar al te veel over is geschreven. Dat vond Black Sabbath zelf schijnbaar ook. Eind mei bracht de band de boxset Anno Domini 1989-1995 uit. De box bevat opnieuw gemasterde versies van Headless Cross, Tyr en Cross Purposes en zelfs een nieuwe mix van Forbidden. Vier albums die pal in het midden van een onderbelichte en roerige tijd werden opgenomen. Wel allemaal met één en dezelfde frontman: Tony Martin. Een jonge, onbekende zanger die plotseling het gezicht werd van een wereldband.

Hoe dat gebeurde? Dat kan niemand beter vertellen dan de enige constante factor in Sabbath's ruim vijftigjarige geschiedenis. Tony Iommi is als enige lid op elk Black Sabbath-album te horen. Maar dat betekent niet dat het de gitarist en medeoprichter allemaal makkelijk afging. In zijn memoires Iron Man beschrijft Iommi zijn eigen worstelingen met zekere bandleiden, slecht management en de Engelse belastingdienst. Als ik vraag hoe de jaren tachtig voor hem waren, zegt hij simpelweg: "Chaos."

Het mysterie van de mixes

Dio maakte twee albums met Black Sabbath: Heaven And Hell (1980) en Mob Rules (1981). Na de Mob Rules-tour dook de band de studio in om zijn eerste liveplaat te mixen: Live Evil (1983). Een primeur voor de groep, die op een dramatisch afscheid zou uitlopen. Volgens Iommi sloop Dio namelijk elke nacht de studio in om stiekem hun mixes te veranderen. De gefrustreerde audio-engineer begon steeds meer whisky te drinken en barstte zelfs in tranen uit. Iommi en de rest van de band spraken Dio erop aan, waarna een fikse ruzie ontstond. Of dit het echte verhaal is, is nog maar de vraag. Dio heeft altijd ontkend dat hij met de mixes rommelde. Sabbath-manager Don Arden stelde kort daarna voor dat ze een biertje zouden drinken met Ian Gillan, de zanger van Deep Purple. "We spraken af in een pub in Woodstock, Oxfordshire", aldus Iommi. "Geezer [Butler, red.], Ian en ik ontmoetten elkaar daar rond lunchtijd. Tegen de tijd dat we naar huis gingen, was de pub gesloten, opengegaan en weer gesloten. Ik was straalbezopen. Eigenlijk herinnerde ik me

niet eens of Ian nou ja had gezegd op ons voorstel om bij de band te komen. Dat was een ongemakkelijke situatie. Maar hij ging akkoord en eigenlijk zouden we verdergaan onder een nieuwe naam. Alleen vond Don dat geen goed idee, dus werd Ian de nieuwe zanger van Black Sabbath."

Te grote voetsporen

'Deep Sabbath', zoals de formatie weleens spottend genoemd wordt, bracht in 1983 Born Again uit: de enige plaat die ze met Gillan zouden maken. Het bleek geen recept voor commercieel succes. In de documentaire Black Sabbath: The Black Sabbath Story, Volume 2 zegt Gillan grijnzend dat hij 'de slechtste zanger is die Black Sabbath ooit heeft gehad'. "Het was moeilijk voor Ian", legt Iommi uit. "Hij stapte vanuit een andere grote, gevestigde band in de rol van onze lead-zanger. Dat was een lastige positie. Zoals ik zei, zouden we eigenlijk een nieuwe groep vormen. Maar ik vind dat hij het goed heeft gedaan. En ik geloof niet dat Ian ooit ergens zo veel plezier in heeft gehad."

Natuurlijk bevond Ronnie James Dio zich ook ooit in die positie. Dat het hem wél lukte om vanuit Rainbow in Osbourne's voetsporen te treden, is een van de redenen dat Heaven And Hell bovenaan Iommi's favorietenlijstje staat. "Ik vond het leuk omdat het zo'n grote uitdaging was", aldus Iommi. "We werkten voor het eerst met een nieuwe zanger, het schrijfproces was totaal anders en we hadden iets te bewijzen. Na het originele spul met Ozzy is Heaven And Hell toch wel mijn favoriet."

Na het vertrek van Gillan was de band even stuurloos. Ze probeerden eerst Osbourne weer aan boord te krijgen, maar gekibbel binnen het management maakte dat onmogelijk. De originele bezetting zou in 1985 wel eenmalig bij elkaar komen. Iommi herinnert zich dat concert als 'een speciale kater'. "Ik vloog naar Philadelphia om te repeteren voor Live Aid 1985. Tenminste, dat was de bedoeling. Maar omdat we elkaar zo lang niet hadden gezien, werd er niet veel gespeeld. We waren vooral bezig met praten en 's avonds in het hotel met drinken. Volgens mij was Judas Priest er ook bij... Hoe dan ook, we keken allemaal te diep in het glaasje. Toen we de volgende ochtend vroeg op Live Aid verschenen,

V.l.n.r. Tony Martin, Tony Iommi, Cozy Powell en Neil Murray

voelde ik me verschrikkelijk. Het was nogal chaotisch, maar het voelde goed om na vijf jaar met Ozzy op het podium te staan. Even dacht ik dat we weer bij elkaar zouden komen, maar managementperikelen staken daar opnieuw een stokje voor en tja... Het leven gaat verder.”

‘Hou je het nog bij?’

In die periode luisterden ze naar bergen ingezonden tapes, hielden ze audities, maar ze vonden geen stem die bij hen paste. Ene David Donato nam een paar demo's met Black Sabbath op, maar dat liep uiteindelijk op niets uit. En als we Iommi mogen geloven, deed Michael Bolton zelfs auditie. Iommi: “Hij herinnert zich dit blijkbaar niet, maar veel bekende zangers kwamen langs. Michael Bolton was daar één van. Maar we zijn uiteindelijk natuurlijk niet voor hem gegaan.”

Iommi's verkapte solo-uitstapje met ex-Deep Purple-zanger Glenn Hughes leidde in 1986 tot Seventh Star, dat als het twaalfde Black Sabbath-studioalbum werd uitgebracht (onder de extra verwarrende naam Black Sabbath Featuring Tony Iommi). Helaas spatte die formatie in het begin van de tour

alweer uit elkaar door Hughes' drugsgebruik en Black Sabbath kon weer op zoek naar een nieuwe leadzanger. Iommi vroeg de New Yorkse Ray Gillen om Hughes' plek in te nemen tijdens de Seventh Star-tour.

De shows stonden al gepland, maar Hughes was niet in staat om op te treden. “Hij had moeite met op het podium staan en soms kwam hij zelfs niet opdagen. Het was zonde, maar ik moest iemand anders vinden om de tour mee af te maken. Dave Spitz, toen onze bassist, zei: ‘Ik ken een goede zanger uit New York.’ Dat was dus Ray. Hij reisde met ons mee en was bij onze eerste paar shows, toen nog met Glenn. Natuurlijk vroeg Glenn zich af waarom die rare snuiter steeds om ons heen hing, wat nogal ongemakkelijk was. Maar er was geen andere manier. Ray moest eerst ons materiaal leren kennen en Glenn kon de tour onmogelijk afmaken.”

Bij de derde show nam Gillen het over en hij bleef daarna aan als Black Sabbath's zanger. Ze begonnen samen aan een album: The Eternal Idol (1987). Maar tijdens de opnames bleek dat ook deze formatie van korte duur zou zijn. Een cocktail van financiële problemen, slechte communicatie en Gillens gebrek aan songwriting-skills zorgde ervoor dat de nieuwe frontman zijn biezen pakte. Drummer Eric Singer en bassist Bob Daisley zagen er ook geen heil meer in en vertrokken tegelijkertijd. “Hou je het nog bij?”, vraagt Iommi tussendoor. “Er veranderde zo veel in zo'n korte tijd, soms weet ik het zelf niet meer.”

‘Tony Martin had de stem waar we naar zochten’

© Pete Cronin / IconicPix

De geweldige stem en de grappenmaker

De zoektocht begon weer van voren af aan. Gelukkig hielp een oude schoolvriend van Iommi hen uit de brand. “Mijn oudste vriend, die ik nog altijd wel eens zie, bracht me in contact met Tony Martin. Hij was Tony’s manager en zei: ‘Waarom probeer je het niet met hem? Hij heeft een goede stem.’ Tony kwam toen naar onze studio in Londen. We lieten hem horen wat we al hadden opgenomen en vroegen hem erop te zingen. Totaal onvoorbereid. Dat deed hij erg goed, dus we vervingen Ray’s vocalen door die van Tony. Hij had de stem waar we naar op zoek waren.”

The Eternal Idol verscheen met de nog onbekende Tony Martin op leadzang. De eerste plaat waar Martin zelf ook aan meeschreef, werd het goed ontvangen Headless Cross (1989). Tegenwoordig rekenen sommige fans het album zelfs tot de Sabbath-klassiekers, bijna op gelijke voet met Heaven And Hell en Master Of Reality. Iommi is zelf genuanceerder: “Het is moeilijk om albums een-op-een met elkaar te vergelijken. Je vindt het iets, of je vindt het niets. Persoonlijk vind ik Headless Cross erg gaaf en als ik ‘m nu opzet geniet ik ervan, maar uiteindelijk staat elke plaat gewoon voor een andere fase uit je leven.”

Iommi herinnert zich vooral de lol die hij had bij het maken van Headless Cross. Grotendeels kwam dat door de langverwachte samenwerking met drumlegende Cozy Powell. “Cozy

was al jaren een goede vriend. Ik probeerde al sinds de jaren zeventig met hem samen te werken, maar het kwam er steeds niet van. Toen ik voor Headless Cross die kans kreeg, greep ik die meteen aan. We hadden zo veel plezier.” In een recent interview op Iommi’s YouTube-kanaal halen Iommi en Martin herinneringen op aan Powell. Over zijn vaardigheden als muzikant, maar ook over zijn reputatie als grappenmaker. “Cozy was echt een ‘lad’”, zegt Martin in de video. “Ik wist niet dat het zo ook kon. Jullie haalden continu grappen met elkaar uit, terwijl ik maar serieus probeerde te doen.”

Het verleden rechtzetten

Martin had moeite met het vinden van zijn plek in de band. Zijn stem was fantastisch, maar hij was ook onervaren en een stuk jonger dan de rest. “Tony moest heel snel leren”, zegt Iommi. “Hij was van een andere generatie en had nog nooit een grote tour meegemaakt. Voor hem was het een nieuwe ervaring, terwijl wij allemaal veteranen waren. We gooiden Tony in het diepe en hoopten dat het goed zou komen. We vroegen denk ik meer van hem dan hij aankon, dus hij had het vaak moeilijk. Maar uiteindelijk bokste Tony het wel voor elkaar.”

Martin werd zelfs de op één na langst dienende Black Sabbath-zanger. Na The Eternal Idol en Headless Cross volgden nog Tyr, Cross Purposes en het dubieuze Forbidden, met bijdragen van rapper Ice-T en Ernie C van Body Count. Het hoofdstuk dat Iommi in zijn memoires aan laatstgenoemde wijdt, heeft de veelbetekenende titel ‘The one that should’ve been forbidden’. Voor de boxset besteedde Iommi veel aandacht aan het verbeteren van de sound, die volgens hem ondermaats was. “Aan dat album werkten veel mensen die we niet kenden”, legt Iommi uit. “Ernie C bemoeide zich met Cozy’s drums en nam zijn eigen engineer mee naar de studio. Daardoor is de plaat nooit geworden zoals hij bedoeld was. Als Cozy nog geleefd had, had hij zeker geholpen bij het remixen, want hij was ook nooit blij met de drumsound. Nu klinkt de plaat meer als ons.”

Als we praten over het rechtzetten van het verleden, moeten we het hebben over Iommi’s relatie met Martin. In de YouTube-video zitten ze naast elkaar op de bank en hebben ze samen de grootste lol. Maar Iommi was niet altijd positief over de zanger. “Voordat we aan de nieuwe boxset begonnen, hadden we een goed gesprek”, zegt Iommi. “Tony en ik waren net klaar met een interview en ik zei tegen hem: ‘Ik begrijp nu pas hoe moeilijk het toen voor je was.’ Destijds was ik alleen bezig met mezelf en wat we als band allemaal moesten. Ik dacht dat Tony wist wat we van hem verwachtten, maar dat was niet zo. Dus ja, ‘I take my hat off to him’. Tony verdient alle eer.”

Tekst: Caya Forman

neem een abonnement

Een half jaar in huis

Kies voor een abonnement van 5 edities met een introductiekorting van € 5,- en betaal slechts € 30,- in plaats van € 35,-. Of betaal de normale abonnementsprijs van € 35,- en kies één van de welkomstgeschenken.

Een jaar in huis

Kies voor een abonnement van 10 edities met een introductiekorting van € 10,- en betaal slechts € 59,- in plaats van € 69,-. Of betaal de normale abonnementsprijs van € 69,- en kies niet één, maar twee van de welkomstgeschenken.

Eerst proberen?

Wil je Lust For Life eerst vrijblijvend een paar maanden uitproberen? Dat kan ook! Voor slechts € 20,- krijg je op proef 3 edities in de bus. Dat scheelt je geld én een wandeling naar de winkel. En de toezending stopt automatisch.

stuur de bon in!

Ja, ik neem een abonnement en kies voor... (aankruisen wat gewenst is)

Ik geef een abonnement cadeau en kies voor... (aankruisen wat gewenst is)

Ik neem een proefabonnement (3 nummers) voor slechts € 20,-

Ik neem een half jaar Lust For Life (5 nummers)

Kies één van onderstaande welkomstgeschenken of...

Dikke korting: slechts € 30,- in plaats van € 35,-

Ik neem een jaar Lust For Life (10 nummers)

Kies twee van onderstaande welkomstgeschenken of...

Dikke korting: slechts € 59,- in plaats van € 69,-

Ik ben al abonnee en verleng mijn abonnement met 2 jaar

Kies twee van onderstaande cadeaus. Je ontvangt ze nadat het abonnementsgeld voor 2 jaar (€ 135,-) van je rekening is afgeschreven.

Mijn keuze(s):

☐ Amy Winehouse (e.a.) – Back To Black: Songs From The Original Motion Picture (2cd)	☐ St. Vincent – All Born Screaming
☐ Ayreon – 01011001: Live Beneath The Waves (2cd, dvd)	☐ Kamasi Washington – Fearless Movement
☐ Keane – Hopes And Fears: 20th Anniversary Edition (3cd)	☐ Ilse DeLange – Tainted

Jouw gegevens (invullen in blokletters, a.u.b.)

Voor- + achternaam .....
Straat + huisnr. ....
Postcode + plaats .....
Land* .....
Telefoon .....
Geboortejaar .....
E-mailadres .....

Gegevens ontvanger cadeau-abonnement**

Voor- + achternaam .....
Straat + huisnr. ....
Postcode + plaats .....
Land* .....
Telefoon .....
Geboortejaar .....
E-mailadres .....

*Voor abonnementen buiten NL en BE rekenen we een verzendtoeslag. Voor Europa is dat 0,60 euro per editie. Voor adressen buiten Europa is dat 3 euro per editie.

**Als je gekozen hebt voor een cadeau-abonnement met welkomstgeschenk(en), naar wie mogen we de geschenken dan sturen? Naar mij Naar de ontvanger

Hierbij machtig ik Music Maker Media Group om het abonnementsgeld via automatische incasso af te schrijven van mijn IBAN-rekeningnummer:

Handtekening:

Ik ontvang voor de betaling van het abonnementsgeld een factuur (+ € 2,50 administratiekosten)

Kopieer de bon of knip 'm uit en stuur hem in een envelop naar Lust For Life, Antwoordnr. 10016, 2400 VB ALPHEN A/D RIJN. Een postzegel is niet nodig. Deze aanbiedingen gelden tot 21 juni 2024. Je abonnement gaat per eerstvolgende editie in en wordt daarna verlengd per jaar (10 nummers). Opzeggen kan op ieder moment, bij voorkeur per e-mail (lustforlife@spabonneservice.nl). Proefabonnementen en cadeau-abonnementen stoppen automatisch. Voor cadeaus geldt: zolang de voorraad strekt.

Ben je al abonnee?

Verleng je abonnement dan met 2 jaar (20 nummers) en kies 2 cadeaus!

Kies uit de onderstaande welkomstgeschenken!

Cadeau 1

Amy Winehouse (e.a.)

Back To Black: Songs From The Original Motion Picture (2cd)

Tegelijk met de naar het grootste succesalbum van Amy Winehouse vernoemde biopic verschijnt uiteraard een soundtrack van deze film, met naast veel songs van Amy zelf ook materiaal van artiesten die belangrijk zijn geweest voor de zangeres. Veel interessanter dan een gemakzuchtige 'Winehouse-best of'.

Cadeau 2

Ayreon

01011001 – Live Beneath The Waves (2cd, dvd)

De muziek van Arjen 'Ayreon' Lucassen wordt zelden live uitgevoerd, maar als het gebeurt, dan is het resultaat steevast spectaculair. Dat geldt ook zeker voor de vijf shows die vorig jaar in de 013 plaatsvonden, waarbij o.a. het album 01011001 uit 2008 integraal werd gespeeld. En als altijd is de registratie zowel qua beeld als geluid voorbeeldig.

Cadeau 3

Keane

Hopes And Fears – 20th Anniversary Edition (3cd)

Het debuut van het Britse trio Keane is een van de meest succesvolle platen uit de jaren nul – mede dankzij ultieme evergreens als Everybody's Changing en Somewhere Only We Know. Deze jubileumuitgave bevat naast het nog altijd uitstekende originele album twee schijfjes met verrassend goede B-kantjes, rarities en demo's: een ware traktatie dus!

Cadeau 4

St. Vincent

All Born Screaming

Op haar zevende album combineert Annie Clark, oftewel St. Vincent, electropop met Nine Inch Nails-achtige industrial, met enige hulp van collega's als Cate Le Bon, Josh Freese en Dave Grohl. Dat levert een uitgesproken introverte en bij vlagen behoorlijk sombere en grimmige plaat op die boeit van begin tot eind.

Cadeau 5

Kamasi Washington

Fearless Movement

De huidige tijd kent maar weinig echte jazziconen, maar tenorsaxofonist Kamasi Washington is er zeker een. Fearless Movement is een dansbaar en machtig album, waarbij vooral de langer uitgerekte jazzstukken diepe indruk maken. En ook leuk: o.a. Funkadelic/Parliament-legende George Clinton en de hippe bassist Thundercat leverden gastbijdragen.

Cadeau 6

Ilse DeLange

Tainted

Ilse DeLange is allang geen countryzangeres meer in de strikte zin van het woord – daarvoor zijn de popinvloeden in haar muziek net iets te aanwezig – maar met die snik in haar stem blijft ze altijd 'country' klinken. En als Tainted iets bewijst, dan is het wel dat DeLange is uitgegroeid tot een eigenzinnige en uitstekende liedjesschrijver.

Abonneren kan ook via www.lflmagazine.nl/abonneren

de evergreen

Elke maand blikt Lust For Life terug op een nog altijd populaire grote hit uit het verleden – en wel met de artiest in kwestie. Deze maand:

Keane Somewhere Only We Know

Somewhere Only We Know is geschreven nadat Tom Chaplin, Tim Rice-Oxley en Richard Hughes na een teleurstellende periode in Londen terugkeerden naar hun geboortedorp. In de Britse hoofdstad wisten de heren op dat moment geen succes te behalen, maar een paar akkoorden op de piano van Tims ouders zorgden uiteindelijk voor hun bekendste hit – en voor debuutalbum Hopes And Fears (2004). Voor drummer Richard Hughes is het twintig jaar later nog steeds geweldig om de emoties bij hun fans te zien: “Het is veel groter geworden dan wij drieën ooit hadden durven dromen.”

“Ik herinner mij dat Tim het nummer de eerste keer speelde, in het huis van zijn ouders. De piano stond in een hal op een tegelvloer, waardoor het nogal galmde. Toen ik het couplet en de bridge hoorde, was ik al enthousiast. Maar bij het refrein dachten Tom en ik: wauw, dat klinkt geweldig! Ik werd er compleet door weggeblazen. Ik denk dat we ons toen realiseerden dat dit een van onze betere nummers zou worden, omdat het zo aanstekelijk klinkt.”

denk ik aan deze specifieke nummers die behoorlijk iconisch voor hen zijn. Ik denk dat Somewhere Only We Know ongeveer hetzelfde betekent voor Keane.”

Jongere generatie

“Voor de tekst lieten we ons inspireren door plekken uit onze jeugd, in het bijzonder Manser's Shaw, een bosrijk gebied waar we vaak kwamen. Daarnaast gaat het over een emotionele gemoedstoestand en de complexiteit van het leven. Ik zie het vooral als metafoor, maar ik vind het geweldig dat het voor veel mensen heel letterlijk voelt en het nummer een eigen leven is gaan leiden. Op het internet staan duizenden versies van mensen die het nummer solo of in een koor zingen, of een instrumentale versie maken met gitaarsolo's of op een saxofoon. Er is zelfs een Oekraïense violist die het op de top van een berg opnam nadat zijn land was binnengevallen... Niet alleen heeft Somewhere Only We Know ons gebracht waar we nu zijn, maar het nummer heeft ons ook bekender gemaakt bij een nieuwe en jongere generatie fans. Sommigen van hen kennen onze muziek doordat hun ouders het in de auto draaiden en zijn opgegroeid met Hopes And Fears. Het vertegenwoordigt een bepaalde fase in hun leven en het is geweldig om zo'n verbinding te hebben met een specifiek nummer of album dat je terugbrengt naar een speciale plek. Het verveelt ons dan ook nooit om het live te spelen, want je ziet de emotie bij het meezingende publiek: vreugde, lachen en huilen. Dat hadden wij aan het begin van onze carrière nooit verwacht.”

Iconische nummers

“Samen met producer Andy Green gingen we naar Helioscentric Studios, een geweldige studio op het platteland in de buurt van Battle, het dorpje waar we zijn opgegroeid. Het project was voor ons als beginnende band een heel avontuur. We waren wel in studio's geweest, maar hadden nooit de kans gekregen om ons te settelen en op ons gemak te voelen. Van de opnames herinner ik mij voornamelijk het specifieke pianogeluid in Somewhere Only We Know. Het klinkt heel simpel, maar er werden wel negen verschillende soorten piano's gebruikt. Voor het mixen van Hopes And Fears kregen we hulp van de talentvolle Spike Stent. We hielden van zijn werk met Björk en Massive Attack en de manier waarop hij scherpheid, kracht en speling in nummers krijgt en de beste stukjes hun werk laat doen. Tijdens de mixsessies kon ik nauwelijks geloven hoe goed we klonken en vroeg mij een paar keer af: zijn wij dit?! Destijds hadden we best sterke concurrentie van bands met bekende hits. Je had bijvoorbeeld Snow Patrol met Run en The Killers met Mr. Brightside. Als ik over deze artiesten praat, dan

Tekst: Kayleigh Mensinga

A photograph of three men standing in front of a building with a decorative facade. The man on the left is wearing a black turtleneck. The man in the middle is wearing a black long-sleeved shirt and dark pants. The man on the right is wearing a black t-shirt with a yellow graphic that says 'APRIL 1968' and 'LIVING'. They are all looking towards the camera with serious expressions.

**‘Het is veel
groter geworden
dan wij ooit durfden
te dromen.’**

Leven, dood en liefde

St. Vincent's vorige album *Daddy's Home* uit 2021 ging over haar vader die destijds vrijkwam na bijna twintig jaar gevangenschap vanwege een miljoenenfraude. Op *All Born Screaming*, het zevende album van de zangeres die volgens haar paspoort Anne Clark heet, zingt ze vooral over haar eigen worsteling met het leven en de liefde. Met een decor van vaak hevig knarsende elektronica doet ze dat hartverscheurend mooi.

Wat me als eerste opviel aan het album was de aangename flow van de songs. Een melodieus begin, dan breekt de hel los, waarna een weer wat ingetogen einde volgt. Steek je veel tijd in de opbouw van een album, ook al weet je dat het publiek vaak losse liedjes streamt?

“Ik besteed enorm veel aandacht aan elk aspect van een album, dus ook aan dit. Het album is een verhaal met een begin, midden en een eind. Ook in muzikaal opzicht moet het een zinvolle opbouw hebben, dus dat is soms een heel gepuzzel. Tijdens het maken heb ik een authentiek album voor ogen, een lp. In de jaren negentig begon iedereen de cd's tot de rand met liedjes te vullen. Meer dan zeventig minuten muziek. Het is te veel. Dat kan het brein niet aan. Ik ervaar hetzelfde met streaming. Het is mooi dat alles bereikbaar is, maar het is tegelijkertijd overweldigend. Ik hou van het concept van een compact album van zo'n 45 minuten; uitsluitend de liedjes die met zorg geselecteerd zijn.”

Als ik nog even technisch door mag neuzelen, de geluidskwaliteit bevat me ook heel erg. Veel dynamiek. Het is je eerste eigen productie, toch?

“Dat klopt. Ook dat is een aspect van het proces waar ik me met veel plezier in verlies. Mijn belangrijkste technicus is Cian Riordan. Ik realiseer mij dat veel hedendaagse muziek uit een doosje komt. Begrijp me niet verkeerd, op die manier kun je ook prachtig werk maken. Zelf hou ik van het ambachtelijke: zoeken naar de juiste microfoons of werken met de klank van de opnameruimte. De studio als instrument. Het is fascinerend om te experimenteren met het manipuleren van geluiden met filters en oscillators, waarbij we altijd op zoek waren naar de juiste sound voor het gevoel van het nummer. Het is ook de tastbaarheid van echte instrumenten als een piano of een gitaar die mij nooit zal vervelen. Vooral in technisch opzicht heb ik tijdens de opnames van All Born Screaming enorm veel opgestoken.”

Je vorige album Daddy's Home had een heel vastomlijnd thema. Wat inspireerde je tijdens het schrijven van de songs voor All Born Screaming?

“Songs die ik schrijf zijn altijd stukjes uit mijn werkelijke leven. Wat ik voel of meemaak, kan ik verwerken in een nummer. Ik ben erg blij dat ik altijd zo'n bestemming voor mijn emoties heb. Het draait uiteindelijk om thema's als leven, dood en liefde. Ik realiseer mij dat het misschien wat goedkoop klinkt, maar toch vormen die wat mij betreft de essentie. Vanaf het moment dat we huilend en schoppend ter wereld komen tot het moment dat we weer doodgaan, zitten we in hetzelfde schuitje. In de tijd die we op aarde mogen doorbrengen, zou het moeten draaien om de liefde voor onze dierbaren. Het is de enige reden voor ons

bestaan. De moderne wereld versnipperd ons en stopt ons in verschillende hokjes. We kunnen alleen echt mens zijn als we elkaar vinden in compassie. Aangezien we maar één leven hebben, kunnen we ook maar beter zuinig omspringen met onze tijd.”

Er doen meerdere gasten mee op All Born Screaming, onder wie Dave Grohl van Foo Fighters. In 2014 mocht je de nog levende leden van Nirvana introduceren toen ze opgenomen werden in de Rock And Roll Hall Of Fame. Is dat contact toen ontstaan?

“Inderdaad, we zijn sinds die tijd bevriend. Ik heb hem de muziek van het nummer Flea opgestuurd met het berichtje erbij: 'jij bent de enige persoon die ik in dit nummer hoor.' Niet veel later was hij in de studio. Dave was grappig, vol verhalen, maar ook goed voorbereid. Hij kende het nummer, had de partij in zijn hoofd en in no-time was alles opgenomen. Het was opwindend om dat mee te maken. Hij is een uitstekende drummer en een geweldige songschrijver. Dave speelde dan ook in dienst van het nummer. Dat gold overigens voor iedereen die bijdroeg aan het album. Stuk voor stuk bovengemiddelde muzikanten die beschikken over een goede smaak. Die combinatie is niet vanzelfsprekend, maar Dave Grohl valt dus ruimschoots in die categorie.”

Een van de songs die mij opviel, is Violent Times. Het heeft de overdadige grandeur van een James Bond titelsong. Of zeg ik nu iets raars?

“Oh nee, absoluut niet. In die associatie kan ik mij zelfs helemaal vinden. Tijdens het opnemen speelde het overigens niet door mijn gedachten. Wel wist ik dat het een van de meer traditionele songs op het album werd. Een jazzachtige standard. Een soort levenslied. Ik zou best eens een James Bond tune willen schrijven. Bel me, Mr. Bond, haha!”

Zijn er nog andere grote ambities waarmee je rondloopt?

“Weet je, dat valt eigenlijk reuze mee. Ik ben juist vrij bescheiden. Als ik aan de komende jaren denk, wil ik vooral muziek blijven maken die goed en betekenisvol is volgens mijn eigen verknijpte standaard. Wat er vervolgens mee gebeurt, is dan alleen nog maar een bonus.”

Tekst: Robert Haagsma

‘Songs die ik schrijf zijn altijd stukjes uit mijn werkelijke leven’

Hells Bells: de AC/DC Top 25

Nog niet zo lang geleden leek het over en uit met AC/DC, maar de niet klein te krijgen band keert dit jaar toch terug naar Europa. De mannen geven op 5 juni en 9 augustus concerten in respectievelijk Amsterdam en het Belgische Dessel, als onderdeel van de Power Up Tour. Reden voor Lust For Life om lezers naar hun favoriete AC/DC-songs te vragen en de verhalen erachter te vertellen. Verhalen over huurmoordenaars, heroïne, sekswerkers, soa's en andere alledaagse zaken, 'for those about to rock'...

25. **Problem Child (Dirty Deeds Done Dirt Cheap, 1976)**

In zijn aankondigingen grapte Bon Scott regelmatig dat dit nummer over Angus Young gaat. In interviews moest hij echter erkennen dat hijzelf toch vooral het 'problem child' van de band was. Het liedje komt als albumtrack op Dirty Deeds Done Dirt Cheap (1976) vrij geruisloos ter wereld, maar werd later razend populair onder de fans. En dat zal ongetwijfeld veel te maken hebben met de vlammeende versie op de live-plaat If You Want Blood You've Got It. De definitieve gedaante van de deugniet. [RH]

24. **Rock 'N' Roll Train (Black Ice, 2008)**

Liefst vier van de vijftien songs op het album Black Ice hebben het woord 'rock' in de titel. Een geestig toeval waar de band zelf pas achter komt als ze de laatste hand aan de tracklist leggen. Overigens heet het nummer in een vroeg stadium nog Runaway Train. Het was de eerste single van het album, waarmee AC/DC bewijst ook ver in de herfst van de lange loopbaan nog een klassieker af te kunnen leveren. Rock 'N' Roll Train is ook een van de weinige jonge songs die AC/DC nog altijd speelt. [RH]

23. **High Voltage (High Voltage, 1976)**

In 1975 in het thuisland opgenomen en uitgebracht, maar een jaar later de titelsong van het eerste album dat voor de internationale markt was bestemd. Een van de hoogtepunten tijdens het optreden dat de groep hier te lande op 17 april 1977 als het voorprogramma van Black Sabbath in het Amsterdamse RAI Congrescentrum verzorgde. En 'high voltage rock 'n' roll' is inderdaad wat we die avond voorgeschoteld kregen: het volume was bovenmenselijk. De liveversie op If You Want Blood You've Got It (1978) laat de studio-uitvoering uiteraard ver achter zich. [cv0]

22. **Gone Shootin' (Powerage, 1978)**

Als één bandlid het zal waarden dat deze track van Powerage de lijst heeft gehaald, dan is het bassist Cliff Williams wel. Hij liet immers optekenen dat Gone Shootin' tot zijn favoriete AC/DC-songs behoort. De tekst had deze keer een nogal serieuze lading: naar verluidt schreef Bon Scott 'm over zijn vriendin Silver Smith, die destijds heroïne gebruikte. De zanger kende de gevaren van die harddrug maar al te goed: nog voordat AC/DC doorbrak, werd een overdosis hem al bijna fataal. [Dvd6]

21. **Touch Too Much (Highway To Hell, 1979)**

De favoriete AC/DC-song van Axl Rose en ongetwijfeld werd Touch Too Much daarom in 2016 voor het eerst sinds 1980 op de setlist gezet. Zoals bekend viel de Guns N' Roses-frontman toen tijdelijk in voor Brian Johnson, die moest afhaken wegens gehoorproblemen. Er bestaan overigens twee verschillende

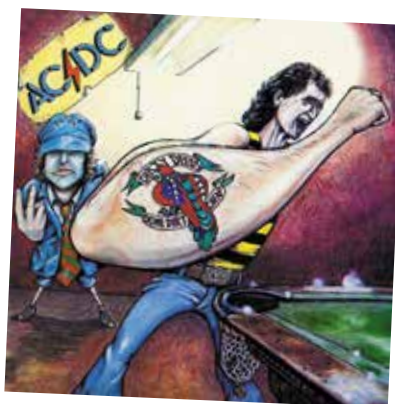
AC/DC-nummers met deze titel, want in de Bonfire-boxset (1997) vind je een vroege demo met een minder pakkende melodie en een compleet andere tekst, die de oren van de preutse luisteraar nóg roder kleurt dan de uiteindelijke versie op Highway To Hell: 'Ask you out just to suck you in/Now I'm being sucked on/Oh, it's a sin!' [Dvd6]

20. **Walk All Over You (Highway To Hell, 1979)**

Een ongemeen heavy AC/DC-song waar toch de radiovriendelijkheid vanaf druipt dankzij de herkenbare productie van Robert John 'Mutt' Lange. De titel roept bij sommigen misschien herinneringen op aan Nancy Sinatra's klassieker These Boots Are Made For Walkin' ('One of these days these boots are gonna walk all over you'). Bon Scott was echter Bon Scott niet geweest als er bij hem geen schunnige betekenis achter zat: 'We're rising, falling, like the sea/You're lookin' so good under me'. [Dvd6]

19. **Dirty Deeds Done Dirt Cheap (Dirty Deeds Done Dirt Cheap, 1976)**

In de titelsong van het derde studioalbum biedt Bon Scott zich aan als huurmoordenaar die tegen een te verwaarlozen vergoeding ('dirt cheap') alle obstakels op uw levenspad uit de weg ruimt. Cyanide, schoeisel van beton en, jawel, T.N.T. behoren tot zijn rijke beroepsarsenaal. De productie is in deze fase van de carrière nog steeds wat dunnetjes, zeker vergeleken bij later werk, maar de groezelige onbehouwenheid ervan is toch niet te versmaden. Verreweg de populairste AC/DC-track uit het Scott-tijdperk op Amerikaanse classic-rockradio. Zelfs Highway To Hell krijgt daar niet zoveel airplay. [cv0]

18. **Ride On (Dirty Deeds Done Dirt Cheap, 1976)**

Over de muziek van AC/DC wordt vaak door critici geroepen dat alle songs op elkaar lijken. Nonsens, want het geldt slechts voor 99,7% van het oeuvre. Hoewel beide bepaald geen zoete kampvuurliedjes zijn, komt de band nog het dichtst in de buurt van een ballad met het atypische Love Song (te vinden op de Australische versie van High Voltage) en met het kalme Ride On. In het laatstgenoemde bluesy nummer hangt Bon Scott

eens niet de clown uit en legt de zanger zijn ziel bloot terwijl hij zingt over lege drankflessen, gebroken harten en eenzaamheid. [Dvd6]

17. **Overdose (Let There Be Rock, 1977)**

Volgend op Problem Child en voorafgaand aan Hell Ain't A Bad Place To Be en afsluiter Whole Lotta Rosie maakt Overdose op de internationale uitgave van Let There Be Rock deel uit van de

meest onoverwinnelijke trits prijsnummers die de band ooit achter elkaar heeft gezet. Scott doet je ondertussen grimlachen: 'I never drank much booze.' Om daar later toch voor de zekerheid aan toe te voegen: 'Don't want me none of that harder stuff.' Nee, het is hier een vrouw die hem een overdosis kruisjeuk bezorgt. [cvo]

16. Rock 'N' Roll Damnation (Powerage, 1978)

De wegen van platenmaatschappijen zijn soms ondoorgrondelijk. AC/DC schrijft Rock 'N' Roll Damnation omdat Atlantic Records graag een 'radiovriendelijk' liedje wil. Het resultaat komt aardig in de buurt, al is het maar omdat er geen traditionele gitaarsolo in zit. Rock 'N' Roll Damnation wordt zowaar een hit in Nederland en bezorgt de band ook de eerste hitparadenotering in Engeland. En juist in dat land ontbreekt het nummer op de eerste versie van het album Powerage waarvoor het juist bedoeld is. Die bizarre beslissing wordt later gelukkig teruggedraaid. [RH]

15. Riff Raff (Powerage, 1978)

De gebroeders Young moeten geweten hebben dat ze hier de riff der riffs te pakken hadden, al hielp het ook dat de titel dubbelt voor 'ongewassen tuig'. Na een geleidelijk in intensiteit en volume toenemend intro gaat het in vol galop en produceren Angus en Malcolm met zijn tweeën het geluid van tien man. Bij voorkeur te genieten via wat te boek is komen te staan als de 'hardst' gemasterde versie van het album Powerage: de Britse vinylversie uit het jaar van verschijnen. Alsof een Sherman-tank je interieur reorganiseert. [cvo]

14. Down Payment Blues (Powerage, 1978)

"Het is de power die je opslokt, die je gewoon voelt en die je doet vibreren", antwoordde Eddie Van Halen toen Billboard hem in 2015 vroeg wat een goede riff maakt. Als een van de ultieme voorbeelden daarvan noemde hij AC/DC's Down Payment Blues – en geef 'm eens ongelijk! Dat gitaarloopje is fenomenaal in al z'n simpelheid, terwijl de wanhoop in Bon Scotts zang tegen het einde volstrekt geloofwaardig overkomt. Voordat hij een bekende rocker werd, had hij immers geen nagel om z'n gat mee te krabben – precies zoals de protagonist van deze Powerage-track dus. [DvdG]

13. Shoot To Thrill (Back In Black, 1980)

'Too many women with too many pills', aldus Brian Johnson in het refrein van deze Back In Black-klassieker. Refereert de zanger hier aan liefdespartners met hevige drugsverslavingen, zoals Bon Scott ook al deed in Gone Shootin'? In 2020 blikt de band in een reeks filmpjes op social media terug op het maken

van het extreem succesvolle album. Daarin gaf Johnson uitleg over de toch verrassende achtergrond van Shoot To Thrill: hij schreef de tekst over depressieve huisvrouwen in Engeland, die valium voorgeschreven kregen en daar vervolgens afhankelijk van werden. Ook weer opgehelderd! [DvdG]

12. It's A Long Way To The Top (If You Wanna Rock 'N' Roll) (High Voltage, 1976)

Deze opener van het tweede Australische album T.N.T. (en het voor de internationale markt samengestelde High Voltage) werd pas echt een publieksfavoriet door de film School Of Rock. Daarin probeert nepleraar Jack Black op een hoog aangeschreven school voor voorbereidend onderwijs zijn timide leerlingen de grondbeginselen van het rocken bij te brengen. Dit culmineert in een grandioze finale waarin het verzamelde grut te gek gaat op AC/DC's eerste echte strijdlid. Omdat het nummer bij uitstek wordt geassocieerd met Bon Scott heeft het na diens overlijden nooit meer de setlist gehaald. [cvo]

11. If You Want Blood (You've Got It) (Highway To Hell, 1979)

Er is een hele categorie van songs die niet op het gelijknamige album staan. Denk aan Sheer Heart Attack van Queen. Of dus If You Want Blood (You've Got It). Het is de titel van een glorieus livealbum van AC/DC uit 1978, opgenomen voor een losgeslagen meute in Glasgow. Het nummer met die titel verschijnt echter op het Highway To Hell-album, dat een jaar later uitkomt. Een typische albumtrack die dan ook niet op single verschijnt. Omdat het regelmatig live gespeeld wordt, groeide het

toch uit tot een publieksliedje. AC/DC opent er zelfs het enige optreden in 2023 mee. [RH]

10. T.N.T. (High Voltage, 1976)

Als tekstschrijver is Bon Scott behept met een bijna maniakale obsessie voor drank en vrouwen, en hij verwerkt dat in liedjes vol dubbelzinnigheden. Want welnee, T.N.T. gaat natuurlijk niet over het explosieve goedje waarmee je oude gebouwen neerhaalt, maar over de oerkracht die ontketend wordt als de zanger weer eens ergens tussen de lakens ligt. 'T.N.T., I'm a power load, T.N.T., watch me explode.' Dit titelnummer van het tweede Australische album wordt een lokale hit. Het is ook te vinden op de eerste internationale release van de band: High Voltage. [RH]

9. The Jack (High Voltage, 1976)

De allerbeste versie van dit hilarische bluesnummer blijft natuurlijk die van het livealbum If You Want Blood You've Got It, waarin Bon Scott de tekst on the spot aanpast en veel bijval

V.l.n.r. Cliff Williams, Brian Johnson, Stevie Young en Angus Young

krijgt van de fanatieke fans. ‘The jack’ was in Australië straattaal voor gonorrhoe en er bestaan meerdere verhalen over de oorsprong van het nummer: volgens de ene bron liep gitarist Malcolm Young deze soa op, elders lees je dat zowel Scott als drummer Phil Rudd de sjaak waren – maar mogelijk konden gewoon alle AC/DC-leden erover meepraten. Wat hadden rockmuzikanten het toch zwaar in die tijd! [Dvd6]

8. For Those About To Rock (We Salute You) (For Those About To Rock, 1981)

Begon de opener van het voorgaande album met het luiden van de doods klok, in het eveneens als binnenkomeer geprogrammeerde titelnummer van de opvolger uit 1981 wordt met een kanon en aanvullend vuurwerk de boodschap onderstreept. Na opnieuw een intro waarin Angus en Malcolm tergend traag de spanning opbouwen, wordt een muur van geluid opgetrokken waar de vijand nog niet het minste gaatje in kan slaan. ‘We’re just a battery for hire with a guitar fire,’ aldus de voorman, wat zowel het geluid als het bestaansrecht van AC/DC treffend samenvat. [Cv0]

7. You Shook Me All Night Long (Back In Black, 1980)

Zowel Brian Johnson als de band houden altijd bij hoog en bij laag vol dat de begin 1980 overleden Bon Scott geen enkel postuum aandeel heeft in de teksten op Back In Black. Sinds het album uitkomt, wordt daar echter aan getwijfeld, vooral vanwege de bonkige poëzie vol knipogen en dubbelzinnigheden van You Shook Me All Night Long. Volgens velen kan die alleen uit de pen van Bon Scott hebben gevloeid. We zullen het vermoedelijk nooit echt weten. Hoe dan ook: in al z’n schaamteloosheid is dit wel een van de topnummers van Back in Black. [RH]

6. Hells Bells (Back In Black, 1980)

Het eerste wat je hoort in het eerste nummer van het eerste album na het overlijden van Bon Scott is het geluid van een bronzen doods klok. Als openingszet van een album dat Back In Black heet en de wereld ervan moet overtuigen dat er leven na de Bonster is, mag dit een riskant gebbetje genoemd worden. Maar als Brian Johnson na de inleidende manoeuvres van de Youngs binnenvalt met ‘I’m rolling thunder, pouring rain/I’m coming on like a hurricane’ besef je onmiddellijk dat we ons voor niets ongerust hebben gemaakt. [Cv0]

5. Back In Black (Back In Black, 1980)

Back In Black is een van de weinige serieuze momenten op het spectaculaire gelijknamige comebackalbum. De tekst is een ode aan de gevallen zanger Bon Scott en verzekert ons dat hij zal voortleven in zijn muziek (‘Forget the hearse ‘cause I never die’). De tekst is daarmee actueel. De pakkende gitaarriff gebruikt Angus Young al jaren om zijn vingers tijdens soundchecks op te warmen. [RH]

4. Let There Be Rock (Let There Be Rock, 1977)

Een alternatief geschiedenislesje over de oerknal, het Genesis van de hardrock. Bon Scott verzegelt voor eens en voor altijd zijn status als een van de meest begenadigde brulboeien in de geschiedenis van het genre wanneer hij na vier minuten en zestien seconden het laatste woord uit de titel net zo ver uitrekt als zijn bereik hem toestaat. De band is als een op hol geslagen trein. Voor de videoclip hees Scott zich toepasselijk in priestergewaad en poseerden de overige leden als misdienaren. Het plastic aureooltje staat Angus nog steeds schattig. [Cv0]

© Aad Spanjaard LAMedia

3. Whole Lotta Rosie (Let There Be Rock, 1977)

Wat AC/DC betreft is Nederland er vroeg bij. De eerste Top 10 hit die de Australische band buiten het eigen land scoort, is Whole Lotta Rosie, dat in 1978 een spectaculaire derde plaats in de Nederlandse Top 40 haalt. In de loop van de jaren groeit het uit tot een van de iconische AC/DC-songs, terwijl fans zich afvragen wie die bezongen Rosie eigenlijk is. Veel later wordt duidelijk dat het nummer gewijd is aan de weelderig gebouwde sekswerker Rosemaree Garcia, met wie zanger Bon Scott een one-night stand had. [RH]

2. Highway To Hell (Highway To Hell, 1979)

Oppervlakkige luisteraars zouden de band misschien beschuldigen van duivelsverering, puur afgaande op de titel en regels als 'Hey Satan, payin' my dues/Playin' in a rockin' band'. De 'highway to hell' waar Bon Scott over zingt in een van de ultieme rockklassiekers, verwijst echter naar het drukke tourschema waar AC/DC zich in die tijd aan onderwierp. Angus Young werd eens door een journalist gevraagd hoe het was om zoveel onderweg te zijn, waarop de gitarist antwoordde dat niets zo dichtbij de hel komt als elke dag wakker worden naast de vieze sokken van je zanger. [DvdG]

1. Thunderstruck (The Razors Edge, 1990)

In de spannende versie van het verhaal achter Thunderstruck zit Angus Young in een vliegtuig boven Oost-Duitsland en begint het hevig te onveren. Plotseling klinkt er een luide donderslag, waarna iemand van het personeel tegen de gitarist zegt dat het toestel geraakt is door de bliksem. "Nee", reageert Young, "We zijn geraakt door de donder." Later verklaart Angus echter dat hij 'thunderstruck' simpelweg een catchy woord vond en dat het thema mooi aansloot op de bandnaam. "AC/DC = power, dat is het idee", aldus de muzikant.

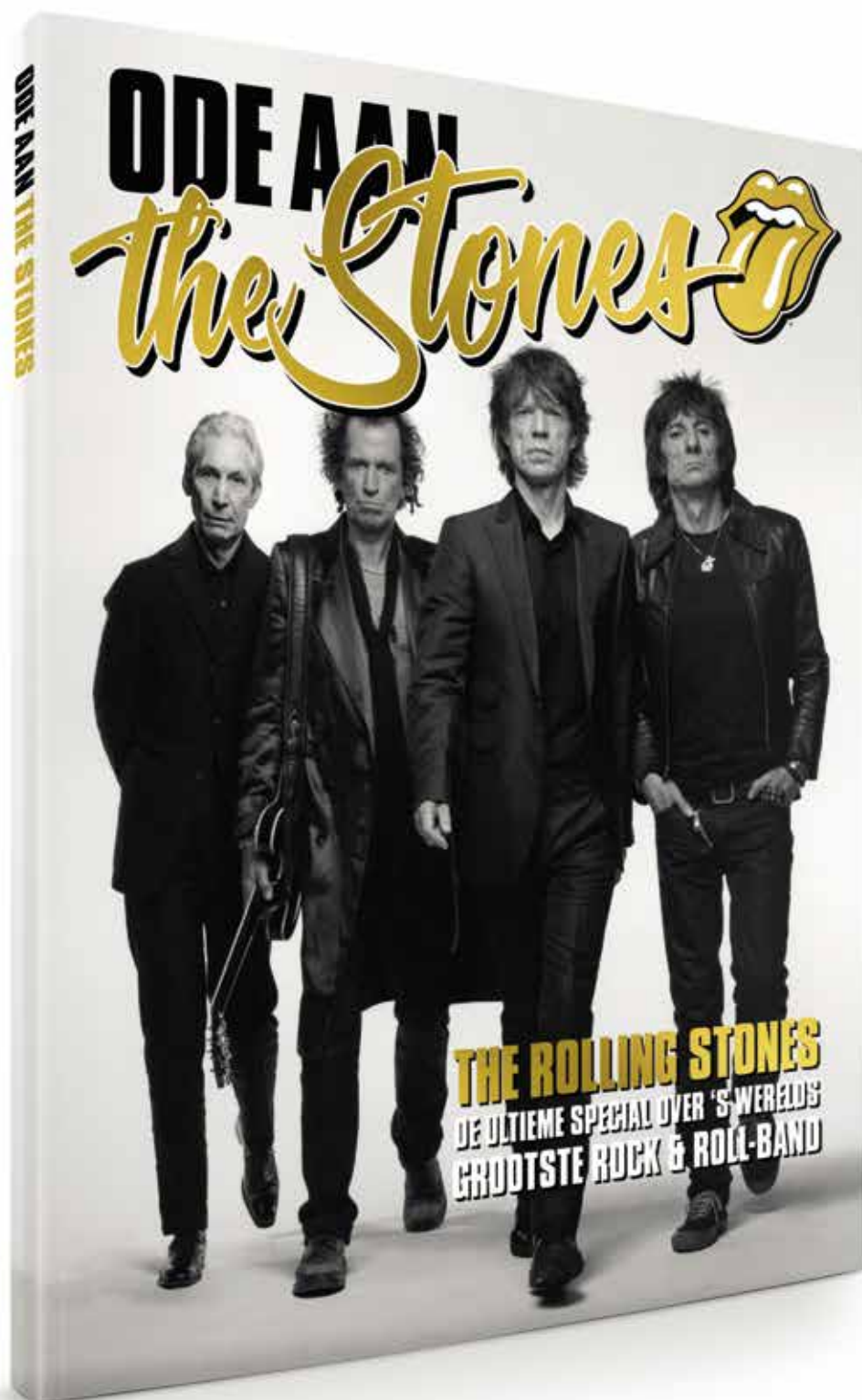
Hoe dan ook: met de combinatie van een briljante titel, een gitaarintro waar de vonken vanaf vliegen en de welbekende snaterzang van Brian Johnson in optima forma was een AC/DC-klassieker geboren. Tegenwoordig blijkt Thunderstruck zelfs de populairste song van de band in ons land – niet alleen volgens de LFL-lezers, maar ook is het de hoogste notering van de groep in Radio 2's Top 2000. Een behoorlijke prestatie als je bedenkt dat AC/DC al zeventien jaar actief was toen het album The Razors Edge (1990) verscheen en z'n beste tijd in artistiek opzicht al wel gehad leek te hebben.

Chris Slade (ex-Manfred Mann's Earth Band) nam voor The Razors Edge voor het eerst plaats achter de drums bij AC/DC en vertelt: "Ik kreeg de demo's voor die plaat thuisgestuurd en moest alle songs razendsnel leren spelen. Thunderstruck zat er ook al tussen, met drums van Angus of Malcolm – want zij deden dat altijd op de demo's. Maar de bassdrum die je in de uiteindelijke versie steeds hoort bij 'thunder-DER!' was er nog helemaal niet, want dat is een idee dat we achteraf hebben toegevoegd in de studio. Toen Thunderstruck eenmaal klaar was, vond ik het een goede track. Maar dat het zó'n grote klassieker zou worden? Dat had ik nooit verwacht!" [DvdG]

Tekst: Dominique van der Geld, Robert Haagsma en Chris van Oostrom

EXCLUSIEF VERKRIJGBAAR BIJ LFLSHOP.NL

**EEN LUXUEUS, 132 PAGINA'S TELLEND EERBETOON AAN
THE ROLLING STONES**

live!

Ook op z'n 58ste is Slash bepaald geen luie vent. Met Guns N' Roses staat hij wereldwijd nog altijd in de grootste stadions en op het moment dat je deze editie van Lust For Life leest, ligt zijn nieuwe soloalbum *Orgy Of The Damned* net in de winkel. Een heuse bluesplaat waarop hij wordt bijgestaan door een aantal bekende vrienden: van Aerosmiths Steven Tyler en AC/DC's Brian Johnson tot Gary Clark Jr. en Beth Hart. Maar dat is niet genoeg voor de gitarist, want hij is ook nog altijd superactief met zijn maatjes Myles Kennedy (Alter Bridge) en The Conspirators – waarmee hij onlangs een goedgevulde Ziggo Dome overhoop speelde. Een avond vol pure, opwindende hardrock van een stel rasmusmuzikanten die elkaar en hun publiek nog lang niet zat lijken te zijn. Mooi ook dat Slash en Myles het zichzelf niet te makkelijk maken door veel songs te spelen van hun 'andere' bands: het Conspirators-werk wordt slechts aangevuld met een paar solosongs van de gitarist, het door Guns N' Roses zelf nooit live gespeelde *Don't Damn Me* en covers van Elton Johns *Rocket Man* en Lenny Kravitz' *Always On The Run* (geen gekke keuze, aangezien Slash ook al in de originele versie uit 1991 de snaren beroerde). Wat een avond, wat een icoon.

Foto's: Ans van Heck

Slash

ft. Myles Kennedy & The Conspirators

Ziggo Dome, 9 april 2024

tech!

Het gaat hard in de digitale wereld. Nieuwe gadgets, interessante technologie en baanbrekende trends: Lust For Life houdt je op de hoogte en laat zien dat de toekomst dichterbij is dan je denkt.

Tekst: Inge van Nimwegen en Esmee de Gooyer (streamingtips)

Hulp bij kijkstress

De nieuwste films in de bioscoop allemaal al gezien? Echt geen idee meer welke serie nu weer te kijken – of geen zin om alle websites af te gaan om te checken wat er nieuw is toegevoegd? Het Team achter Ranker – een Amerikaanse website die recensies verzamelt over uiteenlopende onderwerpen binnen de entertainmentwereld – heeft daar dé oplossing voor. Hun gratis app **Watchworthy** – What To Watch doet persoonlijke aanbevelingen op basis van wat jij en anderen hoog hebben gewaardeerd in de app. Vertel Watchworthy op welke streamingdiensten jij geabonneerd bent – van Amazon Prime en Netflix tot HBO Max, Disney+ en meer dan vijftig andere platforms – en welke films en series jij met plezier hebt gekeken en krijg persoonlijk gecureerde aanbevelingen! Of ontdek nieuwe programma's op basis van genre, streamingdienst of categorie. Watchworthy biedt de optie om je aanbevelingen op te slaan in verschillende watchlists en vrienden uit te nodigen om deze te beheren. Watchworthy is beschikbaar in de appstores van Android en iOS.

Streamingtips!

Fallout (Amazon Prime Video)

Dat videogames verfilmen niet altijd goed gaat, weten we allang. Maar liefhebbers van de populaire gameserie Fallout kunnen opgelucht ademen: deze keer is het wél gelukt. De serie vertelt een nieuw verhaal dat zich afspeelt in dezelfde post-apocalyptische wereld, waarin de VS tweehonderd jaar na een nucleaire oorlog een nog altijd radioactieve 'wasteland' is, alhoewel er nog steeds mensen leven: onder de grond in zogenaamde 'vaults', maar ook op de grotendeels verwoeste oppervlakte van de aarde. We volgen drie totaal verschillende karakters die proberen te overleven. De serie is een must-see: gewelddadig en soms ronduit smerig, maar ook vol humor – en dat zonder de serieuze toon te verliezen. Erg knap gedaan.

Ripley (Netflix)

Het verhaal van Tom Ripley is al vaker verfilmd, maar nog nooit zag het er zo mooi uit als in deze compleet in zwart-wit gefilmde serie. Al zal menig kijker die gewend is aan snelle actie of over-the-top emotionele drama's het allemaal veel te langzaam vinden. Maar geloof me: er zit geen shot te veel in. En de acteurs zijn ook nog eens perfect gecast. Met name Andrew Scott als Ripley zelf is weer een genot om naar te kijken, zoals ook zijn rollen als Moriarty in de serie Sherlock, 'hot priest' in Fleabag of zijn tragische hoofdrol in All Of Us Strangers. Maar ook Johnny Flynn is in vorm en speelt het karakter van rijkelui-zoon-slash-wannabe-kunstenaar Dickie Greenleaf met flair.

Luistersessies op zonne-energie

Muziek luisteren op zonne-energie – met de nieuwe koptelefoon van **Philips** kan het. De nieuwe on-ear hoofdtelefoon **A6219** laadt zichzelf op met natuurlijk zonlicht – zoals we natuurlijk kennen van zonnepanelen – maar ook met kunstlicht van je plafondlamp. Helemaal opgeladen kun je tot tachtig uur aan muziek luisteren met deze sportkoptelefoon, die met z'n IP55-classificatie bovendien water-, zweet- en stofbestendig is. Ook fijn voor bij lichamelijke inspanning: de oorschelpen zijn met gel gevuld. Zo blijven de oren koel tijdens het sporten. Met de Philips Headphone App zie je in een oogopslag hoe ver de koptelefoon al is opgeladen. Op het moment van schrijven is de Philips A6219 nog niet te koop in Nederland en dus is ook de prijs ervan nog onbekend.

philips.nl

Overal op de eerste rij

Draadloze speakers en koptelefoons waarmee je altijd en overal het gevoel kunt oproepen op de eerste rij in een concertzaal of zelfs een arena te staan. **Sony** belooft dat de producten uit de **ULT POWER SOUND**-serie een krachtig, diep geluid produceren dat het hart van elke muzikliefhebber laat trillen.

Voordat we audiofiel verder praten - die audiofabrikanten zijn wel erg verzot op hun extreme productnamen, niet dan? Dat kun je inderdaad wel stellen! Wie audioapparatuur verkoopt, geeft daar graag een pakkende naam aan – de een misschien nog wat extremer dan de ander. In het geval van deze nieuwe productenreeks van Sony hebben de individuele luidsprekers ook nog allemaal een toevoeging meegekregen aan de naam: de grote partyspeaker TOWER 10, de kleinere, meer flexibele partyspeaker FIELD 7 en de koptelefoon WEAR. De handzame luidspreker die wij recenseren deze maand heet FIELD 1, die voor een nette € 139 in de winkels ligt.

Kom maar door met die info! De ULT FIELD 1 is een waterdichte, stofdichte en schokbestendige luidspreker die vooral is gemaakt om overal mee naartoe te nemen.

Hij heeft daarom een extra lange batterijduur van maar liefst twaalf uur en kan zowel rechtop staan als liggend neergezet worden – zo past 'ie altijd. De Sony ULT FIELD 1 is uitgerust met Bluetooth 5.2, wat inmiddels toch wel de standaard is te noemen. De multifunctionele riem – geen onhandig minikoordje waar je maar net een vinger tussen krijgt, maar een elegant smal koordje wat langs de gehele lengte van de luidspreker loopt – maakt dat die schokbestendigheid eigenlijk overbodig is. Hoewel we natuurlijk allemaal wel eens iets uit ons handen hebben laten vallen; en menig speaker heeft een dergelijke val niet overleefd. Overigens valt die lengte wel mee: we hebben het hier over een compacte luidspreker van zo'n 20 bij nog geen 8 centimeter die net 650 gram weegt. Een mooi handzaam formaat, dus.

En zo'n klein dingetje moet stadiongeluid voortbrengen? Nou, die stadionbelofte is inderdaad wel wat veel gevraagd voor dit kleinste telgje uit de POWER SOUND-familie. Waar grote broer TOWER 10 – voor een luttel € 1.200 in aanschaf – inderdaad een volume voort weet te brengen waar je u tegen zegt, valt dat bij de FIELD 1 echt wel mee. Maar binnen z'n compacte klasse doet 'ie dat zeer solide, zeker met het oog op de vervorming van het geluid die al snel optreedt bij speakers waar te veel bas in een te kleine behuizing gepropt is. Mocht je daarvan houden, kun je met een druk op de ULT-knop de bastonen in de muziek extra versterken, voor die ULT POWER SOUND, maar nodig is het niet. En heb je er twee? Dan kun je ze aan elkaar koppelen voor dubbel zoveel impact. Stadion misschien niet, maar meer heb je niet nodig onderweg.

sony.nl

‘Nieuwsgierige mensen leven langer’

Een succesvolle theatertour, een eigen platenlabel, een tv-serie waarbij ze bijna letterlijk in de voetsporen treedt van Dolly Parton en als kroon op het werk een nieuw album dat de titel **Tainted** meekreeg. Nee, **Ilse DeLange** zit bepaald niet stil. Een gesprek over haar passie voor rootsy Amerikaanse muziek, het belang van openhartigheid als liedjesschrijver, Nashville en Dolly.

Ilse DeLange is in de eerste plaats een zangeres en songwriter die haar hart volgt en een goed liedje komt bij haar nog steeds op nummer één. Dat bewijst in ieder geval haar nieuwe album **Tainted**. Een plaat vol muziek op het snijvlak van pop en country, genres waarin DeLange een gulden middenweg heeft gevonden.

“Ik ben geboren in 1977 en opgegroeid met de radio”, vertelt ze. “Bij elk goed nummer spits ik mijn oren, want ik ben nou eenmaal emotioneel heel erg bij muziek betrokken. Als ik een liedje op de radio hoor dat ik niet ken, maar wat me heel erg aanspreekt, blijf ik luisteren tot het is afgelopen en wil ik weten wie het gezongen heeft.”

Pop- en countrymuziek uit de jaren tachtig en negentig van de vorige eeuw zijn van grote invloed geweest op DeLanges ontwikkeling. “Garth Brooks, Trisha Yearwood en Shania Twain waren destijds grote sterren en ik vond het geweldig wat ze deden”, herinnert ze zich. “Daarnaast heb ik ook altijd een passie gehad voor ‘rootsy’ Amerikaanse muziek. En ik moet zeggen dat de afgelopen jaren daar echt wel mijn voorkeur ligt, hoor. Akoestisch gespeelde Americana-achtige dingen, zeg maar. Wat iemand als Jason Isbell doet, vind ik prachtig en zeer inspirerend. Maar ook countryiconen als Emmylou Harris, Dolly Parton en Johnny Cash spreken me nog steeds enorm aan. Hun muziek is belangrijk voor mij gebleven, maar dat geldt ook voor The Black Keys en Arctic Monkeys. Je zou kunnen zeggen dat in de liedjes op mijn nieuwe album de invloeden van al die muzieksoorten in de blender zijn gegaan. Daarbij heb ik steeds de meest pure vorm opgezocht. Maar ik had al die namen en stijlen echt niet in gedachten toen ik de nummers voor **Tainted** uitwerkte. Ze zijn letterlijk spelenderwijs zo gegroeid. Zeg maar dat ze het gevolg zijn van mijn nieuwsgierigheid naar muziek. En nieuwsgierige mensen leven ook langer, haha.”

Kwetsbaar

In haar liedjes stelt de zangeres zich kwetsbaar op. Zo staan op **Tainted** de emoties centraal die loskomen bij relationele breuken. DeLange: “Als liedjesschrijver moet je gewoon eerlijk en openhartig over je emoties vertellen, vind ik. Gevoelige en diepgaande dingen die je ervaart en meemaakt, moet je niet uit de weg gaan. Als je dat niet durft te doen, krijg je super oppervlakkige liedjes. Dat wil ik niet. Ik schrijf graag met anderen, maar veel is autobiografisch. De onderwerpen zijn meestal een optelsom van mijn ervaringen en die van mijn medeschrijvers. De afgelopen jaren heb ik in mijn eigen leven een paar vertrouwensbreuken meegemaakt die mij diep

hebben geraakt. Vertrouwensbreuken in en buiten de muziek. Dat zijn momenten waarop je veel over jezelf kunt leren, als je alles maar van twee kanten wilt zien. Wanneer er in de relationele sfeer iets misgaat, ben je er immers zelf bij. Je moet dan ook niet meteen met de beschuldigende vinger naar die ander wijzen. Zulke breuken zijn pijnlijke, maar ook wijze lessen.”

Optimist

“Ik heb in het verleden op dat gebied best wat voor de kiezen gehad, maar dat wil niet zeggen dat ik teleurgesteld ben in mensen”, benadrukt DeLange. “Wat dat betreft ben ik te veel een optimist. En ik ben ook heel vergevingsgezind. Zo is mijn karakter. Ik ben blij dat ik die eigenschappen heb, anders zou ik misschien een gefrustreerde mopperaar worden. En dat wil ik niet. Dan zit je jezelf alleen maar in de weg en dat is zonde van je leven. Het klinkt als een cliché, maar de tijd verzacht op den duur alle emotionele pijn. Als ik nu kijk naar de mensen met wie ik indertijd gebrouilleerd ben geraakt, kan ik alleen maar concluderen: het is goed geweest, we hebben destijds fijn samengewerkt of een innige vriendschap gehad. Maar nu is het tijd om verder te gaan. En het helpt me natuurlijk ook dat ik het van me af kan schrijven. Het mooie is dat veel van mijn fans ook steun putten uit die teksten. Ze halen er dingen voor zichzelf uit die helemaal op hun eigen situatie slaan. Een bewijs dat muziek de stem is van de emotie. Als je altijd maar positief in het leven blijft staan, kun je uit elke scheur bloemen tevoorschijn zien komen. Je kunt als een rijkere mens uit een stukgelopen relatie stappen.” DeLange vervolgt: “Ik ben van nature iemand die altijd probeert de lieve vrede te bewaren. Soms te lang. Zachte heelmeesters maken stinkende wonden en dat geldt ook wel eens voor mij. Maar dat zit nou eenmaal in mijn karakter. En ik heb geleerd de consequenties te accepteren die daarbij horen. Ik ga er nog steeds helemaal voor als ik iemand tegenkom die ik geweldig vind. Dan spring ik zo met hem of haar in het diepe. Dat zal ik altijd blijven doen, al ben ik er een paar keer flink mee op de koffie gekomen. Maar dat neem ik dan maar voor lief. Ik blijf altijd openstaan voor nieuwe mensen en nieuwe muziek en ik zie wel wat mij dat brengt. Het opent in ieder geval altijd nieuwe deuren.”

Dolly Parton

Zoals de deur naar Dolly Parton. DeLange maakte met presentator en programmamaker Frank Evenblij voor Omroep Max een serie over deze iconische countryzangeres – de uitzending staat voor het najaar gepland. “We zijn er een maand mee

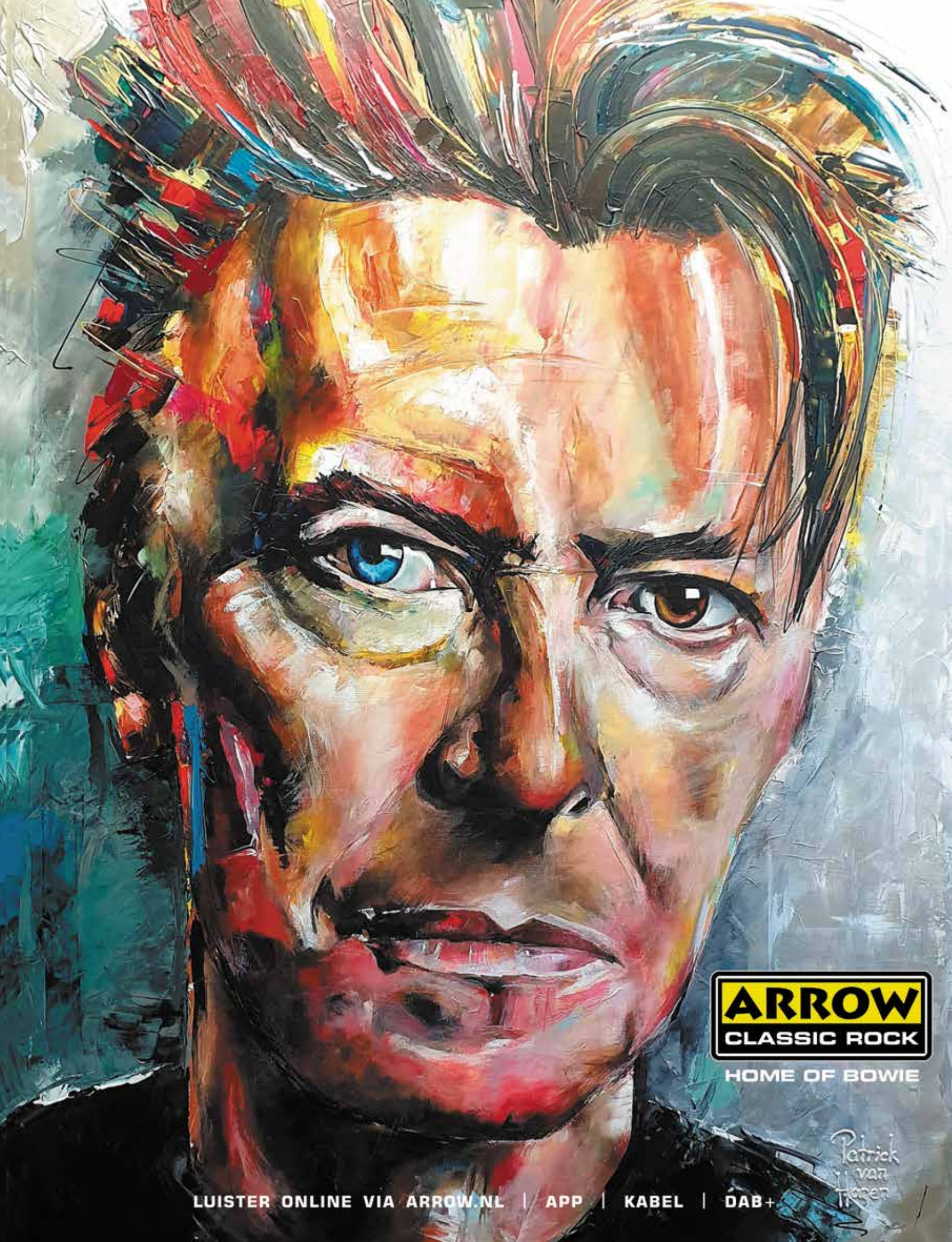

bezig geweest”, vertelt de zangeres. “We volgden bijna letterlijk het spoor van Dolly’s leven en carrière. En daarbij ontdekte ik dat er heel veel verwantschap zit in de manier waarop haar leven en dat van mij zich voltrokken hebben. We zijn allebei van eenvoudige komaf en opgegroeid in een milieu waar het niet voor de hand ligt dat je ooit succesvol zult zijn in de muzikwereld. En we hebben allebei heel lang tegen de stroom in moeten roeien om succes te behalen. Dolly’s belangrijkste eigenschappen zijn doorzettingsvermogen, eigengereidheid en een onvoorwaardelijk geloof in dingen waar niemand anders in gelooft. En dat heb ik ook. Maar we hebben ook allebei een hechte familieband. Dolly komt oorspronkelijk uit de Smoky Mountains in Tennessee en in de tv-serie volg ik haar samen met Frank van haar geboorteplaats naar Nashville. Op een gegeven moment maakt ze als jonge vrouw de keus in Nashville te gaan wonen om haar carrière van de grond te krijgen. Maar ze maakt eerst haar school af. De dag dat ze haar diploma haalt, laadt ze meteen haar auto vol en vertrekt naar Nashville. Een paar dagen later schrijft ze

haar ouders een brief om hen gerust te stellen en dat alles goed met haar gaat. Ze heeft onderdak en hoewel alles niet gaat zoals ze had verwacht, heeft ze toch een paar contacten gelegd die haar verder kunnen helpen. ‘Alles komt goed,’ schrijft ze. ‘Maak je geen zorgen.’ Dat heeft ze prachtig verwoord in die brief, waarvan ze trouwens de tekst ook heeft ingesproken op een van haar eerste platen. Toen Frank en ik die tekst afspeelden in de auto, raakte mij dat diep. Ik werd helemaal teruggeworpen naar het moment waarop ik zelf voor het eerst in mijn eentje als negentienjarig meisje in het vliegtuig stapte om in Nashville mijn geluk te proberen. Ik ging weliswaar op uitnodiging van Warner, maar het feit dat mijn ouders me durfden te laten gaan naar zo’n ver land, daar heb ik nog steeds zoveel bewondering voor. Ik zal mijn vader en moeder altijd dankbaar blijven dat ze mij die kans gegund hebben. Ze moesten er maar op vertrouwen dat er in dat grote Amerika goed voor hun dochter zou worden gezorgd. Toen Frank en ik naar die gesproken brief van Dolly in de auto luisterden, beleefde ik mijn eigen eerste grote muzikavontuur helemaal opnieuw en dat was voor mij misschien wel het mooiste moment van de hele serie. Ik heb dankzij mijn ouders een heel stabiele en liefdevolle jeugd gehad. Dat heeft mij een gevoel van veiligheid gegeven waardoor ik al heel jong het grote muzikavontuur in mijn leven durfde aan te gaan.”

Tekst: Harry de Jong

‘Je kunt als een
rijker mens uit
een stukgelopen
relatie stappen’

ARROW
CLASSIC ROCK

HOME OF BOWIE

Patrick
van
Tijen

LUISTER ONLINE VIA ARROW.NL | APP | KABEL | DAB+

‘Wij rekenden af met bloemetjeslyriek’

Met *The Symbol Remains* kwam **Blue Öyster Cult** in 2020 tevoorschijn uit de wildernis met zijn eerste studioalbum in negentien jaar. Het was tevens de beste plaat sinds *Spectres* uit 1977. Vervolgens werd het vijftigjarig jubileum gevierd met een drietal voortreffelijke live-registraties. En nu is er dan *Ghost Stories*, een verzameling overgeschoten, deels opnieuw ingespeelde tracks uit het tijdvak 1978-2016. Maar het einde zou zomaar in zicht kunnen zijn, aldus Donald 'Buck Dharma' Roeser.

Blue Öyster Cult is onder de Amerikaanse betonstorters altijd een buitenbeentje geweest: popjournalisten, SF-auteurs en Patti Smith als tekstdichters, een snarenbeul die zich naar een personage uit een roman van Jack Kerouac noemde, een zeker in het begin nogal ongrijpbare mix van mitraillerende riffs en open melodieën. Er waren drie studioplatten en een live-dubbel voor nodig alvorens het niet bepaald representatieve (*Don't Fear*) *The Reaper* de doorbraak forceerde. Gitaristen Eric Bloom en Donald 'Buck Dharma' Roeser zijn de enige resterende leden van de oorspronkelijke bezetting en volgens laatstgenoemde zou het doek binnenkort kunnen vallen.

Hoe kijk je nu terug op meer dan vijf decennia? Een *Career Of Evil*, om maar eens een songtitel te citeren?

"Haha, dat ging toen over iets heel anders! Nee, het voelt alsof we nog maar gisteren begonnen zijn. Maar als er één ding is dat me na al die tijd voldoening schenkt, dan is het dat we iets hebben neergezet dat is doorgesijpeld in de cultuur. Dat doet me goed."

Blue Öyster Cult is voor zover ik weet de enige band die stevast kon rekenen op rockcritici als tekstschrijvers: Richard Meltzer en Sandy Pearlman, waarvan de laatste zelfs jullie manager zou worden.

"Sandy zag ons jammen en toen ging er duidelijk een lampje aan onder zijn schedeldak: hier zit iets in. Sandy had zelf graag muzikant willen zijn, maar hij wist dat hij daarvoor het talent miste. Je kunt hem rustig de oprichter van de band noemen. Richard heb ik nooit echt leren kennen, ook nu nog niet na al die jaren. Maar hij is zeker een unieke persoonlijkheid. Als *Soft White Underbelly* waren we eerst nog behoorlijk psychedelisch, als Blue Öyster Cult hebben we resoluut afgerekend met al die *Moon-In-June*-bloemetjeslyriek."

Had je in 1976 bij *Agents Of Fortune* zelf het idee dat het commerciële tij nu mogelijk zou kunnen keren na drie door de kritiek gunstig ontvangen maar niet denderend verkopende studioalbums?

"De chemie in de Record Plant-studio was geweldig tijdens de opnames en we waren ons er wel van bewust dat we iedere dag met prima materiaal stoeiden, maar toen ik (*Don't Fear*) *The Reaper* schreef, zag ik er vooralsnog alleen een goede album-

track in. Geen flauw idee dat het een hit zou worden. Maar we waren ons er wel van bewust dat Columbia ons trouw was blijven steunen terwijl toch alleen ons eerste livealbum *On Your Feet Or On Your Knees* goud werd. We wisten dat we nu echt moesten doorbreken, omdat ze ons anders misschien zouden droppen. De hit markeerde het begin van onze arenajaren."

Wat vond je van de parodie op het nummer die destijds in *Saturday Night Live* werd opgevoerd? Eric was erg boos, zo liet hij me ooit weten.

"Ik werd erdoor verrast en moest er juist ontzettend om lachen! Ik vond het hilarisch. Ze hadden ons ook kunnen afmaken, want daar waren ze bij SNL genadeloos in. Zoals ze met Neil Diamond hebben gedaan. Ik ging er gewoon in mee. Als je leven zich in de openbaarheid afspeelt, dan moet je niet vreemd opkijken als ze soms gehakt van je maken."

Club Ninja is het buitenbeentje in het oeuvre gebleken. De typische jarentachtigproductie in het bijzonder klinkt nu ontzettend gedateerd.

[Glimlacht minzaam] "Ja, we hebben ons daar toen iets te veel op de markt gericht. En dat heeft bij ons nooit vruchten afgeworpen. Na het vertrek van onze drummer, Albert Bouchard, was de energie uit de groep verdreven. Club Ninja en ook *The Revolution By Night* zou ik zeker niet tot de toppers in ons oeuvre rekenen."

Ter gelegenheid van dat vijftigjarig jubileum hebben jullie de eerste drie albums live integraal ten gehore gebracht. Hoe was het om nummers te spelen die voorheen nooit op de reguliere setlist hebben gestaan?

"Hard werken! Vooral voor mij. Ik moest weer leren spelen met de woestheid en snelheid van een 23-jarige en dat betekende veel huiswerk. In de loop der jaren was mijn spel immers toch wat relaxter geworden. Ik bevond me nu in een totaal andere fase van mijn leven. Dat geknal moet je aan jonkies overlaten."

***Ghost Stories* bevat overblijvertjes. Als die Beatles-cover *If I Fell* wel de eindselectie heeft gehaald, vraag ik me af wat er verder nog op de plank is blijven liggen.**

"Niet veel meer, want we hebben wel zo'n beetje alles gebruikt dat de moeite van het redden waard was. Ik kan me natuurlijk

vergissen, want ik was het meeste van wat we nu op Ghost Stories gezet hebben toch ook allang weer vergeten. If I Fell werd opgenomen toen we ter gelegenheid van het veertigjarig jubileum van Agents Of Fortune een special voor DIRECTV maakten. Daarvoor had Albert zich ook weer even bij ons aangesloten. If I Fell was een nummer dat we altijd als vocaal opwarmertje in de kleedkamer zongen vlak voordat we het podium op moesten. We hebben altijd een zwak voor The Beatles gehad. Vanwege rechtenkwesies heeft het destijds die special niet gehaald, maar nu konden we het alsnog laten horen.”

Is er een bepaald album waar je in het bijzonder trots op bent?

“Ik heb een grote affiniteit voor de platen die Martin Birch geproduceerd heeft: Cultösaurus Erectus en Fire Of Unknown Origin. Maar ze hebben allemaal wel iets dat de moeite waard is. Ik ben overigens bepaald geen expert waar het onze eigen output betreft. Je luistert tijdens het ontstaansproces al honderden keren naar al die nummers, dus zodra het album eenmaal uitgebracht is, vind ik het daarna alleen nog maar leuk als ik ons misschien af en toe eens op de radio voorbij hoor komen. Ik luister zelf niet echt meer naar onze eigen platen.”

Bestaat de groep anno 2024 nog steeds uit Trump-aanhangers plus één rebel?

“Nou, ik zou ‘aanhangers’ geen accurate omschrijving vinden, maar Eric is de meest linkse in de band, ja. Niet dat de rest echt rechts is, maar we neigen wel in die richting. Ik ben trouwens over de hele linie teleurgesteld in de elite en heersende klasse, wie daar dan ook deel van uitmaakt. Ik denk dat ons tegenwoordig nog maar weinig valide opties voorgehouden worden. Trump dient een doel. In het Trump-tijdperk zijn de algehele disfunctie en corruptie in het land pas echt aan het licht gekomen, of je Trump zelf nu ziet zitten of niet.”

Eric vertelde me een paar jaar terug dat hij het gevoel had maar beter niet over die dingen met de andere leden van de groep te praten, omdat zo iets dan toch alleen maar mot oplevert.

“Ja, het is blijkbaar moeilijk om erover te praten als de overtuigingen zo diepgeworteld zijn. Ik ben zelf overigens wel bereid

Eric Bloom (links) en Donald 'Buck Dharma' Roeser (rechts)

om in discussie te gaan zonder alles nou meteen persoonlijk op te vatten, maar dat is niet iedereen gegeven.”

Alleen Eric en jij zijn nog over van de originele line-up. Is het einde nu echt in zicht?

“Met Ghost Stories kondigen we eigenlijk meteen aan dat we geen nieuw studioalbum meer kunnen beloven. Het blijft natuurlijk altijd een mogelijkheid, maar het staat zeker niet meer in de planning. We zullen zien. We gaan dit jaar nog wel op tournee, maar niet meer zo intensief als tijdens het vijftigjarig jubileum. Voor 2025 hebben we helemaal niks in de agenda genoteerd. De tent is weliswaar nog niet opgedoekt maar we hebben wel de lucht uit de slaapzakken laten ontsnappen, om maar eens een merkwaardige metafoor te gebruiken. Er zijn zoveel bands geweest die met veel bombarie afscheidstournees aankondigen en dan een jaar later gewoon weer op hun beslissing terugkomen. Maar laat ik het zo zeggen: wie Blue Öyster Cult nog wil zien, kan dat dan beter maar zo gauw mogelijk doen, want ik weet niet of de toekomst nog wat in petto heeft.”

Tekst: Chris van Oostrom

LFL SHOP

Muziekbladen • Muziekboeken • Gifts • LFL-merchandise

Nog lang niet uitgelezen? Check dan eens deze themanummers!

Lust For Life 107
De 50 beste live-albums aller tijden!

Lust For Life 100
Jubileumspecial: Levende legendes

Lust For Life 097
De grootste gitaarhelden aller tijden

Lust For Life 090
De 90 beste albums van de jaren '90

Lust For Life 082
De 50 allerbeste frontmannen ooit!

Lust For Life 079
De 25 beste albums van de Lage Landen

Lust For Life 077
De 25 mooiste albums van 2017

Lust For Life 074
De 20 beste live-acts aller tijden

Lust For Life 062
23 playlists van Nederlandse rockers

Lust For Life 072
1967: hommage aan het belangrijkste muziekjaar

Revolver 032
Themanummer Psychedelica

Revolver 029
Themanummer 40 jaar Woodstock

Ook in ons assortiment: 5 jaar pophistorie met Aloha!

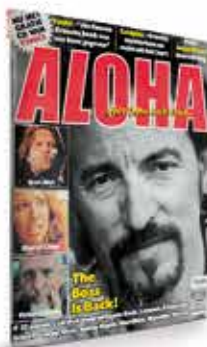
Op=Op!

Aloha 01
Queen, Santana, Golden Earring e.a.

Aloha 07
Led Zeppelin, Normaal, Peter Gabriel e.a.

Aloha 29
Bruce Springsteen, Bon Jovi, Sheryl Crow e.a.

Aloha 30
The Rolling Stones, David Gilmour e.a.

Aloha 34
The Beatles, met 4 verschillende covers!

Aloha 48
The Who, Heart, Cuby + Blizzards e.a.

✓ Gratis verzending boven € 35,- ✓ Veilig betalen o.a. iDeal, Bancontact en PayPal ✓ Eigen shop van Lust For Life

www.lflshop.nl • www.lflshop.be

© Vincent Haycock

‘Een kinderlijke geest is goed voor muziek’

Kamasi Washington Fearless Movement

Young/Beggars

Spirituele jazz

Prologue

De huidige tijd kent maar weinig echte jazziconen, maar Kamasi Washington is er zeker een. Hij vestigde zijn naam in 2015 met het drie uur durende meesterwerk *The Epic* en ook opvolger *Heaven And Earth* (2018) kon je rustig een zwaargewicht in spirituele jazz noemen, al was die met 144 minuten aan de korte kant. Met *Fearless Movement* slaagt Washington er zelfs in zijn kunsten binnen anderhalf uur te vertonen, maar de tenorsaxofonist kiest met zijn nieuwe langspeler dan ook voor meer licht verteerbaarheid. Deze is niet per se toegankelijk voor wie niet thuis is in jazz, maar voor Washington-begrippen bij vlagen wel. *Fearless Movement* is een dansbaar album en dat zit hem vooral in de eerste helft, waarin gastbijdragen te horen zijn van o.a. Funkadelic/Parliament-legende George Clinton, de hippe bassist Thundercat en een paar oninteressante rappers. Ik moedig het aan als artiesten hun horizon verbreden, maar niet alle samenwerkingen pakken even goed uit. Dat blijkt vooral in de langer uitgerekte, typische jazzstukken. Dan besef je hoe groots en machtig Kamasi's jazz kan zijn en hoe die je veel meer dan de poppy tracks tot diep in je poriën laat swingen.

★★★★★

Sven Bersee

Sven Bersee praat met Kamasi Washington.

Heb jij je ooit mét angst bewogen in een muzikale setting?

“Het is meer... Een nieuw punt in je leven vraagt om een zekere mate van angstloosheid. Je moet iets los durven laten voordat je in staat bent om vooruit te bewegen. Dat was zelfs al zo toen we *The Epic* maakten. Ik verdiende mijn brood door te spelen voor andere artiesten en dat moest ik loslaten om volledig voor mijn eigen muziek te gaan. Zoiets is altijd moeilijk. Nu ben ik aangekomen op een nieuw punt in mijn leven waarop muziek in de pikorde zakte van plek één naar misschien wel plek drie. Dat is eng. Je denkt: is dit het moment dat mijn muziek begint te zuigen? Maar uiteindelijk heb ik dit nieuwe hoofdstuk omarmd. Ik denk nu zelfs dat het mijn muziek sterker heeft gemaakt.”

Je bent vader geworden. Is dat het nieuwe hoofdstuk waarnaar je verwijst?

“Ja. Het vaderschap liet me inzien dat je je hart moet volgen. Kinderen zijn daar heel goed in. Voor mijn dochter is alles nieuw en niets oud. Ze heeft geen standaard om zich aan vast te houden en beweegt zonder aarzeling door naar het volgende nieuwe ding. Een kinderlijke geest is goed voor muziek, want muziek werkt het best als je vrij en eerlijk bent.”

Hoe heeft jouw dochter – die we ook zien op de hoes van *Fearless Movement* – je geïnspireerd tot het zoeken naar meer vrijheid?

“Door simpelweg tijd met haar door te brengen, luister ik op een andere manier naar muziek. Ik laat haar muziek horen, zij hoort die op een nieuwe manier en dat straalt af op mij. Wat voor mij oud was, is nu weer nieuw. Dat geeft me een nieuwe kijk op muziek. Het is belangrijk om die frisse blik te houden, maar om je te ontwikkelen moet je ook dingen achter je laten. Het voelt soms ook onoprecht om vast te houden aan iets wat er eigenlijk niet meer is. Dat geldt voor veel dingen: de wereld beweegt niet de kant op waar we naartoe willen omdat we vasthouden aan wat we hebben. We zijn bang dat we door verandering iets kwijtra-

ken. Neem de regionale verbondenheid van mensen, een achterhaald concept. We voelen ons allemaal wereldburgers, maar vinden het eng om het idee van landsgrenzen achter ons te laten.”

Zijn conservatieve ideeën aan het winnen?

“Angst is aan het winnen. Mensen willen verandering, maar de angst om iets te verliezen is voor veel van hen sterker. We hebben een verandering van mentaliteit nodig, waarbij mensen niet iets doen omdat ze weten wat ze ervoor terugkrijgen, maar omdat ze er echt in geloven. Er zijn al veel mensen, zoals kleine ondernemers en artiesten, die gedreven zijn door een overtuiging en niet door geld. We vormen nog geen meerderheid, maar hopelijk gaan anderen ook inzien dat dit de weg is. Voordat het te laat is en de schade aan de wereld onherstelbaar groot wordt.”

Denk je dat jouw muziek daartoe kan inspireren, ondanks het feit dat die vooral instrumentaal is?

“Muziek communiceert voorbij woorden. Er is een energetische uitwisseling als je luistert naar muziek en je leert haast onbewust iets als muziek met je resonanceert. Toen ik als kind John Coltrane ontdekte, veranderde dat mij zonder dat ik me daar direct van bewust was. Zijn muziek zorgde ervoor dat ik van alles op een andere manier ging horen en ervaren. Ik ben dat nu, vele jaren later, nog steeds aan het ontdekken. Maar zelfs muziek mét songteksten communiceert voorbij woorden. Als je bijvoorbeeld iemand tegenkomt die van The Beatles houdt, dan zal die persoon de boodschap op een bepaalde manier begrijpen. Zelfs als diegene niet precies begrijpt waar ze over zingen.”

beeld iemand tegenkomt die van The Beatles houdt, dan zal die persoon de boodschap op een bepaalde manier begrijpen. Zelfs als diegene niet precies begrijpt waar ze over zingen.”

Jouw held John Coltrane bewoog zich door de hoogtijdagen van jazz. Die tijd is geweest, maar ben je het met me eens als ik zeg dat er op dit moment opnieuw veel gaande is in het genre?

“Zeker, maar voor mij is jazz slechts een woord om een esthetische of filosofische connectie tussen de muziek van vele grote artiesten te erkennen. Je hebt het dan over expressieve, vrije muziek vol improvisatie. Zulke muziek heeft het in zich om relevant te

blijven. Een muzikant die honderd jaar geleden geboren is, zal niet resoneren met alle mensen die nu leven, maar de kern van hun muziek is tijdloos. En artiesten van nu die geïnspireerd zijn door muzikanten van toen creëren op hun beurt ook weer muziek die reikt naar vrijheid, verlichting en een of andere grote gedachte.”

Zo iemand is ook André 3000, die vorig jaar verraste met het instrumentale album *New Blue Sun* en nu ook te horen is in jouw song *Dream State*. Eigenlijk is hij de belichaming van ‘fearless movement’: als helft van rapduo OutKast al je zekerheden achterlaten en je volledig storten op fluitmuziek. Hoe moedig is dat?

“André is een van die mensen die compleet verbonden zijn met muziek, een supercreatieve persoon. Voor zulke artiesten zijn instrumenten slechts gereedschap om creativiteit te uiten. Vergelijk ze met autobanden: natuurlijk zijn ze belangrijk, je hebt banden nodig om te rijden. Maar de echte bron is de motor, dat is de creativiteit die je muziek maakt tot wat die is. André is een superkrachtige creatieve ziel die trouw is aan zijn gevoel en zijn kunstenaarschap. Hij doet wat hij wil en is niet bang voor verandering. Dat is iets prachtigs. Je hebt het over iemand die geweldig én succesvol was in wat hij deed. Dat achterlaten en iets totaal nieuws doen, is niet makkelijk. Het mooiste aan het leven is dat er eindeloze mogelijkheden zijn. Laat je de tak los waaraan je je vasthield, dan is er altijd een andere die je kunt vastgrijpen.”

Aaron West And The Roaring Twenties
In Lieu Of Flowers

Hopeless
Americana, alternatieve rock
In Lieu Of Flowers

Op In Lieu Of Flowers schrijft Dan Campbell verder aan het verhaal van zijn personage Aaron West en dienst fictieve band The Roaring Twenties, alsof het een filmtrilogie betreft. Muzikaal staat dit soloproject van de zanger mijlenver van zijn primaire baan als frontman bij poppunk-groep The Wonder Years – met akoestische gitaren, een band met zestien leden en Springsteenese arrangementen. Nadat de fictieve West op We Don't Have Each Other (2014) een echtscheiding doormaakte en we hem in de teksten van Routine Maintenance (2019) langzaam zagen opkrabbelen, sluit In Lieu Of Flowers de trilogie af met meer hartzeer, verslaving en teleurstelling, maar ook met de steun van vrienden en familie. Tien jaar na de introductie van Aaron West komt zijn verhaal – en daarmee het project van Campbell – tot een einde. En al is het een bevredigende conclusie, de trilogie is als geheel bij tijd en wijle te pijnlijk om zomaar even op de achtergrond te draaien.

★★★★★

Inge van Nimwegen

A Treehouse Wait
Kaleidoscope

Volkoren/Konkurrent
Pop
Itaot

Een klein gedachtenexperimentje voor de iets oudere Lust For Life-lezer: probeer je een mash-up voor te stellen van de hit 100 Years van Joey Dyser uit 1975 en de nummer 1-klassieker Don't Cry For Me Argentina van Julie Covington (1976). Het resultaat is ongeveer Wait For You, het openingsnummer van Kaleidoscope. Dat bolero-achtige ritme – nu meer pulserend – die meisjesachtige stem en die op het sentiment spelende melodie. De Zweedse zangeres en songschrijver Jenny Wahlström, die zich ook wel Jenny Gajicki noemt, werd in dancekringen bekend door haar bijdragen aan platen van onder anderen Armin van Buuren en Ferry Corsten. Samen met producer en multi-instrumentalist Emil Sydhage maakt ze echter ook fraaie melodieuze, akoestische singer-songwriterpop onder de naam A Treehouse Wait. Deze smaakvolle opvolger van het debuut Interlude uit 2016 bevat vaak prachtige melodieën, al moet je dat kindstemmetje van Jenny wel trekken.

★★★★★

Peter Bruyn

Sebastian Bach
Child Within The Man

Reigning Phoenix
Heavy metal
About To Break

Sebastian Bach is een veelzijdig artiest. Bingewatchers kunnen hem kennen als Gil, gitarist van de band Hep Alien in Gilmore Girls, en musicalfans weten misschien dat hij 'the first heavy metal singer on Broadway' was. Voor de meeste rockliefhebbers is Bach echter de ex-zanger van Skid Row, de band van classics als 18 And Life, I Remember You en Wasted Time. Zijn vorige album

Give 'Em Hell verscheen in 2014, dus het werd tijd voor nieuw materiaal en het moet gezegd: Child Within The Man overtuigt van begin tot eind. Opener Everybody Bleeds is een lekkere mix van metal en pop, (Hold On) To The Dream heeft een gitaarsound die van Tony Iommi

had kunnen zijn en het afsluitende To Live Again is hier de puike powerballad die niet mag ontbreken op een Bach-album. Verder zit er in About To Break een te gekke gitaarsolo en is What Do I Got To Lose? met Alter Bridge-frontman Myles Kennedy geschreven, wat vooral in het refrein goed te horen is. John 5 (Mötley Crüe), Steve Stevens (Billy Idol) en Orianthi zorgen voor de nodige gitaarondersteuning op deze indrukwekkende comebackplaat van Sebastian Bach.

★★★★★

Kayleigh Mensinga

Ayreon
01011001 - Live Beneath The Waves

Mascot
Progressieve rock
Connect The Dots

De muziek van Arjen 'Ayreon' Lucassen wordt zelden live uitgevoerd. Als het dan toch gebeurt, dan lokt dat fans uit alle windstreken naar de concertzaal. In september vorig jaar was het weer eens zover: tijdens vijf vanzelfsprekend uitverkochte shows in 013 werd het uit 2008 stammende album 01011001 integraal uitgevoerd. Het was een echte Ayreon-plaat met een indrukwekkende stoet gasten en een futuristisch thema vol zorg om de mensheid. De cast in Tilburg bestond deels uit die van het album, met o.a. Simone Simons (Epica), Anneke van Giersbergen, Hansi Kürsch (Blind Guardian) en Jonas Renkse (Katatonia), terwijl de orkestbak gevuld was met bekende zwaargewichten als Ed Warby (drums), Marcel Coenen (gitaar) en Joost van den Broek (toetsen). Het was een gelouterd gezelschap dat indrukwekkende versies neerzette van songs als Connect The Dots en het werkelijk meeslepende Beneath The Waves. Pure passie, zowel muzikaal als vocaal. Het is mooi om in dit nummer, maar ook elders in de registratie, de verrukte reacties van het publiek terug te horen. Daar breng je dus een livealbum voor uit. De shows waren ook een visueel spektakel, wat ongetwijfeld goed is vastgelegd op de dvd en blu-ray die tevens uitkomen (maar op het moment van schrijven nog niet beschikbaar zijn). Het marathonoptreden wordt afgesloten met een toegift met daarin o.a. The Day That The World Breaks Down van The Source, This Human Equation van Transitus en Fate Of Man van het Star One-album Revel In Time. De memorabele avonden zijn daarmee perfect vastgelegd.

★★★★★

Robert Haagsma

© Bert Treep, Lorena Aal

Barnyard Tea Train (2cd)

Eigen Beheer/Coast To Coast
Bluegrass

🎧 [When I Return](#)

Barnyard Tea is een Amsterdamse bluegrass-formatie die inmiddels een aardige naam heeft opgebouwd in het circuit van rootsfestivals in binnen- en buitenland. Op platengebied heeft het trio tot nu toe echter weinig bijzonders laten horen, maar daar is met Train verandering in gekomen. Het gaat hier namelijk om een kloeke dubbel-cd met in totaal 21 zelfgeschreven nummers die stuk voor stuk verwijzen naar alles wat met treinen te maken heeft. En dat geeft Barnyard Tea een vin meer dan een baars. Ondanks het feit dat Edin Najetovic, Frank de Boer en Joost Abbel gebruikmaken van instrumenten als banjo, viool, dobro en akoestische gitaar is hier allerm minst sprake van traditionele bluegrass in de stijl van Lester Flatt & Earl Scruggs. Het driemanschap kent elkaar al sinds de middelbare school en heeft in die tijd een aardige eigen visie op dit genre ontwikkeld. Een visie die zwaar leunt op folk met een jolige ondertoon, maar die genoeg knappe muziek-technische elementen bevat om serieus te nemen.

★★★★★

Harry de Jong

Brent Beukelaer Ramen Als Ogen

Polymoon

Singer-songwriter

🎧 [De Bloesem Van De Kerselaar](#)

De Belgische singer-songwriter Brent Beukelaer maakte de afgelopen jaren naam als boegbeeld van The Radar Station, een groep die opereert in het grensgebied van bedaarde folkrock en indiepop. Ramen Als Ogen is z'n tweede soloproject en daarmee zet Beukelaer zich wat mij betreft aardig op de kaart in het wereldje van de betere liedjessmeden uit de Lage Landen. Hij schrijft Nederlandstalige teksten en dat zijn fraaie sfeertekeningen die prima passen in het muzikale erfgoed van iemand als Nick Drake. Lekker onderkoeld gebracht, met een uiterst bescheiden begeleiding van vaak niet meer dan akoestische gitaren, toetsen en een beetje percussie. Beukelaer is een dromer, maar allerm minst een gekwelde ziel. In zijn teksten is het altijd lente, bij wijze van spreken. Dit is muziek die stoelt op de kracht van poëzie. Maar de meerwaarde van Ramen Als Ogen zit vooral in het feit dat de liedjes elkaar versterken en samen een eenheid vormen. Dat getuigt van visie.

★★★★★

Harry de Jong

Jac Bico Dear Someone

Zip

Pop, instrumentale pop

🎧 [When She Loved Me](#)

Toen ik in 2021 het album Alone Together van Jac Bico hoorde, dacht ik: prachtig gedaan, maar wie gaat zo iets kopen? Dertien merendeels overbekende liedjes uit de pophistorie, uitgevoerd op een enkele akoestische of elektrische gitaar. Kaal, maar absoluut niet bleekjes en gespeeld met een schitterende klankkleur. Welnu, het album was op cd weliswaar geen bestseller, maar deed het erg goed op de streamingplatforms, wist het platenlabel te melden. Perfecte muziek voor in de auto, bij het lezen/studeren of om gewoon mee tot rust te komen. Voor veel mensen is het belangrijk dat muziek vertrouwd klinkt en zich niet al te veel opdringt, zeker als achtergrond bij een andere activiteit. Nu heeft Bico, de veteraan die op tientallen Nederlandpopalbums speelde en tegenwoordig met The Analogues op het podium staat, een tweede gitaaralbum gemaakt. Beatles, Newman, Bowie, Cooder, etc. Een plaat die je leert hoe perfect de melodieën van hun songs zijn. En de beknopte toelichtingen van Bico zelf tonen een bezielde muzikliefhebber.

★★★★★

Peter Bruyn

Recensietips op Spotify!

Onze hardwerkende recensenten hebben bij elk album een luistertip gekozen: de song die in hun oren het meest kenmerkend is voor de hele plaat. Voor jouw gemak hebben we al deze tips in een Spotify-playlist gezet, in dezelfde volgorde als hier in het blad. Zo kun je super-eenvoudig tijdens het lezen naar de bijbehorende tiptracks luisteren. En abonneren hoeft maar één keer, want de playlist wordt bij elke nieuwe editie ververs.

Wil je de recensietips beluisteren van een oudere editie (vanaf #086), ga dan naar:

ifmagazine.nl/spotify

Scan de QR-code met de camera van je telefoon en abonneer je op de playlist 'De Recensies'.

Blitzen Trapper 100's Of 1000's, Millions Of Billions

Yep Roc/V2

Pop, rock

🎧 [Hello Hallelujah](#)

Ooit, begin deze eeuw, was Blitzen Trapper een weerbarstige rockband uit Portland, Oregon. Een beetje in de slipstream van Pavement. Vervolgens – we leven dan ergens rond 2008 – schurkt de groep steeds meer tegen het Americana-genre aan en worden de grootste successen behaald met albums als Furr en Destroyer Of The Void. Inmiddels zijn we weer ruim vijftien jaar verder en zijn van de oorspronkelijke bezetting alleen nog zanger, songschrijver en multi-instrumentalist Eric Earley en drummer Brian Adrian Koch over, dit decennium aangevuld met drie nieuwkomers. Je kunt zeggen dat de groep het

vehikel van Earley is geworden, als het dat niet al was. Maar daarmee is de muziek beslist niet eenvormiger geworden. Earley lijkt de Americana ook alweer achter zich te hebben gelaten en heeft Blitzen Trapper tot een allround popband getransformeerd. Talent en (financiële) middelen garanderen intelligente kwaliteitspop waar de scherpe randjes wat vanaf zijn, maar die nog altijd een ruime houdbaarheid heeft.

★★★★★

Peter Bruyn

Cedric Burnside Hill Country Love

Provogue/Mascot

Blues

🎧 [Closer](#)

Hoe productief ben jij in het weekend? Geen zorgen, dit is geen reclame voor de sportschool. Maar ik weet zeker dat je antwoord niet

is: "Oh, ik schrijf even veertien bruisende en hartverwarmende nummers en neem ze in hetzelfde weekend op in de stiekeme hoop dat ik er weer een Grammy mee win." Tenzij je Cedric Burnside heet. In een indrukwekkende tijdspanne van twee dagen legde de kleinzoon van blueslegende R.L. Burnside zijn ziel bloot in een oud gebouw in Mississippi – waar z'n hart ligt. Hill Country Love gaat, zoals je wellicht verwacht, over liefde – goddelijke liefde, serene liefde, liefde waarbij je hart en je verstand niet op één lijn zitten. Schrijvend probeerde Burnside de wonden te dichten die door het overlijden van z'n moeder en vervolgens z'n vader waren opengereten. Het levert een eerlijk en soms ongenadig (Coming Real To Ya), maar ook vrolijk en hoopvol klinkend album op.

★★★★☆

Julien Eijnsink

Isobel Campbell
Bow To Love

Cooking Vinyl/V2
Singer-songwriter
4316

Isobel Campbell lijkt sinds haar vorige album *There Is No Other...* (2020) het nodige te hebben opgespaard aan ergernissen, hartzeer en verontwaardiging. De ingevreten terminologieën waarmee het patriarchaat ons heeft opgezadeld, de verontmenselijking in het technologische tijdperk, toxische

relatiepatronen – er komt nogal wat voorbij en Campbell heeft er louter behartenswaardig commentaar op. Maar toch. In duet met wijlen Mark Lanegan kon ze soms als diens sussende geweten klinken, op zichzelf aangewezen wekt ze regelmatig de indruk in het meubilair op te willen lossen. Ik bedoel maar, Isobel was nooit een 'shouter', maar hier zingt ze wel héél erg fluisterend. Alsof ze eigenlijk de kamer niet durft binnen te komen, terwijl ze zich in de teksten juist buitengewoon assertief toont. Je kunt dat een boeiende frictie tussen vorm en inhoud noemen, maar dertien nummers lang gaat dat ondanks de uitzonderlijk fraaie instrumentaties toch vervelen. Vergeleken bij die afsluitende cover van Dire Straits' *Why Worry* verkrijgt het origineel opeens de rauwe allure van Little Richard met vuurmieren in zijn kruis.

★★★★☆

Chris van Oostrom

Canned Heat
Finyl Vinyl

Ruf
Blues, boogierock
Blind Owl

Het is een fenomeen dat de komende jaren helaas vaker zal voorkomen: 'ghost bands', oftewel bekende rockgroepen van weleer die zich blijven voortslepen, maar dan zonder ook maar één oorspronkelijk lid. Canned Heat behoort in feite ook

The Cinelli Brothers
Almost Exactly... The Cinelli Brothers

CRS
Bluesrock
Last Throw Of The Dice

Marco en Alessandro Cinelli zijn ooit van Italië naar Londen verkast, maar als je naar het rond deze broers gevormde kwartet luistert, is het nog steeds moeilijk te geloven dat de paspoorten niet Chicago of San Antonio of Memphis als geboorteplaats vermelden. We horen ongepolijste, met Texas-blues gekruide funksoul die de wortels in de catalogi van vooral Chess en Stax heeft. De band die ooit gewoon live het debuutalbum opnam (*Babe Please Set Your Alarm*, 2018) toont zich ook heden ten dage nog even rauw en ongetemd. De opener *Last Throw Of The Dice* bevat een ongelooflijk scherpe mondharmonicasolo van Tom Julian-Jones die de hoogtijdagen van Magic Dick in herinnering roept. Of nee, laten we eerlijk zijn, zó intens heeft zelfs die geweldenaar uit The J. Geils Band nooit geklonken. Deze plaat is een doorlopend feest. Gitaarsolo's die tot op het merg gaan, overgave afdwingende refreinen, orgellijntjes die opkrullen van sensualiteit, en meer vuurwerk dan vóór december is toegestaan.

★★★★★

Chris van Oostrom

tot die categorie, al zit drummer Adolfo 'Fito' de la Parra er al sinds 1967 bij. Op het eerste album in zeventien jaar refereert de huidige bezetting meerdere keren aan de hoogtijdagen met boegbeelden Bob Hite en Alan Wilson, bijvoorbeeld met een speelse vermelding van de legendarische Hooker 'N Heat-sessies met John Lee Hooker in de vertrouwd klinkende openingstrack *One Last Boogie*. Enkele vrienden van de band laten hun respect voor de muziek van de klassieke line-up duidelijk blijken: Dave Alvin schreef een liefdevolle ode aan Wilson (*Blind Owl*) en het razende razewerk van Joe Bonamassa maakt *So Sad (The World's In A Tangle)* tot een waardige cover van een hoogtepunt op de beste Heat-plaat: *Future Blues* (1970). Verrassende Arabische invloeden (*East/West Boogie*), stilistisch gevarieerde eigen composities en stekelig slide-werk:

de bezetting op dit vermoedelijk laatste album van de ultieme boogieband heeft misschien niets van doen met het oorspronkelijke *Canned Heat*, maar een verdomd fijne bluesplaat is *Finyl Vinyl* zeker.

★★★★☆

Dominique van der Geld

ChefSpecial
New Gold

8ball
Pop, funk, reggae
Modern Times

Het Haarlemse ChefSpecial mag op het podium graag een feestje bouwen en is er door de jaren heen op meer dan gemiddelde wijze in geslaagd om de ongebreidelde energie van

hun optredens naar de studio te transponeren. Een echt consistent album is er evenwel nog steeds niet uitgerold. Dat de groep met verschillende genres en idiomen jongleert, hoeft geen enkel bezwaar te zijn. Wel dat het compositorische niveau zo wisselvallig is. Ook *New Gold* moet het dus weer hebben van de uitschieters, zoals de gitaargestuurde, Dandy Warhols-achtige poprocker *Modern Times* of de kwieke opener *Carry You*, waarvan de cadans de ChefSpecial-variant op Mumford & Sons suggereert. De ronduit vreselijke strandballenmeezinger *Fly Like Me* is dan weer een bodemloos dieptepunt. Je wilt de toevoerder niet de munitie verstrekken om een statement als 'I'm plastic like Barbie' ook ronduit te kunnen beamen. En die dunne vocalen worden met ieder album nog een graadje anorectischer.

★★★★☆

Chris van Oostrom

Cindy Lee Diamond Jubilee

Realistik

Neo-psychedelica

🎧 Wild Rose

Wat mij betreft hebben bands met een retro-sound zelden echt iets te bieden. Dat geldt echter wel voor Cindy Lee: de Canadese act levert met Diamond Jubilee een van de boeiendste psychedelische albums van het jaar af. Cindy Lee is het project van de vaak als dragqueen optredende Patrick Flegel, die bekend werd als zanger en gitarist in postpunkband Women. Inmiddels timmert de Canadees al twaalf jaar aan de weg met Cindy Lee. Vooral What's Tonight To Eternity (2020) oogstte lof, maar dat album wordt nu overschaduwd door Diamond Jubilee. De ambitie spat ervan af, alleen al door de lengte. Het is knap hoe Flegel in ruim twee uur de aandacht vasthoudt en de songs van een constant hoog niveau blijven. Cindy Lee kan je in een roes brengen zoals ook een stijlgenoot als Ariel Pink dat kan, en komt met interessante jaren zestig-hints. Al wegdromend kunnen zomaar Scott Walker, The Beach Boys en zelfs The Ronettes op het netvlies verschijnen. Cindy Lee bewijst zich met deze release misschien wel definitief, maar toch knaagt er iets. Wat als Diamond Jubilee nu eens vijftien in plaats van

dertig songs telde? Dat had geheid in een veel hogere voltreffer-dichtheid geresulteerd.

★★★★★

Sven Bersee

Ear Danger Minotaur

Headbangers

Metal, hardrock

🎧 Born In Hell

Ear Danger had even de tijd nodig om op stoom te komen. Wat heet: de Nederlandse metalband bestookt al sinds 1981 onze arme trommelvliezen, maar het echte debuut verscheen pas dertig jaar later. De veelzeggende titel: Full Blast At Last. We zijn met Minotaur bij het derde album aangekomen. Ondanks de vele bezettingswisselingen is Ear Danger al die decennia koersvast gebleven. Het geluid van de band was vanaf de eerste dag sterk geënt op dat van de New Wave Of British Heavy Metal uit de vroege jaren tachtig. Dus veel stoere riffs, dubbele basdrums en een zanger die af en toe een uitgelaten gil slaakt. Het komt allemaal samen in een song als Born In Hell, waarin ook nog eens een mooie, melodieuze gitaarsolo voorbijkomt. Andere patches die eruit springen op het mouwloze spijkervest zijn Metal Alliance en Heavy Metal Hammer. Daarin wordt eeuwige trouw beloofd aan de stijl die Ear Danger inderdaad al een eeuwigheid speelt. Minotaur is een nostalgische trip naar de jaren tachtig, verzorgd door

een band met een heilig geloof in de traditionele heavy metal.

★★★★★

Robert Haagsma

Sierra Ferrell Trail Of Flowers

Rounder

Country

🎧 I Could Drive You Crazy

Sierra Ferrell opereert met respect voor countrytradities en klinkt tegelijkertijd fris. De 35-jarige zangeres uit West Virginia past zo perfect in het hedendaagse

country-speelveld, terwijl ze zich ook duidelijk distantieert van de ultra-gelike countrypop die Amerikaanse radiostations domineert. In Ferrells jonge sound zitten namelijk ook knipoogjes naar bluegrass, western swing, Appalachen-folk en honky tonk. Dat is ook precies wat ze voor ogen had: "Ik wilde iets creëren wat mensen nostalgisch maakt over het verleden, maar ook opgewonden over de toekomst van muziek." Missie geslaagd. Trail Of Flowers is zacht en puur, bloesem in albumvorm. Nooit ruw, nergens 'lelijk' en toch muziek die integraal rond een kampvuur kan worden gespeeld.

★★★★★

Sven Bersee

FM Old Habits Die Hard

Frontiers

Hardrock

🎧 Another Day In My World

Na het album Thirteen uit 2022 kreeg de rockband FM klap op klap te verduren. Bij toetsenist Jem Davis werd kanker ontdekt en vorig jaar augustus overleden plotseling binnen twee dagen zowel medeoprichter Chris Overland (broer van frontman Steve Overland) als Bernie Marsden, die

Perfecte herwaardering van het hier en nu

Beth Gibbons Lives Outgrown

Domino/V2

Psychedelische folk, artpop

🎧 Reaching Out

'I can change the way I feel/I can make my body heal', zo opent Beth Gibbons het nummer Tell Me Who You Are Today en daarmee ook haar nieuwe album. Erg zeker van haar zaak klinkt ze niet. Maar het is meteen duidelijk: de Portishead-frontvrouw heeft pijnlijke dingen meegeemaakt en daar gaat ze ons over vertellen. Tien jaar heeft ze hieraan gewerkt, terwijl ze geraakt werd door verlies en moest accepteren dat ze ouder aan het worden was – inclusief alle nare verschijnselen van de menopauze en andere kwalen. Er ligt nu meer 'leven' achter haar dan in haar toekomst. Een heftig besef dat ze probeert te bevechten met een herwaardering voor het hier en nu in Floating On A Moment: 'We're all going to nowhere/But all we have is here and now'. Ergens in die tien jaar realiseerde Gibbons zich hoe het was om te leven zonder hoop. "Het was een verdriet zoals ik dat nooit eerder had gevoeld. Voorheen kon ik mijn toekomst veranderen, maar wanneer je het tegen je

eigen lichaam moet opnemen, verlies je dat gevecht", vertelt ze daarover in een persbericht.

Nee, Lives Outgrown is niet echt een positief album. Maar ze kwam wel uit die nare periode met een gevoel van kracht, ze had opnieuw een doel in het leven. Fijn voor haar natuurlijk, maar voor ons is nieuwe muziek van Beth Gibbons altijd reden voor een feestje. Met Portishead nam ze slechts drie (stuk voor stuk prachtige) platen op en met Rustin Man, oftewel Paul Webb van Talk Talk, bracht ze in 2002 Out Of Season uit. Lives Outgrown is haar eerste echte soloalbum. Qua stijl slaat ze weer een andere richting in: folky, psychedelisch, soms zelfs ronduit duister en spookachtig, zoals in het ijzingwekkend mooie Reaching Out. De triphop is her en der terug te horen, verborgen onder de lagen orkestrale pracht. De productie is namelijk ook van de bovenste plank. Die werd verzorgd door James Ford, bandlid van Simian Mobile Disco en The Last Shadow Puppets en producer van o.a. Florence + The Machine, Depeche Mode en Arctic Monkeys. Alles klopt aan dit album, en dat moeten we des te meer koesteren omdat de kans wel erg klein is dat Gibbons er veel meer zal maken.

★★★★★

Esmee de Gooyer

goed bevriend was met de band en met wie gitarist Jim Kirkpatrick veelvuldig samenwerkte. Deze rampspoed kwam uiteraard keihard aan, maar de Britten gaven niet op en gingen met een inmiddels volledig genezen verklaarde Davis de studio in om het veertigjarig jubileum op te leuken met een album. Dat uit ellende iets moois kan voortkomen blijkt maar weer, want FM klinkt op Old Habits Die Hard optimistisch en verfrissend. De meerstemmige refreinen en dubbele gitaarbezetting maken van nummers als No Easy Way Out en Whatever It Takes typische FM-songs. Zoals bekend zijn de mannen grote bewonderaars van Foreigner en dat is goed te horen in Don't Need Another Heartache en Another Day In My World. De oude vossen zijn het nog niet verleerd, want Old Habits Die Hard is een van de beste platen in het oeuvre van FM.

★★★★★

Kayleigh Mensinga

Geishas Of Doom The First 4 Tapes

Sounds Haarlem Likes Vinyl/

Bertus

Punkrock

🎧 (Here Comes The)

Snakestorm

Sommige rockbands zijn ontzettend goed, maar helemaal niet leuk. Andere zijn allerminst goed, maar wel weer heel erg leuk. Decennia levenservaring hebben mij geleerd dat leuke bands leuker zijn dan

goede bands. Neem nu The Geishas Of Doom, dat zijn eerste vier demotapes bij elkaar op vinyl heeft geperst onder de titel The First 4 Tapes. In totaal 24 kwakjes chaotisch rammelende rock die alles willen zijn, maar nergens naar lijken. The Geishas Of Doom is de nieuwe groep rond de zingende en gitaar spelende durfal Jeroen Ligter, die voorheen met Giant Tiger Hooch en Love Supreme uit een vergelijkbaar vaatje tapte. Velen dromen ervan, maar deze mannen doen het gewoon: middagje raggen, het resultaat op lp zetten en vervolgens wereldberoemd worden – nou ja, aan die laatste stap werken ze nog. In de hilarische liner notes worden losjes Beefheart, Kutl, Roky Erickson, Melvins en Fred Cole genoemd als invloeden. De snobs.

★★★★★

Peter Bruyn

Girl And Girl Call A Doctor

Sub Pop

Indierock, garagerock

🎧 Hello

Ook al verscheen in juni 2023 al de fantastische ep Divorce +, die met z'n acht nummers en 36 minuten evengoed als debuut beschouwd zou kunnen worden, de Australische groep Girl And Girl komt nu met het officiële eerste album Call A Doctor. Het Nederlandse publiek zag Kai James (zang, gitaar), zijn tante 'Aunty' Liss (drums) en James' vrienden Jayden Williams (gitaar) en Fraser Bell (bas) vorig jaar oktober al met een overvloed aan energie aan het werk op het festival London Calling. Over Call A Doctor zegt frontman en tekstschrijver James, die een groot deel van zijn leven worstelde met zijn

Ilse DeLange Tainted

IDVD/Universal

Country, pop

🎧 Easy Come, Easy Go

Ilse DeLange is allang geen countryzangeres meer in de strikte zin van het woord, daarvoor is ze te ver afgedwaald naar poppaden. Maar met die snik in haar stem blijft ze altijd country klinken. En als je goed naar die stem luistert, kun je er nog steeds Dolly Parton in horen. Ook uit dit nieuwe album spreekt dat onderhuidse Amerikaanse plattelandsgevoel en dat is zeker niet in de laatste plaats te danken aan het gebruik van banjo en pedal-steel. Maar Tainted bewijst ook dat de in Almelo geboren en getogen zangeres is uitgegroeid tot een eigenzinnige liedjesschrijver die er rustig voor uit durft te komen dat ze in dit leven soms flink op de koffie komt omdat ze te goed van vertrouwen is. Dat maakt Tainted tot een buitengewoon eerlijke plaat, die de commerciële popinvloeden ruimschoots vergoedt.

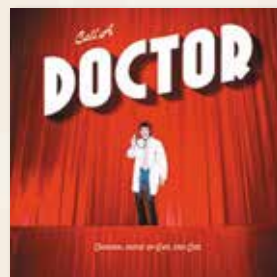
★★★★★

Harry de Jong

geestelijke gezondheid, dat het gaat over het romantiseren van je eigen ellende. Dat doet hij met Girl And Girl heel aardig, hoewel het album wat moeizaam van start gaat door langdradige gesproken intermezzo's in het intro en de titelsong. Het meer stripped-down Maple Jean And The Anthropocene en You'll Be Alright laten daarentegen ruimte voor breekbaarheid. In het hoogtepunt Hello klinken een pulserende beat en een hypnotiserende melodie onder het aparte vibrato van James, dat doet denken aan een van mijn persoonlijke favorieten van 2023: de single Strangers, van die toch net superieure ep Divorce +.

★★★★★

Inge van Nimwegen

Hooverphonic Fake Is The New Dope

Sony

Pop, triphop

🎧 Fake Is The New Dope

Nadat zangeres Geike Arnaert zich een paar jaar geleden onverwacht weer bij Hooverphonic voegde voor een deelname aan het Eurovisie Songfestival, bleken de hooggespannen verwachtingen voor het nieuwe gezamenlijke album Hidden Stories (2021) niet volledig te worden ingelost. De plaat was zelfs voor Hooverphonic-begrippen wel erg gelijk en leek te lijden onder een gebrek aan vernieuwingsdrang. Hoewel opvolger Fake Is The New Dope nog steeds uitermate herkenbaar

klinkt, is de creativiteit dit keer wél aanwezig. Muzikaal brein Alex Callier durft weer eens te experimenteren met wat meer duistere elektronische klanken en creëert op die manier een sound die niet ver afstaat van een klassieker als The Magnificent Tree (2000) maar toch eigentijds is. En ook qua teksten en melodieën heeft Hooverphonic al jaren niet zo geïnspireerd geklonken. Fake Is The New Dope is met afstand het beste album van de band sinds The Night Before (2010).

★★★★★

Stefan Sjoers

Ja, Panik Don't Play With The Rich Kids

Bureau B/Sonic Rendezvous

Rock

🎧 Ushuaia

Duitse en vooral Duitstalige pop en rock zijn afgezien van krautrock en Einstürzende Neubauten nooit erg serieus genomen door een deel van de 'serieuze muziekcritici' in ons land. Doodzonde.

Neem nu het van oorsprong Oostenrijkse en sindsdien tussen Wenen en Berlijn pendelende Ja, Panik. Een unieke, eigenzinnige band. De afgelopen twintig jaar verschenen zeven albums die muzikaal variëren van postpunk via synthesizerartpop tot pure rock & roll. Dat laatste geldt voor het dit voorjaar uitgekomen *Don't Play With The Rich Kids*. Karakteristiek voor de groep is het 'Denglish' – Duitse en Engelse woorden door elkaar gebruikt binnen één plaat, één song en vaak zelfs binnen één zin. En verwacht van zanger en songschrijver Andreas Spechtl geen 'I love you/Ich liebe dich'-liedjes. Karakteristieke songtitels op het nieuwe album zijn *Fascism Is Invisible (Why Not You?)* en *Die Angst Des Archivars Vor Der Sichtung Der Welt*. Het bijna twaalf minuten durende slotnummer *Ushuaia* eindigt met een prachtige gitaarsolo die bergen beklimt, bliksemt, keer op keer explodeert en waarvan je hoopt dat 'ie nooit ophoudt.

★★★★★

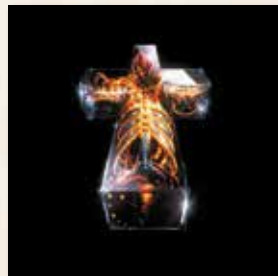
Peter Bruyn

Justice Hyperdrama

Virgin
Electrohouse
🎧 *Neverender* (feat. Tame Impala)

Het Franse Justice trad in 2007 met het debuutalbum *Cross* in de voetsporen van landgenoten en collega-duo's Daft Punk en Air door

goede sier te maken met elektronische muziek die ook in de smaak viel bij mensen die het normaliter vooral in de rockhoek zochten. Die status was vooral in het geval van Justice wellicht voor een flink deel te danken aan waanzinnige optredens op festivals als Pukkelpop, Rock Werchter en Lowlands, maar sowieso schurkt de muziek van Gaspard Augé en Xavier de Rosnay al vanaf het begin heel erg tegen de (alternatieve) rock aan. Inmiddels zijn we zeventien jaar en drie albums verder en is er qua sound eigenlijk niet al te veel veranderd in de Justice-wereld. En dus bevat ook *Hyperdrama* een flink aantal lekker wegluisterende electrohouse-tracks met een rockrandje die het zowel goed zullen doen op een festival als tijdens een relaxed huisfeestje. Maar die je oneerbiedig gezegd ook wel kunt kwalificeren als budget-Air. Interessanter wordt het als de gastvocalisten en -muzikanten zich roeren, want vooral de songs met Tame Impala (*Neverender*, *One Night/All Night*), de bij mij voorheen totaal onbekende zangeres Rimon (*Afterimage*) en de vrijwel altijd geniale Thundercat (*The End*) steken er behoorlijk bovenuit. Simpele conclusie: fijne plaat waarmee Justice zijn stapel potentiële festivalkrakers weer flink heeft aangevuld.

★★★★★

Martin Cuppens

King Hannah Big Swimmer

City Slang/Konkurrent
Folk, rock
🎧 *Big Swimmer*

Toen twee jaar geleden het debuutalbum *I'm Not Sorry, I Was Just Being Me* van King Hannah verscheen, had het duo uit Liverpool nog amper opgetreden, laat staan getoerd. De pandemie had dat onmogelijk gemaakt. Niettemin gooide de plaat in tal van landen hoge ogen. De combinatie van de stem van Hannah Merrick en de gitaar van Craig Whittle had iets magisch. Vervolgens ging het tweetal aangevuld met een ritmesectie de wereld over en werd King Hannah een echte band. Dat is overduidelijk te horen op *Big Swimmer*. Vergeet alle Portishead-associaties van

destijds. *Big Swimmer* is méér rock, méér folk, méér Sun Kil Moon, méér Neil Young. Amerikaans qua sfeer, dus. Waar *I'm Not Sorry...* nog tussen verschillende gedachten zwalkte, is *Big Swimmer* een eenheid waarbij het onderkoelde van Merrick en de expressiviteit van Whittle schitterend contrasteren en het afsluitende *John Prine On The Radio* een klassieker in de dop is.

★★★★★

Peter Bruyn

Kintsugi Empire Shun

Lay Bare/Sound Of Niche
Rock
🎧 *The Preacher*

Kintsugi Empire is het nieuwe project van Pieter Holkenborg (o.a. *Automatic Sam*, *Ten East*, *Geishas Of Doom*, *Atlanta*), die het album *Shun* bijna in z'n eentje in elkaar zette. Dat moest ook wel, omdat het goedbeschouwd zijn 'pandemieplaat' is. Geen fijne periode voor deze rasmuzikant, maar het gaf

Kelly Jones Inevitable Incredible

Ignition
Singer-songwriter
🎧 *Sometimes You Fly Like The Wind*

De tweede solovlucht van Kelly Jones zal alleen als een ware verrassing worden ervaren door degenen die *Into The World* van het Stereophonics-album *Keep The Village Alive* zijn vergeten. Die fenomenale ballad zou het model kunnen zijn geweest voor deze acht songs, die immers ook veelal worden gedomineerd door een voor het daglicht schuilende strijkerssectie. De zanger uit Wales bezit het vermogen om melodieën te bedenken waarvan iedere noot toch weer net even iets mooier is dan de vorige, totdat je het gevoel hebt dat het summum absoluut bereikt moet zijn. En verdomd, dan doet hij er alsnog een vloerend schepje bovenop. Piano, een maanzieke gitaar en een stem die schuurpapier op velours kan doen lijken – meer is hier verder niet nodig. 'I feel like time's running out on me', zingt Jones met net iets te veel overtuigingskracht in *Time's Running Away*. Toch nog maar even volhouden, zou ik zeggen, want je zit in de artistiek meest vruchtbare fase van je carrière, beste man.

★★★★★

Chris van Oostrom

© James D Kelly

hem wel tijd om eens naar oude muzikale schetsen te kijken en misschien nog wel meer naar de verhalen van mensen die hij door de jaren heen ontmoet heeft. Dat alles resulteert in een soort klassieke studie naar het concept van 'de buitenstaander', door Holkenborg gegoten in alternatieve rock met een veelkleurig palet aan invloeden. Voor het nummer Memories Of A Guardian Hitchhiker verleende Johan Jansen (Ilse DeLange, Derek Trucks) zijn pedal-steelkunsten en in het prachtige Charlatans horen we de wervelende vocalen van Rudeboy (Urban Dance Squad). Shun staat vol krachtige rock, breekbare melodieën en verhalen van gebroken zielen, omlijst met een dikke gouden rand.

★★★★★

René van Duijnhoven

Lenny Kravitz Blue Electric Light

Roxie/BMG

Rock

🎧 [It's Just Another Fine Day \(In This Universe Of Love\)](#)

We kennen Lenny Kravitz als een muzikant met een geheel eigen sound en stijl, waarmee hij velen weet te inspireren. Zijn zwoele rock en vredelievende teksten hebben hem ver gebracht. Op zijn twaalfde studioalbum houdt Kravitz dan ook vast aan zijn succesformule, maar dan meer gepolijst en met een elektronisch tintje. Dat de man een zeer getalenteerd muzikant is – hij bespeelde

het merendeel van de instrumenten op deze plaat helemaal zelf – valt niet te ontkennen. Muzikaal en tekstueel hebben veel van de songs op Blue Electric Light echter weinig meer te bieden. Let It Ride vormt wellicht het dieptepunt – drie minuten lang één en dezelfde tekst en melodie lijken niet alleen mij, maar ook Kravitz zelf te vervelen. Op zichzelf is er verder weinig mis met Blue Electric Light, maar de plaat biedt helaas niets wat we niet al eerder hebben gehoord.

★★★★★

Milou Ros

Grant Langston aLAbama

Eigen beheer

Country

🎧 [Country Or Bust](#)

Grant Langston is een veelzijdig man. Hij is countrymuzikant, motorcoureur, baas van een reclamebureau en componist van soundtracks voor films en tv-series. Maar in de eerste plaats is hij een muzikant, iemand die al vanaf zijn dertiende in bandjes speelt. En daarmee heeft hij zo'n beetje in heel Amerika en half Europa opgetreden. Dit is alweer zijn tiende soloalbum en daarop bewijst Langston niet alleen een goede liedjesschrijver te zijn, maar ook een voortreffelijke countrygitarist. Wat mij betreft had hij die snarenkunsten best wat uitgebreider mogen demonstreren. De momen-

Kings Of Leon Can We Please Have Fun

LoveTap/Capitol/Universal
Rock

🎧 [Don't Stop The Bleeding](#)

Met de herinnering aan de laatste keer dat ik Kings Of Leon live zag – Rock Werchter 2014, een stel chagrijnige zoutzakken die zonder een gram levenslust hun liedjes afraffelden – nog in het achterhoofd moest ik wel een beetje gniffelen om de titel van deze negende plaat van de stadionrockers uit Nashville. Hebben de broertjes en neef Followill zowaar een gevoel voor humor opgedaan of is het een oprechte roep om hulp? Can We Please Have Fun geeft geen eenduidig antwoord op die vraag, maar feit is wel dat de mannen de stijgende lijn die met When You See Yourself (2021) voorzichtig werd ingezet al even voorzichtig voortzetten. En da's al heel wat, want na een veelbelovende start met de heerlijke Southern garagerockplaten Youth & Young Manhood (2003) en Aha Shake Heartbreak (2004) kwam er wat mij betreft al snel de klad in. De wereld dacht daar overigens anders over, gezien het monsterlijke succes van album vier Only By The Night (2008). Mede dankzij de monsterhits Sex On Fire en Use Somebody bleek dat de doorbraak van KOL als onwaarschijnlijke stadionrockband, maar muzikaal werd het er vanaf dat moment bepaald niet spannender op – met het onbeschrijflijk saaie Walls (2016) als treurig dieptepunt. Ik had de band dan ook al een beetje afgeschreven, maar Can We Please Have Fun is wel degelijk een prettige verrassing. Het songmateriaal is beter dan alles wat de Followills de afgelopen vijftien jaar hebben geschreven (met het smachtende Don't Stop The Bleeding als hoogtepunt) en frontman Caleb trekt z'n strot eindelijk af en toe weer eens flink open – en vooral op die momenten (o.a. in het felle Nothing To Do) is het wel degelijk genieten. Over de gehele linie was iets meer pit en variatie qua tempo's fijn geweest en zo heerlijk rauw als op de eerste twee platen wordt het ook hier niet, maar dat mag je denk ik ook niet meer verwachten. Een nieuwe stap in de goede richting is Can We Please Have Fun echter wel.

★★★★★

Martin Cuppens

teel in Los Angeles wonende muzikant maakt geen klassieke country in de strikte zin van het woord, maar toch zijn z'n liedjes hoorbaar geïnspireerd op de oorspronkelijke Bakersfield-sound van iemand als Buck Owens. Die invloed mixt Langston met de Southern rockinvloeden die hij oppikte toen hij opgroeide in Alabama. De manier waarop hij de albumtitel aLAbama heeft gespeld, dekt dan ook helemaal de lading. Een lekker ongecompliceerd geluid waaruit geen enkele pretentie spreekt.

★★★★★

Harry de Jong

Abigail Lapell Anniversary

V2

Singer-songwriter, indiefolk

🎧 [Footsteps](#)

Het vijfde album van de Canadese Abigail Lapell werd opgenomen in een tweehonderd jaar oude kerk. En al durf ik bepaald niet met zekerheid te beweren dat ook gevoeld

te zullen hebben als ik het niet eerst gelezen had, heeft die lichte galm hier soms toch iets sacraals. Niet dat de songs extra sfeermakerij nodig hebben. Footsteps, 3am en Blue Blaze zouden in ieders songbook ereplaatsen innemen. De productie van Tony Dekker, aanvoerder van de hier tot driemaal toe als rugdekkers opgestelde Great Lake Swimmers, weet de tussen verlatenheid en geborgenheid laverende liedjes op het snijpunt van folk, country en chamberpop precies de gewenste omlijsting te bieden. Van Flowers In My Hair en

Little Feat Sam's Place

Hot Tomato/MRI

Blues

Long Distance Call

Sam Clayton is de eerste om toe te geven dat dit eerste Little Feat-album in veertien jaar stiekem meer neigt naar een soloproject. Voor het eerst zong de percussionist – die al sinds 1972 deel uitmaakt van de band – immers alle nummers, waarbij hij uiteraard wel op de begeleiding van zijn vijf collega's kon rekenen. Sam's Place markeert daarnaast de eerste bluesplaat in het Little Feat-oeuvre, al maakte het genre vaker deel uit van de wonderlijke muzikale potpourri (zie o.a. A Apolitical Blues). Clayton klinkt prettig doorleefd, alsof hij nooit andere muziek heeft gezongen, in nummers die ooit werden opgenomen door giganten als Muddy Waters en Howlin' Wolf, plus een eigen compositie die er prima op aansluit (Milkman). Naast de naamgever van de plaat excelleren ook gitarist Scott Sharrard (ex-Gregg Allman) en Bonnie Raitt (gastartiest in Long Distance Call) op dit uiterst genietbare blues-uitstapje van een extreem veelzijdige band. En in dit geval ook relevant: de hoesafbeelding is met afstand de leukste sinds vaste tekenaar Neon Park in 1993 het tijdelijke voor het eeuwige verwisselde.

★★★★★

Dominique van der Geld

'Met deze bezetting maken we een nieuwe start'

Dominique van der Geld praat met zanger/percussionist Sam Clayton.

Het is voor het eerst dat jij de leadzanger bent in alle nummers van een Little Feat-plaat. Wanneer ontdekte je dat je stem zich zo goed leent voor de blues?

"Oh, ik zie mezelf helemaal niet als een geweldige blueszanger hoor. Mijn moeder hield van die muziek, zodoende ben ik ermee opgegroeid. Daarom heb ik deze plaat ook aan haar opgedragen, want zij was degene die mijn liefde voor de blues aanwakkerde. Bij ons thuis luisterden we naar lp's van B.B. King, Lowell Fulson, Howlin' Wolf, Muddy Waters... Al die grote jongens. Zij zijn ook mijn favoriete bluesmuzikanten. En Freddie King natuurlijk, want met hem heb ik in de jaren zeventig nog getoerd."

Bonnie Raitt speelt mee in het nummer Long Distance Call. Ook met haar heb je een hele geschiedenis, toch?

"We kennen elkaar al zo'n vijftig jaar, inderdaad! Bonnie heeft zelfs nog slide-gitaar leren spelen van Lowell George [mede-oprichter van Little Feat, red.] en ze bleef altijd een goede vriendin van de band. We zijn nu bezig met het plannen van een concert ter ere van wat Lowells tachtigste verjaardag zou zijn geweest. Ik kan daar nog niet veel over zeggen, maar natuurlijk gaan we Bonnie daar ook voor vragen."

Nu je toch de naam Lowell George laat vallen: hoe was jouw band met hem?

"Ontzettend goed. De avond voordat hij overleed [in juni 1979, red.] heeft hij me nog gebeld. Hij was toen bezig met zijn solotournee, dus Little Feat stond even op pauze. Die avond zei hij tegen me: 'Maak je geen zorgen, man. Wij gaan weer samen spelen zodra ik terug ben, dus bereid je maar alvast voor.' 'Ik ben er klaar voor', antwoordde ik nog, maar de volgende ochtend hoorde ik dus dat hij overleden was. Ik kon het niet geloven, het was zo triest."

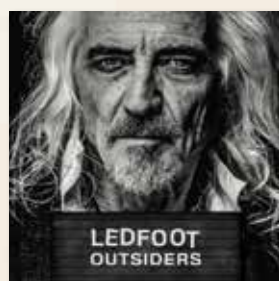
Tegenwoordig speelt Scott Sharrard gitaar bij Little Feat. Hem zag ik in 2015 nog optreden als lid van Gregg Allmans band!

"Bill Payne [toetsenist, red.] kende hem al in zijn tijd bij The Doobie Brothers. Wat bleek: Scott speelde op twaalfjarige leeftijd al Little Feat-nummers! Met deze bezetting maken we een nieuwe start en we klinken beter dan ooit. Dat zal blijken op ons volgende album, dat in 2025 verschijnt en volledig eigen materiaal bevat. Met deze line-up is er geen nummer uit het Little Feat-oeuvre dat we niet kunnen spelen. Niet alleen dankzij Scott, maar ook dankzij Tony Leone: een beest op de drums! De nieuwe jongens brengen ook veel energie met zich mee. Voor elke show gaan ze zo'n twaalf kilometer hardlopen. Dan zeg ik altijd: 'Ren ook maar voor mij, want ik ga dus mooi niet met jullie mee', haha!"

Rattlesnake zou je kunnen geloven dat het aan veronachtzaming ontrukte traditionals van een eeuw terug zijn, wat in deze sector altijd een goed teken is. Een enkele noot van pedal-steelgitarist Joe Lapinsky kan de gelukkigste mens zich als een verschopte wees doen voelen, wat een nog beter teken is.

★★★★★

Chris van Oostrom

Ledfoot Outsiders

TBC

Singer-songwriter

🎧 Better Side

'Dead is dead', zingt Ledfoot, alias Tim Scott McConnell, op dit nieuwe album. Hij gelooft niet in een leven na de dood en vindt dat je de dag moet plukken zolang je nog rechtop staat. In het geval van Ledfoot wil dat zeggen: liedjes schrijven, zingen, gitaarspelen en optreden tot je er dood bij neervalt. De laatste jaren tikkert deze ruwe bolster met een blanke pit flink aan de weg met een genre dat hij zelf gothic blues noemt. Dat komt neer op een eigenzinnige interpretatie van Amerikaanse rootsmuziek met als rode draad een in een open stemming bespeelde twaalfsnarige gitaar. Maar dat instrument vervult op Outsiders een ondergeschikte rol en ook de liedjes klinken een stuk minder rauw dan op Ledfoot's voorlaatste platen. Met rugdekking van

toetsen, bas en drums laat de Amerikaanse Noor zich ditmaal van zijn 'beschaafde' kant horen, maar de teksten voorkomen dat het allemaal te oppervlakkig wordt. Want de verhalen over de verworpenen der aarde en hel en verdoemenis blijven je echt wel bij.

★★★★★

Harry de Jong

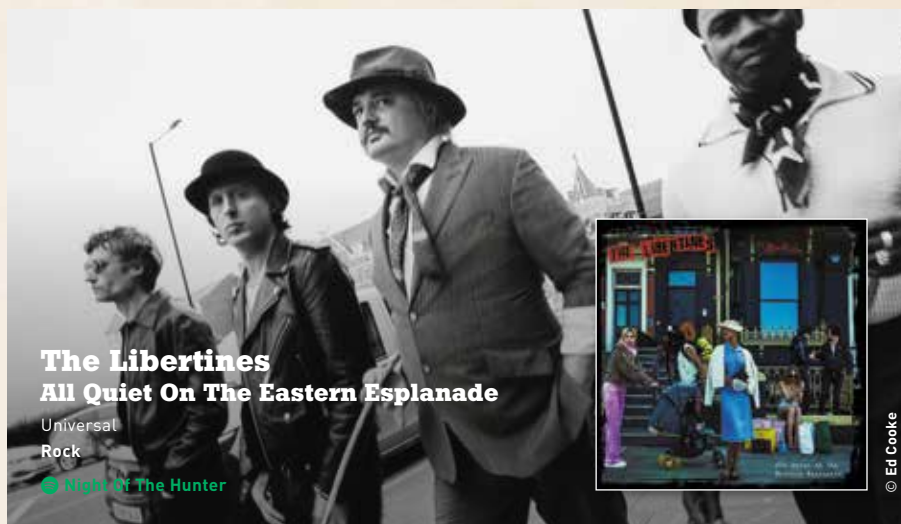
Heather Little By Now

Must Have /CRS

Singer-songwriter

🎧 Transistor Radio

Heather Little is al heel wat jaartjes actief in het wereldje van de alternatieve countrymuziek, maar toch is dit nog maar haar tweede officiële studioalbum. Er is ook nog een obscure liveplaat, maar verder is haar discografie dus maar beperkt. De Texaanse had het kennelijk te druk met schrijven voor aanstormend countrytalent, zoals Miranda Lambert. En om de eindjes wat beter aan elkaar te knopen, was ze ook nog een tijdje conciërge van een school. Wat stemgeluid betreft doet Heather me wel een beetje denken aan Patty Griffin, die toevallig een gastrol vervult op By Now. Dat geeft meteen aan uit welke hoek de wind waait in de muziek van Little. Autobiografische teksten, verpakt in countryachtige liedjes die zijn ontdaan van alle denkbare franje en rechtstreeks op het hart van de luisteraar worden afgevuurd. In de meeste

The Libertines All Quiet On The Eastern Esplanade

Universal
Rock

🎧 Night Of The Hunter

De kans op een goede Libertines-plaat anno 2024 leek me net zo groot als de kans op een pijlsnelle kabinetsformatie. Maar kijk aan: negen jaar na het niet onaardige, maar ook niet hyperenerverende derde album Anthems For Doomed Youth verrast de Britse indiegaragerockgroep rondom voormalig knuffeljunks en frontmannen Pete Doherty en Carl Barât met een over de gehele linie opvallend sterke langspeler. Natuurlijk, het scherpe en loeigevaarlijke randje dat Up The Bracket (2002) en The Libertines (2004) kenmerkte en waarmee de groep twintig jaar geleden even de grootste band in het thuisland was, is inmiddels zo goed als verdwenen. Maar wat ervoor in de plaats is gekomen, is bepaald niet verkeerd: All Quiet On The Eastern Esplanade is heel wat consistentier dan het oude materiaal, zonder dat het ook maar een moment saai of eenvormig wordt. Uptempo rockers die doen denken aan een meer gepolijste versie van het oude Libertines-geluid (Run Run Run, Oh Shit) staan zij aan zij met werkelijk schitterende artpopballads(!) als Night Of The Hunter en Man With The Melody, terwijl de mannen zich elders ook aan flirts met reggae (Be Young) en zelfs jazz (Baron's Claw) wagen. En ook fijn: vooral Doherty zingt als midveertiger beter dan ooit. Een onverwacht sterke comebackplaat!

★★★★★

Martin Cuppens

gevallen schiet Little raak en je zou dan ook kunnen zeggen: haar naam is klein, maar haar muzikalent is groot.

★★★★★

Harry de Jong

Lucassen & Soeterboek's Plan Nine

The Long-Lost Songs

Music Theories

Bluesrock

🎧 Before The Morning Comes

Arjen Lucassen hoort begin jaren negentig bij een nieuwe incarnatie van zijn oude band Bodine ene Robert Soeterboek zingen. Lucassen is onder de indruk van zijn stem en

podiumpresentatie, het klikt tussen de twee en ze nemen voor de lol nummers op met Peter Vink (bas), Cleem Determeijer (Hammondorgel) en wijlen Rob van der List (drums). Grunge is echter in de mode, waardoor het project een stille dood sterft. Soeterboek wordt frontman van de Duitse band Wicked Sensation en Lucassen maakt in de periode die volgt naam met zijn Ayreon-project. De mannen vergeten elkaar echter niet en jaren later – in 2022 om precies te zijn – maken ze de bluessong Annie Moore samen af. Dit smaakt naar meer en ze zoeken op oude cassettes en DAT-tapes naar nog uit te werken nummers, waarna ze met Vink, Determeijer en drummer Koen Herfst de studio induiken. Die 'long-lost songs' met invloeden uit de jaren zeventig en tachtig krijgen

een tweede leven op dit album. Het Beatle-eske Doctor Robert's Medicine Show, het bluesy Before The Morning Comes en de rocker Ice On Fire zijn bijvoorbeeld stuk voor stuk uitstekende liedjes. The Long-Lost Songs is daarom voor zowel bluesrockliefhebbers als fans van Lucassen echt een teruggevonden schat.

★★★★★

Kayleigh Mensinga

Krissy Matthews Krissy Matthews & Friends (2cd)

Ruf

Bluesrock

🎧 Tomorrow's Blues

Sterrenparades zijn leuk om over te lezen, maar ze leveren zelden albums op die de tand des tijds kunnen doorstaan. Met een speelduur van bijna drie uur zijn we er hier niettemin van verzekerd dat er toch genoeg te beleven valt. De Brits-Noor-

se gitarist Krissy Matthews nodigde voor elke track op deze dubbelaar een collega van naam uit ter assistentie en aangezien het hier iemand betreft die op zijn twaalfde reeds een podium met John Mayall deelde, kun je begrijpen dat zijn agenda inmiddels heel wat interessante telefoonnummers telt. Die van Clem Clempson, Chris Farlowe, Arthur Brown en John Otway bijvoorbeeld. En nee, je zult hun bijdragen zeker niet verwarren met die van een ander. Er komen vele mutaties van de blues voorbij, maar Matthews is ook daarbuiten niet eenkennig. De originals verkiezen de voorkeur, want hoewel bijvoorbeeld The Weight, Sunshine Of Your Love, Rock 'N' Roll Hoochie Koo en Twenty Flight Rock op zich prima vertolkingen meekrijgen, hebben we ze al te vaak gecoverd gehoord.

★★★★★

Chris van Oostrom

Don McLean
American Boys

BFD/Audium Nashville
Folkrock

🎧 [The Ballad Of George Floyd](#)

In de tekst van American Boys komt hij ook weer voorbij: Buddy Holly, wiens dood al betreurd werd in Don McLeans onsterfelijke American Pie. De minst bescheiden troubadour op aarde schreef meer prachtige nummers dan alleen die monsterhit en de ultieme evergreen Vincent, al hoor je te weinig

mensen dat beamen. Zelfs op zijn matige nieuwe album bewijst McLean zich soms als een groot songwriter. Niet alleen in die veelbelovende titeltrack, waarin hij ondersteund door de a capella-groep Home Free verschillende rock & roll-legendes eert (onder wie dus Buddy Holly), maar zeker ook in The Ballad Of George Floyd, een voorbeeldig lied volgens de aloude folktraditie waarbij de muzikant als een soort zingende journalist een waargebeurde tragedie belicht. Hoewel de 78-jarige Amerikaan zich als vocalist nog prima staande houdt, kan dat het grotendeels snel vergeten overige materiaal helaas niet redden. McLean klinkt bitter in The Meanest Girl, waarin hij de toegesongen dame zelfs vergelijkt met een nazigeneraal(!), en even ouderwets als ongeïnspireerd in een gedrocht als Mexicali Gal. Nee, als geheel nodigt American Boys de luisteraars die McLean alleen kennen van die twee hits uit 1971 niet bepaald uit om dieper in zijn discografie te duiken.

★★★★★

Dominique van der Geld

Mdou Moctar
Funeral For Justice

Matador
Desert blues, psychedelische rock

🎧 [Oh France](#)

Na zes albums van Mdou Moctar uit Niger weet je als luisteraar wat je kunt

Slash
Orgy Of The Damned

Gibson
Bluesrock

🎧 [Oh Well \(feat. Chris Stapleton\)](#)

“Instrumentale gitaarplaten vind ik echt heel saai”, vertelde Slash tien jaar geleden in Lust For Life 043. Voor zijn tweede soloalbum – zijn werk met Myles Kennedy dus niet meegerekend – benaderde de Guns N’ Roses-gitarist dan ook weer de nodige gastvocalisten, precies zoals hij al deed voor zijn debuut. Anders dan die voorganger uit 2010 is Orgy Of The Damned een hommage aan de bluesmuziek waar Saul Hudson al op jonge leeftijd door gegrepen werd. Die keuze zou zijn trouwste volgers ook weer niet heel erg moeten verbazen, want in de jaren negentig toerde de man al met zijn Slash’s Blues Ball – een kortstondig project dat hij nu zelf afdoet als ‘een dronken coverband’. Op basis van de tracklist kun je al voorspellen hoe meerdere songs op Orgy Of The Damned klinken: Billy Gibbons die zich door Hoochie Coochie Man gromt, Paul Rodgers die zijn verbijsterend krachtig gebleven strot inzet voor Born Under A Bad Sign, Beth Hart die op tilt slaat in Stormy Monday... Hoe voortreffelijk uitgevoerd ook, Slash speelt hier wel erg op safe. Spannender wordt het wanneer Iggy Pop opduikt in Awful Dream, met een stem die perfect bij het genre blijkt te passen. Of wanneer Demi Lovato tussen al het bluesgeweld ook wat soul in de mix gooit in Papa Was A Rolling Stone. Met hulp van Chris Stapleton ontstaat bovendien de meest sexy versie van Fleetwood Macs Oh Well ooit opgenomen. Zo levert Slash zowaar zijn beste album af sinds het debuut van Slash’s Snakepit (It’s Five O’Clock Somewhere, 1995), mede dankzij zijn meest begeesterde soleerwerk in jaren. En de afsluitende eigen compositie Metal Chestnut doet beseffen dat een volledig instrumentale plaat van deze gitaargod nog helemaal niet zo’n onaantrekkelijk idee zou zijn.

★★★★★

Dominique van der Geld

verwachten: energieke, repetitieve, psychedelische (blues)rock uit de Sahara, ook wel bekend als Tishoumaren. Deze muzieksoort wordt gemaakt door de nomadische Toareg-bevolking. De bekendste bands uit het genre zijn zonder twijfel Bombino en Tinariwen, maar Mdou Moctar timmert

al een aantal jaar aardig aan de zandweg. Op plaat nummer zeven, Funeral For Justice, blijft Mdou Moctar trouw aan de kenmerkende stijl en stilzitten is wederom alleen een optie voor de saaieste mensen onder ons. De jankende en snijdende elektrische gitaarriffs en -solo’s van zanger/gitarist Mahamadou ‘Mdou Moctar’ Souleymane nestelen zich moeiteloos onder je huid. Tel daar de voor mij mystieke (ik spreek namelijk nog steeds geen Tamasheq) en repeterende songteksten, de dansbare, bluesy groove en de strakke, complexe

percussie van Souleymane Ibrahim bij op en je hebt een band die inmiddels de plek van lijstaanvoerder in de Tishoumaren-competitie heeft overgenomen van Tinariwen en Bombino.

★★★★★

Orlando Ruiz de Fez

Nasmak PM
PM2: Plowing Mud: Time Is A Friend

Eigen beheer
Rock, experimenteel
🎧 [Come Home, Rubber](#)

Amper een half jaar na PM1: Perpetuum Mobile: It’s Long Since You Last Did Me is er alweer een nieuw album van de groep die ooit Nasmak heette. De

huidige naam Nasmak PM staat voor plusminus – er kan per nummer een muzikant meer of minder meespelen. PM staat ook voor ‘plural meanings’. En natuurlijk voor ‘pop music’, maar misschien is ‘post mortem’ wel zo toepasselijk. Het is immers alweer veertig jaar geleden dat een van de boeiendste Nederlandse postpunkbands – en een van de boegbeelden van de polder-avant-gardestro-ming die ultra werd genoemd – er een punt achter zette. Met Nasmak PM is de karakteristiek hoekig-Hollandse muziekstijl weer helemaal terug. Plowing Mud verschilt vooral van Perpetuum Mobile doordat er dit keer geen samples van voormalig bassist Theo van Eenbergen meer worden gebruikt. Maar Truus de Groot zingt nog altijd mee en Nasmak PM klinkt in veel songs vitaler dan menig jonge popsensatie.

★★★★★

Peter Bruyn

Willie Nelson The Border

Legacy/Sony

Country

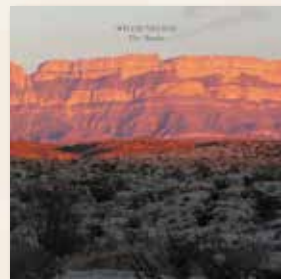
🎧 The Border

Volgens het persbericht van Sony is dit het 75ste studioalbum van Willie Nelson, maar dat is nattevingerwerk. Wikipedia is wat dat betreft ook niet volledig en de zanger zelf is de tel allang kwijt. Maar ga er maar rustig van uit dat The Border zo ongeveer Nelsons honderd-

ste officiële langspeler is. De plaat verschijnt precies acht maanden nadat de inmiddels 91-jarige muzikant onder de titel Bluegrass een aantal van zijn klassiekers in een akoestisch jasje stak, met viool en banjo in de hoofdrol. The Border duurt exact 35 minuten en in die korte tijd passeren tien krachtige countryliedjes de revue, waarvan Nelson er samen met zijn onafscheidelijke producer Buddy Cannon vier schreef. Het beste nummer van de plaat komt trouwens niet uit de koker van dit tweetal, maar is een cover van het epische door Rodney Crowell geschreven titelstuk The Border. Het blijft bijzonder hoe goed de zanger ondanks zijn hoge leeftijd nog bij stem is.

★★★★★

Harry de Jong

Emily Nenni Drive & Cry

New West/V2

Country

🎧 Changes

“Eigenlijk ben ik best wel een huilebalk”, bekende Emily Nenni. “Maar het liefst huil ik tijdens het autorijden.” De uitspraak is typerend voor deze oorspronkelijk uit Californië afkomstige cowgirl, die van haar hart geen moordkuil maakt en daarbij niet vies is van de nodige humor en zelfspot. De songs op haar verrassende debuutplaat On The Ranch (2022) schreef ze terwijl ze bijkluste op een

ranch in Colorado. Deze door John James Tourville (The Deslondes) geproduceerde opvolger kwam geheel tot stand in haar huidige thuishaven Nashville. De songs zijn meestal geworteld in klassieke honky tonk en in de beste gevallen nopen ze tot luidkeels meezingen met betraande ogen. Met af en toe uitstapjes naar funky countrysoul. Bevatte het debuut een wonderwel geslaagde cover van ABBA’s Does Your Mother

Know, hier besluit ze met een al even gave tackle op Terry Allens Amarillo Highway. ‘Nozzing new under the sun’, maar Nenni benadert deze beproefde stijlen met een verfrissend elan, zoals je dat tegenwoordig zelden tegenkomt. Deze zomer is ze in levenden lijve te bezichtigen in ons land. Check de agenda en komt dat zien.

★★★★★

Herman van der Horst

Anette Olzon Rapture

Frontiers

Symfonische metal

🎧 Hear My Song

Anette Olzon was voordat Floor Jansen haar plek innam de zangeres van Nightwish. Haar vertrek uit de Finse metalband vanwege gezondheidsrede-

nen was officieel ‘in goed onderling overleg’ besloten, zoals dat zo mooi heet, maar bij de Zweedse zit er behoorlijk wat oud zeer. Dat heeft echter geen gevolgen gehad voor de stijl waarin ze sindsdien muziek maakte, want Olzon is de symfonische powermetal à la Nightwish trouw gebleven. Net als bij haar vorige album Strong (2021) is er een belangrijke rol weggelegd voor Magnus Karlsson, want op Rapture

SPOT

ZO 23 JUN
STEEL PANTHER

MA 16 SEPT
TARJA AND MARKO HETALA
(EX-NIGHTWISH)

DO 19 SEPT
MADNESS

WO 25 SEPT
NEW PURPLE CELEBRATION:
THE MUSIC OF PRINCE

ZA 29 SEPT
RUMOURS OF FLEETWOOD MAC

DI 8 OKT
THE DUBLIN LEGENDS

WO 9 OKT
THE BASEBALLS

WO 16 OKT
SAMANTHA FISH

DO 31 OKT
KAKKMADDAFAKKA

MA 11 NOV
JASON ISBELL AND
THE 400 UNIT

SPOTGRONINGEN.NL

© Andrew Whitton

'Ik begrijp zo weinig mensen die ik ontmoet'

Villagers

That Golden Time

Domino/V2

Indiefolk

🎧 No Drama

Geïnspireerd door Nietzsche en Schopenhauer, realisme versus romanticisme, valuta en de kracht van geld, met een sterk aroma van melancholie en nostalgie. Niet de meest luchtige verpakking van een nieuw album, zou je zeggen. Maar That Golden Time, alweer de zesde plaat van de Ierse band met Conor O'Brien aan de leiding, klinkt net als elk Villagers-album op het eerste gehoor kalmerend, warm en zorgwekkend zorgeloos. Schijn bedriegt. Wie zich niet in een droomloze slaap laat wiegen door de melodische tonen (waarschuwing: sla Behind That Curtain vooral over als je heel moe bent), prikt vanzelf door het masker van O'Brien. Zijn licht kritische doch poëtische woorden en soms zelfs verbitterde toon over de wereld van nu (alles is de schuld van het grote, boze internet!) tonen de ware kern van That Golden Time: de kracht om schoonheid te kunnen blijven zien in een harde en koude realiteit. Met een album als dit lukt dat wel.

★★★★★

Jolien Eijsink

Jolien Eijsink praat met zanger Conor O'Brien.

Op het nieuwe Villagers-album staat realisme tegenover romanticisme. Aan welke kant sta jij?

"Ik speelde met het spanningsveld tussen die twee krachten. De titel van het album, That Golden Time, brengt een gevoel van nostalgie. Maar zijn het nostalgische gevoelens naar een tijd die echt heeft bestaan of ben je nostalgisch naar de versie van het verleden zoals die zich in je dromen heeft gevormd? Op die twee gedachten hinkt het album. Dit internettijdperk heeft ervoor gezorgd dat je heel moeilijk verbinding kunt maken met alles en iedereen. Het heeft de wereld verpest en we waren beter af zonder. [O'Brien raakt zo geagiteerd dat hij een golf koffie over de bank slingert.] De wereld is een beetje gek geworden. Onze breinen worden vernietigd door het internet en mobiele telefoons. Muziek en kunst scheppen een mooie plek ver weg van dat alles, waar je dat bewolkte grijze gebied waarin we leven rustig kunt verkennen en ervan kunt weglopen met een gevoel van saamhorigheid."

Wat is de laatste gouden tijd die jij je kunt herinneren en waar je graag naar terugkeert in je hoofd?

"Dat zijn er veel, vooral dankzij Villagers. Maar ik ben heel nostalgisch over mijn jeugd. Ik ben ooit begonnen met schrijven omdat ik het gevoel probeerde vast te leggen dat ik kreeg als ik een filmsoundtrack hoorde. Luister, ik was als kind echt raar. Ik was geobsedeerd door muziek en animatie. Jarenlang wilde ik animator worden dankzij de films waar ik verslaafd aan was. Ik heb nooit begrepen hoe kinderen zich totaal konden verliezen in een film, maar na de aftiteling gewoon naar buiten liepen om een potje te gaan voetballen. Vol ongeloof zat ik dan voor de televisie: er is daar een hele wereld waar we in kunnen duiken! Ik volgde die kinderen dan ook niet, maar bleef in m'n eentje achter om nog een keer naar de muziek te luisteren. Ik was overal zo van ondersteboven. Ik weet nog dat ik moest huilen in de bioscoop toen ik vier jaar oud was, na het zien van An American Tail van voormalig Disney-animator Don Bluth.

Hij heeft een diepe indruk op me achtergelaten en voor Villagers heb ik ook enkele video's zelf geanimeerd, gewoon met m'n telefoon en laptop."

Toch wel handig dus, die mobiele telefoons en het internet...
"Haha! Het mes snijdt aan twee kanten."

Bij het schrijven van Darling Arithmetic (2015) luisterde je veel naar George Harrison en Roberta Flack. In de periode rond Fever Dreams (2021) was het vooral jazz. Ik heb het idee dat je bij dit album muziek hebt ingeruild voor literatuur, klopt dat?

"Klopt! Ik las heel veel Nietzsche tijdens het schrijven. Ik hou van zijn werk, maar als je te veel van hem leest, maakt het je een beetje cynisch. Toen ik het nummer You Lucky One schreef, was ik halverwege z'n tweede boek en ongemerkt glipte daar iets van in mijn songtekst. Bij I Want What I Don't Need las ik net het essay van Schopenhauer getiteld De Vrijheid Van De Wil en ook dat hoor je terug. Ik lees tegenwoordig meer dan ik vroeger deed, dus mijn teksten kennen inderdaad een meer literaire basis. Vroeger was ik altijd een beetje bang voor Nietzsche, ik was er nog niet klaar voor. Maar nu besloot ik van wel en daar ben ik enorm blij om."

Weet je nog wat de eerste zin was die je neerpande voor dit album, die de creatieve luiken in je hoofd deed openen?

"Op dating apps zie je vaak in iemands profiel staan: 'No drama'. Maar het leven is drama, haha! Dus het begon allemaal met dat ene zinnetje en het werd, hoewel schurend tegen andere thema's, van daaruit steeds melodramatischer. Ik voel me niet altijd zo, maar regelmatig voel ik me vervreemd van m'n omgeving. Ik begrijp zo weinig mensen die ik ontmoet. Schrijven geeft me een uitweg waar ik uren achter elkaar in kan vluchten."

In het persbericht wordt gezegd dat dit je meest kwetsbare album ooit is. Maar zeg je dat niet over elke plaat die je maakt?

"Ja, maar in dit geval voelde het tijdens het schrijven al zo. Ik vroeg me voortdurend af: kan ik dit zeggen? Het tikt constant tegen zaken aan waar je tegenwoordig online voor neergeschoten zou worden: vraagstukken van identiteit en menselijk bewustzijn. Het internet heeft mensen

enorm kritisch gemaakt, waardoor anderen het gevoel krijgen dat ze niets meer mogen zeggen. Ik haat het dat mensen denken dat het liberaliserend werkt om zichzelf een label op te plakken, maar het haalt pas echt het bloed onder m'n nagels vandaan als ze labels op anderen plakken. We zijn als volk achteruitgegaan. Tot aan de twintigste eeuw waren filosofen en schrijvers echt op de goede weg. En toen kwam het internet: een obstakel waar je voorbij moet zien te komen om vrij te kunnen denken. Ik zie het als een groteske labelmachine. Als kind was ik al zo allergisch voor al die labels. Ik weet nog dat ik geobsedeerd was door Nirvana, m'n haar lang had laten groeien en een shirt droeg van de band. Het moment dat een kind riep: 'Oh, je bent een stinkende rocker', wilde ik niets liever dan dat shirt direct uittrekken en m'n haren afknippen. We zijn geobsedeerd door labels, nu meer dan ooit. En het is het tegenovergestelde van creativiteit. Ik heb dat gevoel en die boodschap verwerkt in m'n album en niet gedeeld op het internet, want daar lopen te veel idioten rond. Zet je werk en je kunst centraal, dat is het enige belangrijke."

speelt de alleskunner gitaar, bas en toetsen. Verder zijn de drumstokken opnieuw in handen van Anders Köllerfors en mag Johan Husgafvel weer aan de bak als extra stem. Zijn grunts zijn meteen nadrukkelijk aanwezig in de openingstrack Heed The Call, die de volle orkestrale sound bevat die het genre zo interessant maakt. Bij symfonische metal bestaat alleen wel het risico dat nummers op het laatst een beetje op elkaar gaan lijken en dat is op Rapture ook enigszins het geval. De prima ballad Hear My Song is wat dat betreft de welkome afwisseling die het album nodig heeft en bovendien een bevestiging dat Olzon nog altijd een uitstekende zangeres is.

★★★★☆

Kayleigh Mensinga

The Pearlfishers
Making Tapes For Girls

Marina
Pop
🎧 [When The Sun Comes Back To The West Coast](#)

Ah, het maken van mixtapes voor je meisje! Ik kan erover meepraten en de Schotse opperparelvisser David Scott heeft nu een album gemaakt dat weer een ruime hoeveelheid kandidaten voor een volgende doe-het-zelfcompilatie opwerpt. Wat te denken van When The Sun Comes Back To The West Coast, dat precies zo klinkt als je op basis van die titel hoopt en verwacht, zij het met een onmiskenbaar

Glasgows accent geseveerd. Britse en Amerikaanse stijlmiddelen fuseren verderop ongemerkt in een soort sophisticated, niet zelden fleurig georkestreerde folkpop die de in het verleden vaak gemaakte vergelijkingen met Prefab Sprout nu volledig tenietdoet. Die Roddy Frame mocht destijds gewild hebben dat hij op één album zoveel onontkoombare deuntjes bij elkaar had kunnen harken. In gedachten kun je Jimmy Webb goedkeurend zien knikken. Moderne microfoons en instrumenten waren bij de opnames volstrekt taboe, alleen goud van oud voldeed. Uw tijdmachine is gereed voor gebruik en de soundtrack tijdens de overtocht zal geheid bevallen.

★★★★☆

Chris van Oostrom

Penny Arcade
Backwater Collage

Tapete/Mattan
Singer-songwriter, Britpop
🎧 [Black Cloud](#)

'Penny arcades' waren in de vorige eeuw amusementshallen waar flipperkasten stonden, maar ook waarzegmachines, gokautomaten en – meer recent – computerspellen. Penny Arcade, trouwens ook een songtitel van Roy Orbison, is nu dus het alter ego van de Engelse muzikant James Hoare, die afgelopen decennium actief was in bands als Veronica Falls en Ultimate Painting. Groepen in een hyper-Britse traditie die echter

Angus & Julia Stone
Cape Forestier

PIAS
Indiefolk, singer-songwriter
🎧 [Somehow](#)

Deze Australische globetrotters vormen een ideaal duo: Angus met zijn heldere stem waarin niettemin een klein scheurtje steeds wijder dreigt te worden; zus Julia met de frasering en toonzetting van het breekbare maar soms ook wat sinistere kindvrouwtje dat net de ogen uit haar favoriete pop heeft gerukt en nu toch een pietsje teleurgesteld is dat er geen bloed uit de kassen sijpelt. Hun soloalbums zijn eveneens goed, maar daar kan de monotonie toch vat op je krijgen – misschien juist omdat je inmiddels zo aan die wissel- en contrastwerking gewend bent. En wanneer hun stemmen zich aan elkaar optrekken, zoals in de openingstrack Losing You van dit zesde officiële studioalbum, zijn de resultaten ronduit glorieus. Het is opvallend dat het tweetal hier naar eigen zeggen een terugkeer beoogde naar het geluid van de vroegste platen, want zeker niet alle arrangementen kennen de corresponderende kleinschaligheid die je dan zou verwachten. Maar op maat gemaakt voor de emoties van dienst zijn ze zeker (Somehow, Sitting In Seoul). Twaalf liedjes, waarvan elf ronduit prachtig, over bepaalde locaties en de daaraan verbonden herinneringen, de liefde in velerlei tinten, en de buitenwereld die de binnenwereld uitdaagt. Enige misser – en het is er eentje van formaat! – is een cover van Dylans I Want You, uiteraard gezongen door de qua timbre vaak met meneer Zimmerman vergeleken Angus. Zo kreupel als de pest dus.

★★★★☆

Chris van Oostrom

nooit werkelijk doorbraken, al kwam Ultimate Painting in 2015 met het album Green Lanes wel degelijk in de buurt. Op Backwater Collage doet Hoare het als Penny Arcade helemaal zelf, zij het met hulp van enkele muzikale vrienden. Sterke liedjes, bescheiden arrangementen, nooit de bravoure van Oasis of volgelingen daarvan en voorzichtig wat buiten de lijntjes kleurend, zonder echt te provoceren. Het platenlabel laat in het bijgevoegde persbericht nog even de naam Syd Barrett vallen, maar dat is te veel eer. Gewoon een lekkere Britse popplaat die je met plezier nog eens opzet.

★★★★☆

Peter Bruyn

Pernice Brothers
Who Will You Believe

New West/V2
Americana, rock, pop
🎧 [Ordinary Goldmine](#)

Joe Pernice weet hoe je een geweldige song moet schrijven. Heeft 'ie altijd geweten, zoals de vorig jaar op New West verschenen 25th Anniversary-reissue van het Pernice Brothers-debuut Overcome By Happiness bewijst. Na een lange reeks eigen beheer-uitgaven bleef de

band bij New West voor wat wellicht zijn beste plaat tot op heden is. Alle elementen in Joe's songs vinden we hier terug, van de country-folk waardoor Pernice Brothers het label Americana opgeplakt kreeg tot aan de strijkarangementen die de groep het etiket chamberpop opleverden. In die eerste categorie vind je hier een duet met Neko Case en in de tweede is er bijvoorbeeld een walsende orkest-instrumental. Onder de talloze hoogten vallen de songs waarvan de melodieën geworteld zijn in de klassieke pop en rock van de jaren zestig. Ouderwets goed, noemen we zo iets.

★★★★☆

Herman van der Horst

Pet Shop Boys Nonetheless

Parlophone/Warner
Synthpop, dancepop
🎧 **Loneliness**

Natuurlijk was Pet Shop Boys altijd over-the-top en zelfs heftig voor niet-liefhebbers. Desondanks heeft het duo verschillende goede tot erg goede albums afgeleverd, tot ver na de hoogtijdagen in de jaren tachtig en begin jaren negentig. Met name Yes uit 2009 en Electric (2013) zijn absolute hoogtepunten in het oeuvre van de mannen en live maken ze er nog steeds een feestje van. Maar af en toe zit er ook een misser tussen en Nonetheless hoort helaas bij die categorie. Nu is dit album nog steeds niet vreselijk slecht, maar na de eerste paar leuke tracks zakt het niveau snel in. Opener Loneliness is een lekkere uptempo kraker, Why Am I Dancing? heeft een lekkere melodie die meteen in je hoofd blijft hangen en Dancing Star is ook een topnummer. Maar The Schlager Hit Parade gaat te ver richting pastiche en heeft net als A New Bohemia echt een vreselijke tekst. En zo kun je het album ongeveer doormidden hakken. Tja, 2,5 ster geven kan niet, maar ik zal Nonetheless nooit meer vrijwillig in zijn geheel luisteren, dus het wordt afronden naar beneden.

★ ★ ★ ★ ★

Esmee de Gooyer

Remedy Pleasure Beats The Pain

Escape
Melodische metal
🎧 **Hearts On Fire**

Het Zweedse Remedy is zich er nog steeds op gelukkige wijze van onbewust dat de jaren tachtig al een poosje achter de rug zijn. Hun blinkende achteruitkijkspiegel staat hen echter toe om onvervaard het soort melodische popmetal te blijven maken waarmee je in het genoemde tijdvak nog regelmatig de hitlijsten en MTV haalde. Dat komt niet meer terug, maar Remedy bestaat uit ware gelovigen en het is die grenzeloze zendingsdrang welke de tien songs hier hun effectiviteit verleent. Je neemt de vele clichés dan niet slechts voor lief, je beleeft er zelfs ronduit plezier aan. Uitblinkende instrumentalisten met een volstrekt eigen signatuur kent de groep niet, maar ook dat is geen bezwaar met deze fijne hooks en verzorgde vocale harmonieën. Ze moeten de volgende keer wel wat beter hun best doen op het bedenken van songtitels, want Hearts On Fire, Bad Blood, Poison en Angelina zijn toch echt al iets te vaak gebruikt.

★ ★ ★ ★ ★

Chris van Oostrom

Kimie Rhodes Hypnotized

Sunbird/Dancing Feet
Singer-songwriter
🎧 **If You Closed Your Eyes**

De uit West Texas afkomstige zangeres en

songwriter Kimie Rhodes leverde net haar negentiende soloplaat af en die bevat eindelijk weer eens een paar pareltjes. Rhodes maakte in 1996 voor het eerst indruk op mij met West Texas Heaven, een prachtalbum vol tijdloze en emotionele countryballads. Sindsdien heb ik haar verschillende keren zien optreden, meestal begeleid door haar gitaarspelende zoon Gabe. En ook daarbij maakte ze indruk. Maar in de studio slaagde Rhodes er tot nu toe zelden in datzelfde niveau te halen. Meestal omdat ze niet met een evenwichtige liedjesselectie op de proppen kwam. Dat lukt haar ook niet op Hypnotized, maar toch slaat de

weegschaal ditmaal in haar voordeel door. Geen flauwe covers, maar op een paar uitzonderingen na hartverwarmende countryliedjes in de trant van haar goede vriend Willie Nelson. En vooral wanneer Alejandro Escovedo er met zijn door het leven getekende stem aan te pas komt, is het weer ouderwets genieten van de muziek van Kimie Rhodes.

★ ★ ★ ★ ★

Harry de Jong

Sonic Universe It Is What It Is

earMUSIC/V2
Alternatieve metal, alternatieve rock
🎧 **It Is What It Is**

Sonic Universe is een nieuwe band rond Living Colour-zanger Corey Glover en Adrenaline Mob-shredder Mike Orlando, maar klinkt vooral als een dependance van eerstgenoemd gezelschap. De funky metal van opener I Am had dus net zo goed op Vivid (1988) of Time's

**BURGER
WEESHUIS**

**TUIN
CONCERTEN**

07 JUNI

ELIADES OCHOA

STAR OF BUENA VISTA
SOCIAL CLUB

21 JUNI **UITVERKOCHT**

K'S CHOICE

+ JEN

08 JUNI

WARHAUS

+ ROUFAIDA

22 JUNI

BÖKKERS

+ MONEY & THE MAN

14 JUNI

DANNY VERA

29 JUNI

**RAYMOND
VAN HET
GROENEWOU**

15 JUNI **UITVERKOCHT**

ALL THEM WITCHES

// **KADAVAR**

VOLLEDIG PROGRAMMA & TICKETS:
📍 WWW.BURGERWEESHUIS.NL

Up (1990) kunnen staan. Het grootste verschil tussen beide acts is dat de muziek van dit kwartet nog vele malen nerveuzer en geagiteerder is. Het is alsof Glover en Orlando hoogspanningskabels op hun borst aangesloten hebben gekregen. Eventuele gaatjes in het geluid worden hier niet zozeer gevuld maar platgebombardeerd en zijn dientengevolge praktisch non-existent. Maar het knappe is dat de songs ondanks dat sonische guerrilla-offensief wel degelijk een enorme melodische souplesse bezitten en nergens in vermoeiende monotonie vervallen. Het viel te verwachten dat de thematische preoccupaties van ook deze band sociaal-maatschappelijke onlusten behelzen. 'The ground is shifting under your feet/(...)/You might survive, you might go under', heet het in Higher. Deze assertieve manifesto's staan echter niet toe dat je bij de pakken neer gaat zitten.

★★★★★

Chris van Oostrom

Ringo Starr
Crooked Boy (ep)

Universal
Pop, rock

🎧 **Gonna Need Someone**

Linda Perry, die in de jaren negentig doorbrak als zangeres van 4 Non Blondes en later songs schreef voor o.a. P!nk, Gwen Stefani en Christina Aguilera, leverde al eerder

bijdragen aan de ep-reeks van ex-Beatles-drummer Ringo Starr. Ze tekende ditmaal voor de composities en de productie van alle tracks en nam daarnaast meerdere instrumenten voor haar rekening. Ringo hoefde daar alleen zijn zang en drums maar aan toe te voegen. Het was een goed idee om Perry bij zijn muziek te betrekken: ze koos voor een ambachtelijke aanpak waardoor zijn drums weer als een echt slagwerk klinken en zijn zang niet langer door die vermaledijde autotune gehaald wordt. Oké, de 83-jarige legende klinkt daardoor soms wat wankel, maar dat hoor ik veel liever dan zo'n gladgestreken computersound. Crooked Boy bevat vier liedjes die hem op het tanige lijf geschreven zijn, zoals de meezinger Adeline en het loom rockende February Sky. Het best bevat mij Gonna Need Someone, een pittig gitaarliedje waar de levenslust vanaf spat. Misschien toch weer eens tijd voor een compleet album, Ringo?

★★★★★

Robert Haagsma

Still House
Plants

If I Don't Make It, I Love U

Bison

Experimentele rock

🎧 **Silver Grit Passes Thru My Teeth**

Een album afspelen, de plaat niet begrijpen en 'm vervolgens nogmaals afspelen. En nogmaals en nogmaals. Omdat het zo mateloos intrigeert. Ik heb dat de afgelopen decennia gehad met onder meer Talking Heads, Sonic Youth, The Birthday Party (met Nick Cave), Antony And The Johnsons en Moor Mother. En nu dus met Still

House Plants. Generaties vóór mij hadden trouwens zoiets al met The Velvet Underground en Captain Beefheart. Het trio uit Londen bestaat uit zangeres Jess Hickie-Kallenbach, gitarist Finlay Clark en drummer David Kennedy, die bij oppervlakkig luisteren drie totaal verschillende nummers aan het spelen zijn – maar schijn bedriegt. Langzaam groei je er in en blijkt het perfect op elkaar aan te

sluiten. Het trio beheerst echter de kunst van het weglaten en geen van drieën speelt of zingt iets wat al door een van de anderen gespeeld of gezongen wordt. Pas als het ook in je hoofd samenkomt, hoor je de song. Niet gebruikelijk in de pop. Uniek. En goed. Sensationeel goed.

★★★★★

Peter Bruyn

U.K. Subs
The Last Will And Testament Of U.K. Subs (cd, dvd)

Cleopatra

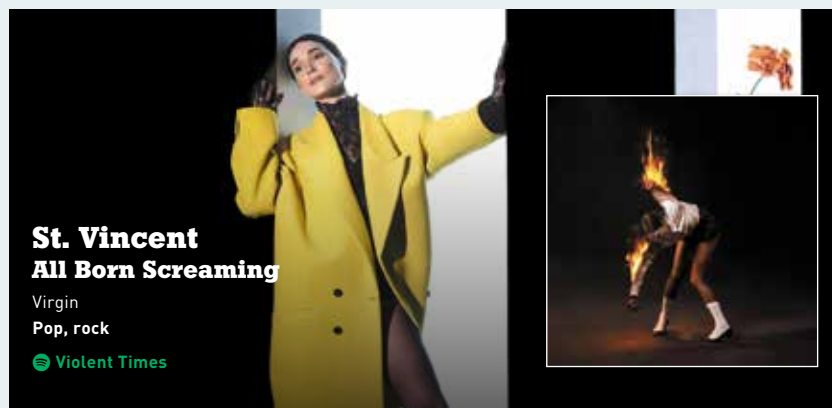
Punk

🎧 **Riot**

Hij heeft het lang volgehouden, maar de op 25 mei tachtig jaar wordende Charlie Harper gooit nu dan

toch echt de handdoek in de ring. De meest onverstoorbare en tegelijk minst dogmatische band die de eerste Britse punkgolf heeft voortgebracht, koos de voor het genre zo historisch belangrijke 100 Club in Londen voor vijf afscheidsconcerten, waarvan de onderhavige cd/dvd-combi de weldadig aandoende weerslag vormt. In tegenstelling tot tijdgenoten als Angelic Upstarts hebben Harper en

St. Vincent
All Born Screaming

Virgin

Pop, rock

🎧 **Violent Times**

We komen spartelend en huilend ter wereld en gaan op een bepaald moment ook weer dood. De periode daartussen is vaak een worsteling, vooral als het om relaties gaat. Het is het thema van All Born Screaming, het zevende album van St. Vincent, de naam waar de Amerikaanse zangeres, gitarist en componist Annie Clark achter schuilgaat. Het is daarmee een uitgesproken introverte en bij vlagen sombere plaat, die soms ook in muzikaal opzicht behoorlijk grimmig is. De openingstracks Hell Is Near en Reckless zijn nog vrij melodieus, daarna begint het te knarsen en te kraken. De electropop die we kennen van St. Vincent schiet regelmatig uit naar Nine Inch Nails-achtige industrial, terwijl Violent Times de grandeur van een James Bond-titelsong heeft. All Born Screaming maakt een zachte landing met So Many Planets en het bevrijdende titelnummer, met daarin een gastrol voor zangeres Cate Le Bon. Er zijn verder bijdragen van onder anderen Josh Freese en Dave Grohl, beiden natuurlijk van Foo Fighters. Het is leuk voor het affiche, maar All Born Screaming is boven alles een album waarop St. Vincent opnieuw haar talent etaleert als songschrijver, zangeres en – laten we dat vooral niet vergeten – uiterst smaakvol gitarist. De hoge kwaliteit van de muziek voorkomt dat de plaat bezwijkt onder het forse gewicht van de thematiek. Indrukwekkend.

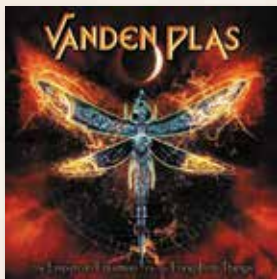
★★★★★

Robert Haagsma

zijn ontelbaar vaak gewisselde Subs nooit water bij de wijn gedaan. Iedere verfijning van het geluid was louter te wijten aan toenemende vaardigheden, want van een knieval voor de commercie was geen sprake. En ook al kon de band in hapklare slogans vervallen, zoals de hier gepresenteerde setlist soms weer laat horen, walsten de pneumatische riffs toch ieder mogelijk bezwaar daartegen volledig plat. 25 tracks die je als een alternatieve Best Of kunt beschouwen, gespeeld met een elan en stootkracht alsof er nog steeds iets bewezen moest worden. Het is goed geweest.

★★★★★

Chris van Oostrom

Vanden Plas The Empyrean Equation Of The Long Lost Things

Frontiers

Progressieve metal

🎧 They Call Me God

Na het in twee losse delen uitgebrachte dubbelalbum The Ghost Xperiment is Vanden Plas toe aan een nieuwe uitdaging in een ietwat gewijzigde samenstelling. De progressieve metalband uit Kaiserslautern heeft namelijk in de persoon van toetsenist Alessandro Del Vecchio een multifunctionele virtuoos aangetrokken. Vanwege zijn drukke werkzaamheden voor diverse bands had de Italiaan geen tijd om zich met het schrijfproces van The Empyrean Equation Of The Long Lost Things te

bemoeien, maar dat zijn inbreng beduidend is blijkt direct uit het intro van de titelsong. Gitarist Stephan Lill blijft het muzikale brein van Vanden Plas, met zanger Andy Kuntz – als tekstschrijver verantwoordelijk voor tongbrekende titels als Sanctimonarium en The Sacrilegious Mind Machine – aan zijn zijde. Zoals gewoonlijk trakteert de groep ons op lange epics bomvol flitsend gitaarspel, mooie overgangen en melodische metal die net niet over the top is. Bij de eerste maal afspelen word je nog compleet overonderd, maar de nummers groeien met iedere draaibeurt. Toch is het daarna altijd weer even op adem komen vanwege de hoeveelheid intensiteit die de mannen van Vanden Plas in hun albums stoppen.

★★★★★

Kayleigh Mensinga

Ad Vanderveen Rise In Love

Coast To Coast

Singer-songwriter

🎧 Rise In Love

Vanderveens vorige album met eigen songs, Heart Of Every Town, bestond uit dezelfde tien songs tweemaal opgenomen. Eén keer met zijn rockband en één keer met een kerkorgel. Ik vond die kerkorgelversies zo'n sof dat de lust mij verging om ook aandachtig naar de bandversies te luisteren. Hetzelfde had ik bijna tien jaar eerder met dat malle Storytone-album van Neil

Taylor Swift The Tortured Poets Department

Universal
Pop

🎧 The Tortured Poets Department

Er is geen enkele artiest aan wie ondergetekende zoveel recensies heeft gewijd als aan Taylor Swift. Gezien de productiviteit van de zangeres is dat overigens ook niet zo gek – in de afgelopen vijf jaar verschenen zowel vier heropnames van oude platen (Taylor's Versions) als vijf volledig nieuwe langspelers. De nieuwste in het rijtje is haar elfde studioalbum The Tortured Poets Department, een break-up-plaat pur sang. Het was dan ook niet de vraag of, maar hoe de recente exen van Swift acte de présence zouden geven. De Amerikaanse superster weet als geen ander dat we haar teksten over teleurstellingen en gebroken harten allemaal kennen – 'I know I'm just repeating myself', zingt ze in My Boy Only Breaks His Favorite Toys – maar ze weet het toch telkens weer in een nieuwe metafoer en met een andere melodie-lijn te vangen. The Tortured Poets Department bevat niet het songwritersgoud van Folklore (2020) of Evermore (2020), waarop Swift met ongekend succes durfde af te kijken van puur autobiografische poëzie, maar de muziek is weer van een Swiftiaanse ingetogen schoonheid.

★★★★★

Inge van Nimwegen

Young, toen de man opeens zo nodig met een orkest moest opnemen. Gelukkig zijn beiden sindsdien weer op hun schreden teruggekeerd. Rise In Love is wat mij betreft een van Vanderveens betere platen van de laatste vijftien jaar. Lekker los, zoals Young met z'n Crazy Horse- en Nelsonvrienden bezig kan zijn in een oude schuur. De titelsong is een van de krachtigste melodieuze rockers die Vanderveen geschreven heeft. In Can't Cross Over klinkt hij akoestisch Youngiaans, Why Wonder Why echoot Buffalo Springfield en Good Life heeft een fraaie David Olney-sfeer. Halverwege zakt het album een tikkeltje in, maar ook Neil heeft op iedere plaat wel een misser. Eigenlijk is dit gewoon Ads American Stars 'N Bars.

★★★★★

Peter Bruyn

Torgeir Waldemar At The Opera

Jansen

Singer-songwriter

🎧 Take Me Home

Torgeir Waldemar stond twee jaar geleden op het podium van een bomvol Opera House in Oslo. Begeleid door een keur aan bevriende Noorse muzikanten gaf hij daar een dwarsdoorsnede van zijn repertoire. In mijn recensie van een van zijn vorige albums noemde ik de muziek van Waldemar 'spannend' en dat geldt ook voor wat hij op de scène doet. Deze voormalige hulpverlener van drugsverslaafden houdt van onvoorspelbare wendingen in zijn liedjes en de arrangementen zijn vaak grillig, licht vreemdend en hypnotiserend. Maar toch weet hij steeds binnen de

kaders van country en folk te blijven. En dat is knap. Waldemar neemt alle tijd voor de opbouw van een nummer en laat het soms rustig uitlopen tot wel dertien minuten. Maar als zijn muziek je eenmaal te pakken krijgt, verveel je je geen moment. Ik kan me voorstellen dat het publiek daar in dat Opera House in Oslo gefascineerd heeft zitten luisteren tot de laatste noot was verklonken. Torgeir Waldemar was een avondlang De Held Van Noordwegen.

★★★★★

Harry de Jong

albums opnieuw

Soulzanger en zakenman

Diverse Artiesten

Sam Cooke's SAR Records Story 1959-1965 (4lp)

ABKCO/Universal

Gospel, soul

🎧 The Valentinos – It's All Over Now

Deze compilatie verscheen al in 1994 als dubbel-cd, maar die is allang niet meer in print, zoals de meeste songs ook onvindbaar zijn op een streamingdienst als Spotify. Hopelijk verandert dat laatste met het uitkomen van Sam Cooke's SAR Records Story 1959-1965 als een 4lp-set. De verzamelde nummers verdienden namelijk een nieuw en vooral groot publiek. De roots van Sam Cooke in de gospel zijn ruimhartig vertegenwoordigd met de songs van The Soul Stirrers, R.H. Harris & His Gospel Paraders en The Womack Brothers. Soul was de andere belangrijke tak van SAR Records. Zo is er een prachtige demoversie van You Send Me van Cooke zelf en hij excelleert daarnaast in That's Heaven To Me. De cover die The Rolling Stones later maakte van It's All Over Now verbleekt bij het origineel van The Valentinos, met daarin een jonge Bobby Womack. Van The Simms Twins tot Johnnie Taylor en Billy Preston, onder de hoede van Sam Cooke leverden ze allemaal prachtige singles af. Want als deze compilatie nog iets duidelijk maakt, is het de alom aanwezigheid van de soulzanger. Cooke produceerde niet alleen veel tracks zelf, hij was vaak ook in de studio aanwezig om de artiesten te coachen. Gesproken fragmenten tussen de liedjes getuigen daarvan. Het verhaal van SAR Records eindigde tragisch, maar de muziek verdient het om tot in de eeuwigheid gehoord te worden.

★★★★★/★★★★★

Robert Haagsma

Sam Cooke nam op 30 januari 1964 het nummer A Change Is Gonna Come op, een van zijn meest onvergetelijke songs. Hij werd tijdens het schrijven ervan geïnspireerd door de turbulente tijdgeest. Amerika was nog steeds verlamd na de moord op president Kennedy op 22 november 1963 in Dallas, Texas. De soulzanger verwerkte ook zijn eigen, persoonlijke ervaringen in A Change Is Gonna Come. Als zwarte artiest had hij veelvuldig te maken met het racisme dat destijds vooral in de zuidelijke staten van Amerika nog springlevend was. De directe aanleiding voor het nummer kwam toen hij op 8 oktober 1963 wilde inchecken in het Holiday Inn-hotel in Shreveport, Louisiana. De zanger, zijn echtgenote en zijn band werden door een nerveuze bediende weggestuurd met als smoes dat er geen kamers meer beschikbaar waren. De vernedering werd voor Cooke nog groter toen hij in de kraag gegrepen werd door de opgetrommelde politie. Nadat hij Blowin' In The Wind van Bob Dylan had gehoord, realiseerde Cooke zich dat het zijn beurt was om een protestsong te schrijven.

SAR Records

Terwijl A Change Is Gonna Come voortleeft als een van de meest hartstochtelijke pleidooien voor verandering die ooit op muziek is gezet, dreigde de andere grote verdienste van Sam Cooke langzaam aan vergeten te worden. In 1959, in dezelfde periode dat Berry Gordy in Detroit het Motown-label opzette, richtte Cooke in Los Angeles zijn eigen SAR Records op. Overigens houden zowel Discogs als Wikipedia hardnekkig 1961 als oprichtingsdatum aan, maar de eerste single – Stand By Me Father van The Soul Stirrers (SAR 101) – verscheen toch echt in 1959.

Het was een revolutionaire daad. De muziekindustrie was tot die tijd in witte handen. Zwarte muzikanten werden vaak gretig onder contract

genomen, maar werden even zo makkelijk uitgeknepen, belazerd en weer afgedankt. Het was de ambitie van Sam Cooke, net als bij zijn collega Berry Gordy, om van SAR Records een veilige omgeving te maken waar zwart talent gekweekt en gekoesterd kon worden. Hij richtte het label overigens op met zijn bevriende componist en uitgever J.W. Alexander en S. Roy Crain, Sam Cooke's roadmanager en lid van gospelband The Soul Stirrers. SAR stond dus voor Sam, Alexander en Roy.

Cooke stond destijds onder contract bij platengigant RCA. Op zijn SAR-label verschenen dan ook vooral singles en albums van andere artiesten. Het was daarbij de ambitie om zowel traditionele gospel als wereldse soulmuziek uit te brengen. Voor dat eerste genre kon hij terugvallen op het eerbiedwaardige gezelschap The Soul Stirrers, waarvan hij tot 1957 zelf deel had uitgemaakt. Sam Cooke's SAR Records Story 1959-1965 telt veel van hun prachtige singlekantjes, zoals Wade In The Water, I'm A Pilgrim en Since I Met The Savior. Voor de wereldse kant van zijn artiestenstal werkte hij met Johnnie Taylor, The Valentinos (met een jonge Bobby Womack) en Billy Preston. Voor de buitenwereld was Cooke jarenlang een sprookje. Een razend populaire soulzanger die als zakenman ook nog een bloeiend bedrijf bestierde. Naast SAR Records had hij ook in een vroeg stadium de muziekuitgeverij Kags opgericht. Het geld kwam met bakken binnen.

De hartstochtelijke roep om raciale gelijkheid van Cooke en vrienden als bokser Muhammad Ali, dominee Martin Luther King, mensenrechtenactivist Malcolm X en sportheld Jim Brown waren ook steeds lastiger te negeren door mainstream Amerika. Wat kon er fout gaan?

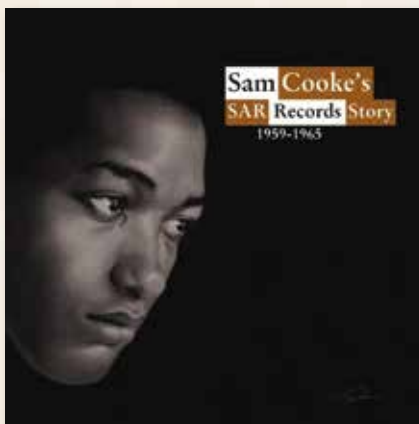
Dubieuze omstandigheden

Heel veel, zo bleek al in 1964. Het laat zich achteraf lastig analyseren wat Sam Cooke bewoog om een jaar eerder in zee te gaan met manager Allen Klein, een man met een dubieuze reputatie zoals later The Rolling Stones en The Beatles ook ondervonden. De zanger stelde hem aan als manager van hemzelf, van het label en van de uitgeverij. De nieuwkomer had daarmee vrij spel.

Het was een blijk van goed vertrouwen die Cooke duur kwam te staan, blijkt uit de ontluisterende documentaire Lady You Shot Me: Life And Death Of Sam Cooke uit 2017.

In december 1964 kwam Sam Cooke onder heel dubieuze omstandigheden om het leven. Volgens de officiële lezing werd hij in een groezelig motel in het zuiden van Los Angeles doodgeschoten door receptioniste Bertha Franklin. Het was zelfverdediging, oordeelde de jury, waarna ze werd vrijgesproken. Case closed. Wat dit het echte verhaal, of waren er andere duistere krachten aan het werk? Het is een vraag die de makers van Lady You Shot Me: Life And Death Of Sam Cooke terecht stellen.

Als er één man belang had bij de dood van Cooke, dan was het Allen Klein. Later bleek dat hij gerommeld had met de handtekeningen van de zanger, waardoor hij de facto eigenaar werd van Cooke's complete imperium. Wat er nog aan rechten resteerde, nam hij na haar dood over van de weduwe van de zanger. Anno 2024 rusten nog steeds alle rechten bij ABKCO, de firma van de in 2009 overleden Klein. De conclusie van de filmmakers is dan ook dat Cooke een dubbele dood stierf. De kogel maakte niet alleen een einde aan zijn leven; zijn droom stierf die nacht ook. SAR Records werd al in 1965 opgeheven. Wrang genoeg zag het jaar ervoor de eerste postume single van Sam Cooke het licht: het hoopvolle A Change Is Gonna Come.

Black Sabbath
Anno Domini
1989-1995 (4cd)

BMG
Metal, hardrock
🎧 [When Death Calls](#)

Nauwelijks bij te houden personeelwisselingen, teruglopende verkoopcijfers en hoongelach van de rockpers: het is bewonderenswaardig hoe Tony Iommi zich in de jaren tachtig ondanks alles bleef vastklampen aan Black Sabbath. Beleefden de metalpioniers aan het begin van het decennium nog een artistieke renaissance dankzij de komst van Ronnie James Dio, na zijn vertrek in 1982 versleet de band de ene na de andere frontman. Totdat Iommi in 1987 last-minute de voor het grote publiek nog onbekende Dio-soundalike Tony Martin inzette voor het prima album *The Eternal Idol*. Zijn komst luidde eindelijk weer een min of meer stabiele periode in – of nou ja: in de ritmesectie bleven nog wel nieuwe gezichten opduiken en in 1991 keerde Dio terug voor slechts één plaat, maar laten we de Sabbath-time-line hier niet nóg verwarrender maken. Martin bleef lang genoeg aan om tussen 1989 en 1995 nog vier albums vol te zingen, die allemaal verschenen op het label I.R.S., in de loop der jaren uitgroeiden tot collector's items en als onderdeel van deze boxset dan eindelijk weer verkrijgbaar zijn (in

opgepoetste vorm en aangevuld met enkele bonustracks die voorheen alleen op speciale uitgaven stonden). Terecht, want vooral *Headless Cross* (1989) blijft een crimineel onderschatte plaat, met Martins ijzingwekkend hoge uithalen, Iommi's meest geïnspireerde riffs in jaren, Cozy Powells waanzinnige drumwerk en zelfs een gastsolo van Brian May in het verpletterende *When Death Calls*. Opvolger *Tyr* (1990) en *Cross Purposes* (1994, met bassist Geezer Butler terug op het oude nest) behoren niet zozeer tot de betere titels in de Sabbath-discografie, maar ze verdienen toch een herwaardering vanwege het vakwerk van de beide Tony's. Het ging pas echt mis bij *Forbidden* (1995). Dit door Body Count's Ernie C geproduceerde album leed onder pover songmateriaal en een abominabele mix. Dat laatste trekt Iommi gelukkig recht met deze heruitgave: vooral de drums komen in deze herziene versie veel beter tot hun recht. En nee, helaas liet de gitarist zich niet verleiden om ook meteen maar die even geforceerde als gedateerde bijdrage van Ice-T weg te poetsen.

★★★★★
Dominique van der Geld

Falco
Junge Roemer –
Deluxe Edition

Sony
Pop
🎧 [Tut-Ench-Amon](#)
(Tutankhamen)

Na zijn doorbraak met *Der Kommissar* gooide Falco in 1984 het roer om voor zijn tweede album: meer zang in plaats van rap, een flinke dosis (elektro)funk

Keane
Hopes And Fears –
20th Anniversary Edition (3cd)

Universal
Pop
🎧 [Bend And Break](#)

Ergens vind ik het nog altijd heel apart, de vaak ronduit extreme reacties op Keane. Niet alleen ten tijde van het debuut *Hopes And Fears* in 2004, maar ook anno 2024 nog – zie bijvoorbeeld de commentaren op het recente optreden in AFAS Live. Natuurlijk, de liedjes zijn wel erg aan de lieve kant en Tom Chaplin heeft een stem die je als krachtig, loepzuiver en schitterend kunt omschrijven, maar die bij zuurpruimen ook het glazuur van de tanden kan laten spatten. En heel eerlijk: na de tweede plaat ging het in rap tempo achteruit voor wat betreft de kwaliteit van het songmateriaal, mede 'dankzij' de strubbelingen met verslaving van diezelfde Chaplin. Maar ik snap niet hoe je prachtsongs als *Everybody's Changing*, *Bend And Break*, *Bedshaped*, *Sunshine*, *This Is The Last Time* en natuurlijk *Somewhere Only We Know* – allemaal afkomstig van *Hopes And Fears* – kunt wegzetten als 'overgeproduceerde Coldplay-imitaties', zoals het wel vaker dwarse *Pitchfork* destijds deed. Volslagen nonsens: dat een band eens niet klinkt alsof 'ie in een stinkende garage op kapotte instrumenten in een halve dag een plaat heeft opgenomen, zoals destijds de hype was, wil niet per definitie zeggen dat het zielloze troep is. Hoe het ook zij, twintig jaar na dato is *millionseller Hopes And Fears* uiteraard toe aan een jubileumeditie en die valt niet tegen. De twee bonus-schijfjes puilen uit van de B-kantjes, 'rarities' en demo's, waarvan een deel niet eerder het licht zag. Die demo's zijn overigens – in tegenstelling tot wat normaliter het geval is – verrassend tof en laten vooral horen hoe goed Chaplin ook toen al, zonder 'hulp in de studio', zong. Maar de hoofdattractie is en blijft het in de Abbey Road Studios gemasterde originele album dat, ondanks een paar niemendalletjes (*She Has No Time*, *On A Day Like Today*), nog altijd van een betoverende schoonheid is.

★★★★★ / ★★★★★
Martin Cuppens

en regelmatig een weinig subtiele muzikale verwijzing naar zijn idool David Bowie. Maar Junge Roemer valt vooral op door de persoonlijk getinte poëtische teksten: "Ik had eigenlijk een boek moeten uitbrengen," zou Falco achteraf zeggen. Des te leuker is het dat deze Deluxe Edition ook inzichten biedt in zijn aantekeningen en daarmee

het ontstaansproces van de teksten. Junge Römer wordt door veel fans gezien als Falco's beste werk en daarom was het hard nodig dat het album, als laatste uit 's mans discografie, een luxe heruitgave kreeg met bonusmateriaal (bestaande uit 12"-versies en een oud interview). Helaas zou deze creatieve fase van Falco geen lang leven beschoren zijn: na de relatieve flop van Junge Roemer besloot de platenmaatschappij hem naar twee Nederlandse broers te sturen, die een liedje over ene Amadeus hadden klaarliggen...

★★★★★ / ★★★★★
Stefan Sjoers

Golden Earring
Back Home – The
Complete Leiden
1984 Concert (cd,
dvd)

Red Bullet
Rock
🎧 [Mission Impossible](#)

Ik was een van de achttuizend Earring-fans die op 23 juni 1984 in de Groenordhallen in Leiden de Haagse band een warm welkom thuis bezorgde na wat de

laatste Amerikaanse tournee ooit bleek te zijn. Golden Earring maakte er geen half werk van en de productie was indrukwekkend. Veronica maakte er opnames voor een tv-special, het Amerikaanse Westwood One registreerde het optreden voor de radio. Het kwartet stak na het recente buitenlandse avontuur in bloedvorm en speelde opvallend veel werk van de recente albums Cut en N.E.W.S., met Long Blond Animal en het onvermijdelijke Radar Love als enige oudjes. Helaas kwam destijds maar een deel van het optreden uit op lp: Something Heavy Going Down, vernoemd naar de studiotrack die eraan was toegevoegd. Een gemiste kans die goedge maakt wordt met deze nieuwe set, die een opnieuw gemixte versie van het complete optreden bevat. Opnieuw valt op hoe gedreven de band was, terwijl de reacties uit de zaal beter dan voorheen hoorbaar zijn. Als bonus zijn er verder vier mixen van Something Heavy Going Down aan toegevoegd, plus een dvd met o.a. de Veronica-special van destijds. Grappig genoeg realiseer ik me nu pas dat Golden Earring tijdens het Back Home-concert de gelijknamige hit uit 1970 dus helemaal niet speelde...

★★★★★ / ★★★★★★

Robert Haagsma

The Michael Schenker Group Is It Loud Enough? Michael Schenker 1980-1983 (6cd)

Chrysalis

Hardrock

🎧 Lost Horizons

Was het allemaal net even anders gelopen, dan had Michael Schenker eind jaren zeventig Joe Perry opgevolgd bij Aerosmith. Of hij

had in 1982 het verleidelijke aanbod van Ozzy Osbourne geaccepteerd en de immense leegte opgevuld die wijlen Randy Rhoads achterliet. De Duitse meestergitarist vond het na zijn avonturen bij Scorpions en UFO in de seventies echter tijd om zelf op de voorgrond te staan en vervaardigde met The Michael Schenker Group enkele van de betere hardrockplaten van de vroege jaren tachtig. De vier studioalbums uit die periode (dus minus het uitmuntende livealbum One Night At Budokan uit 1982) zijn verzameld in deze compacte box, aangevuld met al bekende demo's, B-kanten en zulks, plus een complete disc met onuitgebrachte alternatieve versies – die overigens vooral de tekortkomingen van zanger Gary Barden blootleggen. Ook voor de liefhebber die de extra's volstrekt oninteressant vindt, heeft Is It Loud Enough? een toegevoegde waarde. Het door Roger Glover geproduceerde debuut (1980) en opvolger MSG (1981) bleken de afgelopen jaren immers lastig verkrijgbaar op cd en hier hoor je majestueuze rocksongs als Lost Horizons en Let Sleeping Dogs Lie ook nog eens in zorgvuldig geremasterde vorm. Dat laatste geldt tevens voor het al bijna even goede album Assault Attack (1982), ditmaal met ex-Rainbow-frontman Graham Bonnet als zanger. Eenmaal aanbeland bij United

To Destroy (1983) kun je zelfs kiezen uit twee verschillende mixen, de originele en de Amerikaanse. Niet dat het veel uitmaakt, want de songtitel Systems Failing bleek helaas toepasselijk: aan zulke beroerde productie kan ook een nieuwe remaster niets veranderen.

★★★★★

Dominique van der Geld

Queen Rock Montreal (2cd)

Universal

Rock

🎧 Somebody To Love

Queen Rock Montreal heeft een flodderige voorgeschiedenis. Dat lag overigens niet aan de optredens zelf, want de Britse band stak tijdens de twee gebruikte shows van eind november 1981 in Canada in grootse

vorm. Er was juist van alles mis met de vele registraties die later op videoband en dvd verschenen. Songs ontbraken, beeld en geluid liepen niet synchroon of de kwaliteit was beroerd. Het probleem was dat de opnames eigendom waren van een productiebedrijf. Queen kocht de tapes uiteindelijk op en bracht al in 2007 geweldig gerestoreerde versies uit op dvd, blu-ray, cd en vinyl. De nieuwe cd- en lp-versies zijn vrijwel hetzelfde. Het

beeld is met hulp van de laatste technieken gerestoreerd, waarbij ditmaal gelukkig gekozen is voor het oorspronkelijke widescreen-formaat in plaats van 16:9. Wie de blu-ray koopt, krijgt ook een aantrekkelijke bonus in de vorm van het legendarische optreden van Queen op Live Aid. Verder niets dan goeds over de Montreal-show. Gedoe backstage met de filmers ontstak een soort venijn in de band waardoor Queen agressiever klinkt dan op andere liveregistraties. Verder laat Freddie Mercury in songs als Save Me, Somebody To Love en Play The Game horen dat hij toch echt een onwaarschijnlijk goede zanger was. Er zijn veel goede liveplaten van Queen, maar dit blijft

M

06 JUN ENSCHIEDDE CHINA CRISIS	28 SEP HENGELD DANIEL NORGREN
21 JUN HENGELD DEF AMERICANS JOHNNY CASH TRIBUTE	13 OKT HENGELD MOTHER'S FINEST
23 JUN HENGELD THE GORIES	17 OKT HENGELD DARYLL-ANN
29 JUN HENGELD THE DETROIT COBRAS	20 OKT ENSCHIEDDE THE LONG RYDERS
07 JUL ENSCHIEDDE CELEBRATING PRINCE FT. FORMER MEMBERS OF THE NPG	26 OKT ENSCHIEDDE ROCKET GUY ELTON JOHN TRIBUTE
11 JUL HENGELD THE DELINES	01 NOV HENGELD FLEETWOOD MAC: GOLD DUST WOMEN
12 JUL ENSCHIEDDE EARTH, WIND & FIRE BY AL MCKAY	02 NOV ENSCHIEDDE FISCHER-Z SOLO
16 JUL HENGELD RIVAL SONS	16 NOV HENGELD JOHAN
31 AUG HIERTIME VENA	13 DEC HENGELD JOHN COFFEY

BEKIJK HIER ONZE AGENDA

METROPOOL.NL

voor mij de beste. Ja, beter nog dan Live Killers of Live At Wembley '86.

★★★★★/★★★★★

Robert Haagsma

Bruce Springsteen
Best Of Bruce Springsteen (2cd)

Columbia/Sony

Heartland rock

🎧 Tenth Avenue Freeze-Out

Je moet niet alles in het leven letterlijk nemen, maar de titel van een compilatie mag best kloppen. Mag de platenmaatschappij onverbloemd geld graaien, dan verdient ze als koper op zijn minst een accurate titel. Best Of Bruce Springsteen blijkt echter een dwarsdoorsnede van zijn loopbaan en is dus per definitie geen 'best of'. Alleen ultieme fanboys en pathologische leugenaars zullen immers ontkennen dat het overduidelijke zwaartepunt in 's mans discografie op de jaren zeventig en tachtig ligt. The Boss bracht ook in de afgelopen dertig jaar heus prima platen uit, maar nooit van het kaliber van zijn beste werk uit de periode 1973-1987.

Onterecht dus dat slechts 17 van de 31 songs op Best Of Bruce Springsteen van zijn eerste acht albums komen. Noem mij flauw om deze release op diens titel te pakken, maar mijn moeder heeft me geleerd om schaamteloze money-grabs te beantwoorden met schaamteloze recensies. Bij dezen. Deze compilatie is trouwens wel een prima

warming-up voor de aankomende shows in Nijmegen. Zet je verstand op nul en je hebt zelfs een zorgeloos-plezante tocht door een halve eeuw Springsteen.

★★★★★

Sven Bersee

The Telescopes
Radio Sessions

2016-2019

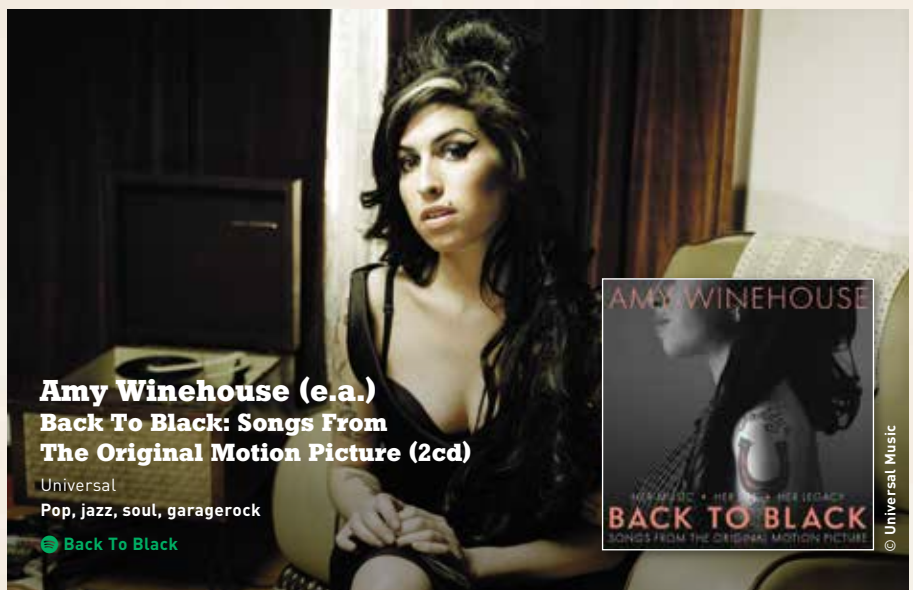
Tapete/Sonic Rendezvous

Spacerock

🎧 We See Magic And We Are

Neutral, Unnecessary

The Telescopes is een zwaar dronend en bezwerend spacerock-gezelschap uit Engeland dat al ruim 35 jaar bestaat, met songschrijver/zanger/gitarist Stephen Lawrie als enige permanent lid. Te klein voor pakweg de grote zaal van Paradiso, maar met een internationale cultreputatie. En natuurlijk was BBC-legende John Peel ooit fan. Deze compilatie bevat radiosessies uit de periode 2016-2019, opgenomen in Los Angeles, Liverpool en het Deense Aarhus. En omdat de band vrijwel iedere keer in een andere bezetting op tournee gaat, klinken ook bekendere nummers van de groep telkens weer anders. Alleen het stofzuiger-fuzz-gitaargeluid is een vertrouwde constante. The Telescopes is een fascinerende band waarvan de muziek bij voorkeur op hoog volume geconsumeerd moet worden. Genieten voor fans van zware psychedelische rock die Hawkwind een tikkeltje te

Amy Winehouse (e.a.)
Back To Black: Songs From The Original Motion Picture (2cd)

Universal

Pop, jazz, soul, garagerock

🎧 Back To Black

Het fenomeen 'muzikale biopic' is, mede dankzij het succes van Bohemian Rhapsody (uiteraard over Queen, in 2018) en Rocketman (Elton John, 2019), hartstikke hip: vaak lekker gedramatiseerde interpretaties van de levens en carrières van bands en muzikanten waarbij de werkelijke gebeurtenissen af en toe het onderspit moeten delven ten faveure van het spektakel. Niet gek dus dat het tragische levensverhaal van Amy Winehouse nu ook in een dergelijk jasje is gehesen. Over die film (die – hoe origineel – ook al de titel Back To Black heeft meegekregen) zal ik het hier niet hebben, maar de begeleidende soundtrack is in elk geval interessant. Uiteraard veel songs van het lijdend voorwerp zelf, maar ook is er plek voor artiesten die belangrijk zijn geweest voor Amy: jazz-baas Thelonious Monk (Straight, No Chaser), The Shangri-Las (Dressed In Black) en Tony Bennett (Body And Soul) bijvoorbeeld, maar ook garage-rockband The Libertines (de groep van goede vriend en partner in crime Pete Doherty) is van de partij met het hier wel een beetje uit de toon vallende Don't Look Back Into The Sun. En heel speciaal is het afsluitende, gloednieuwe en bloedmooie Song For Amy, geschreven en uitgevoerd door Nick Cave en Warren Ellis, die ook verantwoordelijk waren voor de 'original score' van de film. Een pluim voor de samenstellers omdat ze niet hebben gekozen voor een gemakzuchtige 'Winehouse-best of', maar voor deze muzikale leidraad door het leven van een veel te jong overleden megaster.

★★★★★

Martin Cuppens

frivool vinden. Luister bijvoorbeeld naar Strange Waves en je weet hoe Black Sabbath klinkt als die groep ooit in de diepste krochten van de hel een requiem voor onze inmiddels ontplofte planeet speelt.

★★★★★

Peter Bruyn

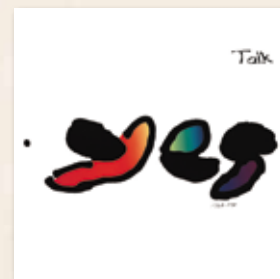
Yes
Talk – 30th Anniversary Edition (4cd)

Cherry Red

Progressieve rock

🎧 I Am Waiting

Dat een progrockalbum anno 1994 geen succes kon worden, stond gezien het muziekklimaat destijds op voorhand al wel vast. Maar Yes had het zichzelf nog moeilijker gemaakt, dankzij de zelfs voor die band uitermate turbulente periode die eraan voorafging. Na het belabberde

Union, waarop twee incarnaties van de groep waren samengevoegd, bestond Yes intussen weer uit een regulier vijftal dat toevalligerwijs exact dezelfde samenstelling had als op de hitalbums 90125 (1983) en Big Generator (1987). Met twee belangrijke verschillen: multi-instrumentalist Trevor Rabin toonde zich minder dictatoriaal en de blikkerige jarentachtig-sound was intussen weer ingewisseld voor oerdegelijke progressieve rock. Het ietwat in de

vergetelheid geraakte resultaat is het beste album van deze Yes-bezetting en misschien zelfs wel de beste Yes-plaat van de complete jaren tachtig en negentig, al is het eveneens ondergewaardeerde Drama (1980) daar ook een prima kandidaat voor. Hoe dan ook: een mooie reissue is dus van harte welkom en hoewel er aan het geluid weinig te verbeteren viel (Talk was een vroeg voorbeeld van een plaat die helemaal digitaal zonder tape werd opgenomen), is het bonusmateriaal op de meest luxe 4cd-versie om van te smullen. Vooral de live-opname van een concert in New York laat horen dat de band in deze fase goed in zijn vel zat.

★★★★★/★★★★★

Stefan Sjoers

ZO 23 JUN
311

WO 09 OKT
SINEAD
HARNETT

DO 04 JUL
WILLIAM THE
CONQUEROR

DO 31 OKT
FISCHER-Z
SOLO

WO 10 JUL
LEE FIELDS

WO 13 NOV
LEVELLERS

DI 30 JUL
MR. BIGMA

ZA 15 DEC
DOOL

MA 05 AUG
THE
WARNING

ZO 09 FEB
BLAUDZUN

DI 10 SEP
THE
CHAMELEONS

ZO 16 FEB
CARLY
PEARCE

DO 26 SEP
FEEDER

tickets: melkweg.nl

woensdag
29 mei 2024

Fat White Family

donderdag
30 mei 2024

Aziza Brahim

donderdag
6 juni 2024

Ilse DeLange

vrijdag
7 juni 2024

Christopher

donderdag
27 juni 2024

**Against
The Current**

zondag
30 juni 2024

Mammoth WVH

woensdag
10 juli 2024

Levellers

donderdag
11 juli 2024

Lee Fields

vrijdag
9 augustus 2024

S10

dinsdag
13 augustus 2024

Xavier Rudd

vrijdag
16 augustus 2024

Wine Lips

Holland Pop 1970

Holland Pop 1970

(bioscoop)

Documentaire

Regie: Ferri Ronteltap

Sommige zaken hoef je niet ingewikkelder te maken dan ze zijn. Zo verscheen in 1971 Stamping Ground, een concertregistratie van het Holland Pop Festival dat een jaar eerder in het Kralingse Bos in Rotterdam werd georganiseerd. Meer dan vijftig jaar later is er voor het eerst ook een heuse documentaire over het Nederlandse antwoord op Woodstock. In Holland Pop 1970 geeft de Rotterdamse regisseur Ferri Ronteltap aan de hand van archiefmateriaal een beeld van de tijdgeest waarin dit historische evenement plaatsvond. We zien daarom niet alleen Santana, The Byrds, Jefferson Airplane en Pink Floyd – hoewel de muziek als een belangrijke rode draad door de film loopt – maar vooral het naoorlogse Rotterdam en een generatie

jongeren die ageert tegen de benepenheid en de burgerlijkheid van de generatie voor hen. Op het festivalterrein wordt openlijk gehandeld in softdrugs en de Nederlandse Vereniging voor Seksuele Hervorming (NVSH) is present om de aanwezigen te voorzien van voorlichting en voorbehoedsmiddelen. Ronteltap heeft er dan ook niet voor gekozen om enkel mensen uit de muzikewereld voor zijn camera te zetten: naast interviews met Robert Jan Stips en organisatoren Berry Visser en Georges Knap komen onder anderen Paul Schnabel (socioloog, oud-politicus, oud-directeur Sociaal en Cultureel Planbureau), Hedy d'Ancona (socioloog, feminist, voormalig politicus) en Hans van Klinken (voormalig inspecteur politie Rotterdam) aan het woord. Holland Pop 1970 is

daarmee dan ook geen rechttoe rechtaan muziekdocumentaire, maar een zeer gedegen schets van een lang vergaan tijdsbeeld dat nog altijd ons heden tekent. Een mooie aanvulling op die prachtige registratie van een halve eeuw geleden.

★★★★★

Inge van Nimwegen

Thank You, Goodnight: The Bon Jovi Story (Disney+)

Documentaireserie

Regie: Gotham Chopra

In een chaotische, meeslepende en eigenwijze documentaire laat John Francis Bongiovi Jr. zien hoe hij als obsessief hardwerkende doch goedwillende frontman Bon Jovi opricht en bij elkaar houdt. Maar laat je niet misleiden door die eerste zin – dit is precies hoe deze zelfbenoemde muzikgod het gewild heeft. In vier afleveringen krijgen we

namelijk de geschiedenis van de rockband voorgeschoteld vanuit voornamelijk het perspectief van de frontman, van de doorbraak met radiohit Runaway tot en met het heden. Dat laatste loopt als rode draad door de documentaire. Zo zien we hoe Jon als zestiger met stemproblemen worstelt, iets waarbij long covid zeker niet geholpen heeft. Natuurlijk is er ook ruimte voor de verhalen van huidige en vroegere bandleden, waaruit duidelijk blijkt dat de actuele samenstelling – met o.a. toetsenist David Bryan en drummer Tico Torres, die er al vanaf het begin bij zijn – nog altijd erg hecht is. Ook het vertrek van ex-leadgitarist Richie Sambora wordt uitgebreid uitgelicht, al schijnt hij zelf niet heel blij te zijn met de uitwerking hiervan. Zo gooide een drankverslaving roet in het eten, tot de beste man uiteindelijk in

2013 geen onderdeel meer was van de band. Dat is natuurlijk geen uniek gegeven in de harde muzikbusiness en de wereld van seks, drugs en rock & roll. Wel uniek is hoe juist de leadzanger nooit echt blijkt te zijn gevallen voor het veelvuldige middelengebruik dat zeker in de jaren tachtig en negentig de norm leek te zijn onder rockmuzikanten. Wie weet is het wel de redding van de band geweest – of is dat vooral zo in deze hervertelling? Oordeel zelf.

★★★★★

Elysa van der Ven

Michel Faber Luister: Over Muziek, Geluid En Jezelf

ISBN 9789401621472

Xander

“Dit is een boek over muziek en de mensen die ernaar luisteren: je vrienden, je burens, jij en ik”, zo begint Michel Faber zijn boek *Luister*. Faber is een in Nederland geboren schrijver van Engelstalige fictie – hij schreef onder andere de succesvolle romans *Onderhuids* en *Lelieblank*, *Scharlakenrood* – die met *Luister* een zijweg is ingeslagen. *Luister: Over Muziek, Geluid En Jezelf* houdt verband met muziek, een langgekoesterde liefde van Faber, maar wat het verhaal precies is, blijft onduidelijk. *Luister* behandelt in elk geval niet de muziekgeschiedenis of technische aspecten van muziek. Toch hoopt Faber met deze collectie van essays, zo schrijft hij, de manier waarop je naar muziek luistert te veranderen – maar in die opzet is hij in elk geval niet geslaagd. Ondanks de aangename en grappige schrijfstijl is *Luister* met z’n 450 pagina’s een wat ongericht boekwerk en de auteur, om heel eerlijk te zijn, komt wat snobistisch over. Dit wordt misschien het beste geïllustreerd in zijn opvattingen over het

succes van Miles Davis’ iconische *Kind Of Blue*: niet “Jimmy Cobbs ingetogen beheersing van de cimbalen” of de opwindende die komt kijken bij “de toegenomen mogelijkheden om te improviseren als de muzikanten een modus gebruiken in plaats van een akkoordenschema” is waarom het album zo geliefd is. “In werkelijkheid is het zo dat de meeste kopers vinden dat ze op zijn minst één jazzalbum in huis moeten hebben en *Kind Of Blue* is dat album,” beweert Faber. Als je ten minste één boek over muziek in huis zou moeten halen dit jaar, is dat niet *Luister*.

Inge van Nimwegen

Loek Dekker Eagles, Amerika's Populairste Rockband

ISBN 9789023260295

Koninklijke Van Gorcum

In een van zijn spaarzame mededelingen aan het publiek in GelreDome benoemde Don Henley twee jaar geleden de warme band tussen Eagles en Nederland. Ondergetekende deed die avond verslag van het concert en verhip: op een van de laatste pagina’s in deze goed getimede biografie wordt zelfs geciteerd uit die recensie. En zo baseert Loek Dekker zich door het hele boek heen op informatie uit andere publicaties,

Mouwen opstropen en aanpakken in Rotterdam

Gideon Karting en Micha Zaat

Rotterdam, Laat Je Horen!

ISBN 9789083148779

Outliner Books

Het is een ironisch toeval dat net voor de verschijning van dit boek bekend werd dat er vanaf 2026 geen popconcerten meer georganiseerd worden in het Feyenoordstadion – de Kuip. De zoveelste adering van concertstad Rotterdam. *Rotterdam, Laat Je Horen!* gaat grotendeels over de decennia dat de havenstad ook de onbetwiste concertstad van Nederland was. Ga maar na: het allereerste internationale popfestival vond in 1970 plaats in Kralingen en lanceerde Mojo als nog altijd dominante concertorganisator. Alle internationale sterren traden op in Ahoy en de Kuip. Nighttown ontwikkelde zich vanaf

eind jaren tachtig tot een bruisend poppodium. Het multidisciplinaire Ein Abend In Wien in De Doelen legde de basis voor het Lowlands-festival. De auteurs spreken met sleutelfiguren achter die successen. Het beeld dat oprijst is een Rotterdam van doeners. Mouwen opstropen en aanpakken. Hoe kan het dan dat Rotterdam ook zoveel uit handen gaf? De Kuip en Ahoy werden uit de markt gedrukt door AFAS Live, Ziggo Dome en de Johan Cruijff ArenA in Amsterdam. Nighttown sloot in 2006 de deuren en een doorstart als WATT strandde al in 2010. Als verklaring komen de schrijvers niet verder dan gebrek aan visie bij beleidsmakers. Ik had hier graag meer over gelezen. Zoals ik als gewezen Rotterdammer ook graag iets teruggezien had over de ooit zo florerende metalscene met veel regionale groepen en op het hoogtepunt liefst drie speciale Rotterdamse metalpodia: Geronimo, De Blokhut en Baroeg. Die laatste zaal floreert nog altijd en staat zelfs aan de vooravond van een ingrijpende verbouwing. Een onbegrijpelijke ommissie van een boek dat gelukkig hoopvol eindigt. Als er één stad in staat is om iets nieuws te bouwen op de puinhopen van het oude, dan is het Rotterdam.

Robert Haagsma

kennelijk zonder zelf ooit een Eagles-lid of andere sleutelfiguren in het succesverhaal geïnterviewd te hebben. Toch voegt *Eagles, Amerika's Populairste Rockband* wel degelijk iets toe, juist omdat de auteur regelmatig inzoomt op de shows in Nederland: van het optreden tijdens het legendarische Poggala '73 in De Vliegermolen tot dat meest recente bezoek aan Arnhem in 2022. Ook citeert hij uit de bijzondere interviews die Constant Meijers wist binnen te slepen voor *Muziekkran*t OOR (waarin Henley

herhaaldelijk doodleuk opbiecht dat spelen met Eagles hem vooral te doen is om de poen). Hoewel het verhaal van de intern weinig gezellige band hier en daar wat droogjes is opgetekend, deed Dekker gedegen research naar de verschillende paden die leidden tot de formatie van Eagles, alsmede de achtergronden van de songs. Daarbij laat deze historicus sporadisch zijn mening doorschijnen: het bij velen zo geliefde *The Last Resort* vindt hij maar pathetisch en over countryrockers Poco schrijft

Dekker dat de composities zwakker waren dan die van hun veel populairdere genregenenoten (ondergetekende slaat het debuut *Pickin' Up The Pieces* uit 1969 toch echt hoger aan dan welke Eagles-plaat dan ook). Impopulaire meningen terzijde, *Eagles, Amerika's Populairste Rockband* vertelt op adequate wijze nog eens het complete verhaal, dat met de huidige *Long Goodbye Tour* – inclusief shows in GelreDome op 13 en 15 juni – dan toch écht ten einde schijnt te komen.

Dominique van der Geld

Welke prachtschijven draiden onze medewerkers bij het maken van dit prachtblad?

Martin Cuppens
The Libertines
All Quiet On The Eastern Esplanade

Niet verwacht, toch gekregen: een over de gehele linie beresterke plaat van The Libertines. Negen jaar na de gaapwaardige voorganger overtuigen frontmannen Pete Doherty en Carl Barât met album nummer vier: een mix van net wat meer dan voorheen gepolijste garagerock en artpop(!) met hier en daar een snufje reggae en jazz.

🎧 [Shiver](#)

Chris van Oostrom
Kelly Jones

Inevitable Incredible
Met slechts acht nummers voelt deze tweede studioplak van de Stereophonics-zanger onder eigen vlag meer als een uit zijn krachten gegroeide ep, maar de emotionele uppercut is er eentje waartoe zelfs de meeste dubbelalbums niet in staat zijn. Nauwelijks een ritmesectie te bespeuren, wel toetsen, inkleurende gitaar, veel strijkers en Die Stem. Huivermerg en rilrug!

🎧 [Sometimes You Fly Like The Wind](#)

Sven Bersee
Juliana Gattas
Maquillada En La Cama

Na twintig succesvolle jaren met electropop-groep Miranda! is het voor Juliana Gattas tijd om op eigen pootjes te staan. Geen probleem voor de Argentijnse zangeres. Haar disco-infused solodebuut is een aaneenschakeling van bouncy bops en sensuele synths.

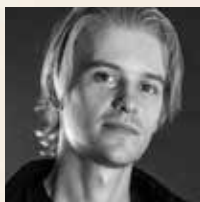
🎧 [Borracha En Un Baño Ajeno](#)

Dominique van der Geld
Slash

Orgy Of The Damned
Van Chris Stapletons populariteit in Amerika snap ik niet zoveel en de muziek van Demi Lovato vind ik verschrikkelijk. Maar uiterekend deze gastartiesten (en niet de door mij zo gewaardeerde Paul Rodgers of Billy Gibbons) zorgen voor de beste momenten op deze puike soloalbum van Slash. Excuses aan alle Alter Bridge-fans, maar van mij mag hij Myles Kennedy voorlopig thuislaten en gerust een vervolg geven aan dit allstar bluesproject.

🎧 [Oh Well](#)

Inge van Nimwegen
Aaron West & The Roaring Twenties
In Lieu Of Flowers

Hartverscheurend doch hoopvol; optimistisch maar onoverkomelijk droevig. Het laatste album in de triptiek over de fictieve Aaron West eindigt weliswaar op een hoopvolle noot, het Springsteenesque soloproject van The Wonder Years-zanger Dan Campbell weet onderweg een geloofwaardige lijdensweg te bezingen.

🎧 [Paying Bills At The End Of The World](#)

Robert Haagsma
Queen

Queen Rock Montreal
De registratie die was samengesteld uit twee shows van eind 1981 in Canada kwam al eerder in 2007 uit, maar we kunnen er niet vaak genoeg aan herinnerd worden dat Queen ooit een onaantastbare live act was. De setlist, het spel en de tomeloze energie van het kwartet maakt dit wat mij betreft de beste liveplak van Queen. Met ditmaal als bonus bij de blu-ray het Live Aid-optreden uit 1985. De meest legendarische 21 minuten uit de popmuziek.

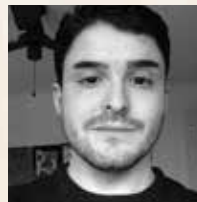
🎧 [Somebody To Love](#)

Orlando Ruiz de Fez
Mdou Moctar
Funeral For Justice

Op het zevende album Funeral for Justice blijft Mdou Moctar uit Niger trouw aan de energieke, repetitieve, psychedelische (blues)rock van de Sahara, bekend als Tishoumaren. De elektrische gitaarriffs en solo's van frontman Mahamadou Souleymane zijn indringend en worden ondersteund door mystieke teksten en dansbare grooves. Mdou Moctar bevestigt zijn toppositie binnen het genre, eerder gedomineerd door Bombino en Tinariwen.

🎧 [Oh France](#)

Harry de Jong
Willie Nelson
The Border

Willie Nelson is inmiddels 91 jaar, maar nog steeds niet van het podium en uit de studio te branden. Met The Border levert hij weer een prachtplak af: tien krachtige countryliedjes, waarvan hij er vier samen met zijn onafscheidelijke producer Buddy Cannon schreef. Het blijft bijzonder hoe goed bij stem Nelson ondanks zijn hoge leeftijd nog is.

🎧 [The Border](#)

Peter Bruyn
Still House Plants
If I Don't Make It, I Love You

Alle muziek heeft wortels in andere muziek. Maar sommige muziek is zo anders dat het de luisteraar direct in verwarring brengt – en dat is niet zelden de interessantste muziek. De een wordt er wanhopig van, de ander wil er dieper in. Steeds dieper. Zo'n band is Still House Plants.

🎧 [Silver Grit Passes Thru My Teeth](#)

René van Duijnhoven
Heath

Isaak's Marble
Ik heb vaak gedroomd van een leven in de jaren zestig of zeventig: optredens van Jefferson Airplane ervaren, Grateful Dead achternareizen en goed uit mijn bol gaan tijdens een Allman Brothers-show. Heath, een vijfkopig monster uit Den Haag, maakt dat nu allemaal mogelijk. Een mix van psychedelische rock, prog en wilde blues, zonder grenzen en avontuurlijk mooi.

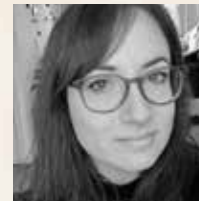
🎧 [Isaak's Marble](#)

Esmee de Gooyer
Beth Gibbons
Lives Outgrown

De Portishead-frontvrouw brengt met of zonder haar band maar weinig muziek uit. Haar eerste echte soloalbum is dan ook reden voor een feestje: hij is prachtig, vol emotie en donkere folky psychedelica. We moeten het koesteren, want wie weet wanneer ze ons weer zal zegenen.

🎧 [Reaching Out](#)

Stefan Sjoers
Pet Shop Boys
Nonetheless

Sinds begin jaren negentig klonken Neil Tennant en Chris Lowe niet meer zo archetypisch Pet Shop Boys. En op Nonetheless werkt dat als meer dan een retrotrip, dankzij de geweldige songs en dito productie. Voor de fans: denk Please met een vleug Behaviour!

🎧 [Why Am I Dancing?](#)

POPPODIUMBOERDERIJ.NL

24 MEI CALIGULA'S HORSE
+ SUPPORTS

29 MEI RUMOURS ATL
A FLEETWOOD MAC TRIBUTE

02 JUN SLOPER
MET MARIO GOOSSENS (TRIGGERFINGER)
& CESAR ZUIDERWIJK (GOLDEN EARRING)

08 JUN CHINA CRISIS

16 JUN THE EFFECT
MET TREV LUKATHER (ZOON STEVE
LUKATHER-TOTO) & NIC COLLINS (ZOON
PHIL COLLINS)

13 AUG CRIPPLED BLACK
PHOENIX

01 SEP GEOFF TATE (QUEENSRÛCHE)
THE BIG ROCK SHOW TOUR

POPPODIUM
BOERDERIJ AMERIKAWEG 145 ZOETERMEER

HET ENIGE ECHTE CLASSIC ROCK RADIOSTATION VAN VLAANDEREN

classic rock around the clock

WWW.BRUCE-RADIO.BE

Check lflmagazine.nl

- Meer: concertrecensies!
- Meer: interviews!
- Meer: muzieknieuws!
- Extra: Spotify-tips!
- Extra: cd-recensie van de week!
- Extra: muziekljstjes!
- Te gek: toffe acties en prijsvragen!
- Handig: meld je aan als abonnee of doe een abonnement cadeau!

Ga naar lflmagazine.nl en
meld je aan voor de nieuwsbrief!

Fijn spul op verse wax

Jon Bon Jovi heeft nooit veel goede woorden gehad over het titelloze debuut van zijn band **Bon Jovi** uit 1984. Na de eerste tournees werden die songs dan ook stilletjes uit de setlist verwijderd. Vanwege het veertigjarig jubileum komt het desondanks opnieuw uit en dat is natuurlijk altijd een goed moment om zo'n plaat weer eens tegen het licht te houden. Opener Runaway, het nummer waar de band destijds een platencontract aan overhield, blijft een klassieker. Van het aanstekelijke toetsenintro tot de bevlogen zang van Jon: niks mis mee. Roulette, het tweede nummer op de plaat, scoort ook een dikke voldoende. Maar daarna zakt Bon Jovi te vaak terug naar goed gespeelde, maar ook ietwat gezichtsloze melodieuze hardrock. De jubileumversie is geperst op

rood vinyl en gestoken in een Amerikaanse stijl kartonnen hoes. De heruitgave klinkt uitstekend. De luxe uitstraling wordt wel wat aangetast door de matige reproductie van de hoesfoto, waar ook nog eens aan gesleuteld is: band in beeld, gebouwen verdwenen en het fotomodel heeft een forse stap achteruit gezet. Later dit jaar komen ook andere Bon Jovi-titels aan bod (Mercury/Universal).

Om nog even in heavy sferen te blijven: het is dit jaar twintig jaar geleden dat Purification uitkwam, het debuut van de Deense formatie **Anubis Gate**. Hoewel de bezetting in de achterliggende twee decennia behoorlijk is gewijzigd, staat de band nog altijd voor een robuuste combinatie van power en progressieve metal. Die in-

grediënten waren al aanwezig op het debuut: krachtige gitaren en de theatrale zang van Torben Askholm zijn de dominante factoren. De plaat riep destijds voor de hand liggende vergelijkingen op met o.a. Fates Warning, Queensrÿche en Iron Maiden. En al waren de opnames destijds bedoeld als een demo, met de productie is niets mis. Purification kwam in 2004 alleen uit op cd. Het Nederlandse No Dust Records – label en platenzaak – dat wel vaker bijna vergeten pareltjes opvist, brengt het voor het eerst uit op vinyl. In een mooie klaphoes, oplage driehonderd stuks (Nu Dust/Bertus).

In 1995, drie jaar na de tijdelijk gebleken stop van zijn band Europe, kwam frontman **Joey Tempest** terug met zijn eerste solo-

plaat A Place To Call Home. Het was goed te horen dat de zanger zich wilde distantiëren van de vertrouwde sound van zijn band. Geen gepolijste hardrock dus, maar lekker in het gehoor liggende popliedjes en bespiegelende teksten. De Zweed bleek ook daar de stem voor te hebben. Zelf noemt hij het sindsdien zijn singer-songwriter album. En dat was het. Hij nam het op met een grotendeels Zweedse band, met een gastrol voor zijn oud-collega en gitarist John Norum in het nummer

Right To Respect. A Place To Call Home kwam destijds alleen uit op cd. Nu is er een mooi verzorgde vinylversie (Music On Vinyl/Bertus).

Onlangs schitterde **No Doubt** nog op het prestigieuze Coachella-festival in Californië. De Amerikaanse band rond zangeres Gwen Stefani is inmiddels aan de tweede comeback bezig. In 2003 begon No Doubt aan de eerste onderbreking, vooral omdat de leden meer tijd voor hun geliefden wilden hebben. Stefani

Vinyl van de maand

begon daarnaast een succesvolle solocarrière. Helemaal volgens de wetten van de muziekindustrie ging het afscheid gepaard met een compilatie: The Singles 1992 – 2003. De verzameling verscheen destijds op cd, cassette en als download. Het was een immens succes. Singles als Don't Speak, Hey Baby, Just A Girl en het debuut Trapped In A Box waren present, net als al die andere smakelijke cocktails van pop, punk en ska. In de vorm van de Talk Talk-cover It's My Life bevatte het ook nog een niet eerder verschenen liedje. Een nog altijd onweerstaanbare bloemlezing die eindelijk (en in verschillende kleuren) op vinyl verschenen is (Universal).

De vraag naar audiofiële persingen van rock, blues, jazz, pop en klassieke muziek blijft onverzadigbaar, en dus storten steeds meer partijen zich op deze markt. Het aan muziekgigant Warner gelieerde Rhino heeft al een tijdje zo'n serie: Rhino High Fidelity. Onder die vlag is al een aantal prachtige titels uitgebracht. De meest actuele worp bevat o.a. American Beauty van de Amerikaanse rockband **Grateful Dead**. De groep wist vooral dankzij de uitgesponnen optredens talloze 'Deadheads' aan zich te binden, maar zeker in de beginjaren bracht het stel rond zanger en gitarist Jerry Garcia ook erg mooie albums uit. American Beauty uit 1970 is zelfs een van de beste. Het was eigenlijk een broertje van het eveneens dat jaar verschenen Working Man's Dead. Grateful Dead speelde daarop een vooral door akoestische gitaren gedragen mix van folk, rock en country. Americana voordat die term daarvoor bedacht

werd. Prachtig spel, mooie koortjes en sobere songs. Zo klinkt Grateful Dead toch op zijn best (Rhino/Warner).

In diezelfde serie verscheen ook het klassieke album The Captain And Me van **The Doobie Brothers**. Het album uit 1973 bezorgde de Amerikaanse rockband een sterrenstatus dankzij de hitsingles China Grove en Long Train Runnin'. Alleen al in Amerika werden meer dan twee miljoen exemplaren van dit derde Doobies-album verkocht. De band, destijds nog zonder zanger Michael McDonald, was in die periode nog een echte rockact. Veel stevig gitaarwerk dus, met een vleugje blues en country. Alles werd ook nog eens prachtig vastgelegd door vaste producer Ted Templeman (later o.a. Van Halen). Vanwege die ambachtelijke sound klinkt The Captain And Me dan ook totaal niet gedateerd (Rhino/Warner)

In de Rhino High Fidelity-serie verschijnen dus ook regelmatig jazztitels. Een recente toptitel is Change Of The Century van alt-saxofonist **Ornette Coleman** uit 1960. De Amerikaanse muzikant was een van de boegbeelden van de ontlukende free jazz, een subgenre waarbinnen de muzikanten zich niet langer hielden aan de melodische en ritmische conventies. Ondanks het soms wat weerbarstige karakter van de muziek wist Coleman er een groot publiek mee te bereiken. Dit album, dat destijds via Atlantic uitkwam, was een bestseller. Het was dan ook gemaakt met een absolute sterbezetting met daarin, naast Coleman, trompettist Don Cherry, bassist Charlie Haden en drummer Billy Hig-

Normaal Oerend Hard – Killroy Single Collectie

Pseudonym

Normaal was bepaald geen direct succesverhaal. De band werd precies vijftig jaar geleden opgericht. Aanvankelijk traden ze vooral op in hun geliefde Achterhoek in kroegen en feesttenten, ijverig zoekend naar een eigen geluid. In 1976 tekende de band rond zanger en gitarist Bennie Jolink alias Buuz'n Beernd een contract bij Phonogram. Getuige de door Peter Koelewijn geproduceerde debuutsingle Hels As 'N Jagdhond was dit geen gelukkig muzikaal huwelijk. Na dat ene plaatje verhuisde Normaal dan ook naar het Telstar-label van Johnny Hoes. Hij was toen al decennia de ongekroonde koning van het levenslied, die vanuit het Limburgse Weert zijn imperium bestierde. Alle stukjes vielen ditmaal wel op hun plaats. Oerend Hard, de eerste single die in 1977 via het sub-label Killroy verscheen, was de klapper die Normaal nodig had: een ode aan het scheuren op de Norton motorfiets met in de benzinetank een licht ontvlambare mix van Chuck Berry en Status Quo. Het haalde de tweede plaats in de Top 40. Normaal was een fenomeen. En bleef dat ook in de jaren die volgden dankzij singles als Alie, Daldeejn, het carnavalsplaatje Bier, Bier, Bier en 'T Verstand Op Nul. Na deze singles en de twee albums Oerend Hard en Ojadasawa stapte Normaal toch weer over naar een major label. Bij WEA – tegenwoordig Warner – zette de band de veldtocht met succes voort. Oerend Hard – Killroy Single Collectie bevat de genoemde singles in hun oorspronkelijke vinylversies. Ze zijn aangevuld met het Engelstalige uitstapje Two Moths/Annie Get Your Gun en 'N Pens Vol Power En 'N Goeien Zin/Alle Buurluu Ok De Meister En De Pastoor. Voor de singles werd teruggegrepen op de originele tapes, dus de Normaal-fan met gouden oortjes kan ook gerust zijn. Naast de zeven vinylsingles bevat het boxje een reclameposter voor de Oerend Hard-single. Het eveneens bijgesloten boekje staat vol foto's en singleshoesjes. In het voorwoord legt Adri-Jan Hoes – producer en zoon van – bloemrijk uit hoe Normaal destijds voor zoveel onrust in de Hollandse polder kon zorgen. Het begon allemaal met deze singles.

gins. Net als de andere twee albums is Change Of The Century verschenen in een genummerde oplage van vijfduizend exemplaren. De kwaliteit van de hoes, de persing en de mastering is in alle gevallen buitengewoon. De albums zijn prijziger dan reguliere lp's, maar je haalt er wel wat mee in huis: de definitieve vinylversies (Rhino/Warner).

Na het mondiale monster-succes van Brothers In Arms uit 1985 duurde het liefst zes jaar voor **Dire**

Straits met On Every Street de opvolger afleverde. Het verkocht uitstekend, zeker naar huidige maatstaven, maar kroop nooit echt uit de immense schaduw van de voorloper. Wel bevatte het een aantal sterke hits, met als beste voorbeeld Calling Elvis, waar de plaat ook mee opent. On Every Street kwam in 1991 uit op cd en vinyl, waarbij een uur aan muziek op een lp gepropt werd. De vinylversie klonk dan ook niet best. In 2014 werd dat al gecorrigeerd met een heruitgave als dubbel-lp. De best klin-

kende uitgave is toch deze Amerikaanse audiofiële versie, waarop al eerder alle andere studiolaten van Dire Straits verschenen. En bij hernieuwde kennis-making blijkt het album stukken beter dan de recensies destijds deden vermoeden. Met alle aandacht die Mark Knopfler genereert met zijn gitaarveiling, single voor een goed doel en zijn nieuwe soloplaat, komt deze heruitgave op een ideaal moment. On Every Street verdient een herwaardering (Mobile Fidelity Sound Lab).

De hoes van Mercyful Fate - Don't Break The Oath

Het luidruchtige jaar 1984

Het jaar **1984** was erg goed voor hardrock en metal. Oudere acts vlamden nog een keer, terwijl een hele generatie jonge bands voor het eerst van zich liet horen. Opvallend was daarnaast de extreme variatie in dat ooit zo homogene wereldje, van Amerikaanse glamrock tot Scandinavische black metal.

Hardrock en metal floreren ongekend aan het begin van de jaren tachtig. Heel illustratief zijn de beelden van het US Festival dat in 1983 gehouden wordt in Californië. Tijdens het meerdaagse evenement treden groepen als Van Halen, Mötley Crüe, Scorpions, Judas Priest en ex-Black Sabbath zanger Ozzy Osbourne op voor zo'n 670.000 bezoekers. Het is de voorbode van een jaar dat gedomineerd wordt door zware gitaren. En al debuteren er in 1984 veel opwindende jonge acts, ook de oudere namen roeren zich. Deep Purple levert in de iconische Mark II bezetting met Perfect Strangers zelfs het comeback-album van het jaar. Uitstekend nieuw werk wordt ook geleverd door gevestigde namen als Judas Priest met Defenders Of The Faith, Whitesnake met Slide It In, Scorpions met Love At First Sting en Rush met Grace Under Pressure. Het ook al in 1984 verschenen Powerslave geldt nog altijd als een van de beste Iron Maiden albums ooit. De obsessie die Eddie van Halen opeens voor keyboards ontwikkelt, pakt verrassend goed uit op het Van Halen-album 1984 en de wereldwijde hitsingle Jump.

Wat verder opvalt aan het heavy jaar 1984 is de enorme variatie die het ooit zo eenvormige genre biedt. Bon Jovi debuteert met een titelloos album vol aangenaam in het gehoor liggende radiorock. Het eveneens van de oostkust afkomstige Twisted Sister bouwt met het lawaaierige Stay Hungry voort op de traditie van de Britse glamrockers Slade. Over glamrock en hair metal gesproken: 1984 is ook het jaar waarin Ratt debuteert met Out Of The Cellar en W.A.S.P. een titelloos eerste album op de argeloze wereld loslaat. Wie de metal net wat steviger wil, kan terecht bij Dokken met Tooth And Nail, March Of The

Saint van Armored Saint, het titelloze debuut van Metal Church, het sublieme album The Warning van Queensrÿche en – jawel – Projects In The Jungle van een embryonale Pantera. Het Amerikaanse Fates Warning ontpopt zich tot een pionier van de progressieve metal met het debuut Night On Broken. Gruwelijke hoes, geweldige muziek. Voor razendsnel gitaarspel hebben we Rising Force, het indrukwekkende solodebuut van de Zweedse virtuoos Yngwie Malmsteen. Metalheads met een hang naar het avantgardistische en tegendraadse kunnen hun hart ophalen bij het Canadese Voivod en diens allereerste werkstuk War And Pain. Wie nog steeds treurt om het uiteenvallen van het oude Black Sabbath vindt troost bij Psalm 9 van de Amerikaanse doommetalband Trouble en het titelloze werkstuk van St. Vitus. De Europese black metal roert zich nadrukkelijk met het titelloze debuut van het Zweedse Bathory, Don't Break The Oath van Mercyful Fate en de instant klassieker Morbid Tales van Celtic Frost. Zanger Ronnie James Dio weet zich als solo-act te handhaven met The Last In Line, terwijl Slayer met de ep Haunting The Chapel opnieuw laat horen een van de meest opwindende nieuwkomers van de Amerikaanse extreme metal te zijn. Toch is 1984 vooral het jaar van Metallica. De band rond zanger-gitarist James Hetfield en drummer Lars Ulrich combineert op het tweede album Ride The Lightning de agressie van het onvolprezen debuut met superieure songs en dodelijk effectief spel. De kroon op dit heavy metal-jaar is natuurlijk This Is Spinal Tap, de documentaire van regisseur Rob Reiner over 'one of England's loudest bands' – het fictieve Spinal Tap. Als de film iets duidelijk maakt, is het dat het leven van een metalmuzikant nooit over rozen gaat. Zelfs niet in 1984.

Armored Saint – March Of The Saint

LP, Chrysalis, FV 41476, US, 1984
Waarde € 40,- à € 60,-

Na een eerste veelbelovende ep uit 1983 volgt een jaar later het officiële debuut van de Amerikaanse band Armored Saint. De groep geeft hierop een eigen draai aan het typisch Europese geluid van bijvoorbeeld Iron Maiden. Een uitstekend album dat vooral aanslaat in Europa.

Bathory – Bathory

LP, Black Mark, BMLP 666-1, ZWE, 1984
Waarde € 3000,- à € 4000,-

Het debuut van de Zweedse band Bathory gaat de geschiedenis in als een van de hoekstenen van de Scandinavische black metal. Zanger, gitarist en bandleider Quorthon heeft voor de hoes een gouden geitenkop op het oog, maar dat bleek te kostbaar. Zijn concessie dat het iets moest worden 'dat in de buurt kwam', levert een knalgele geit op. Uiteraard is dat lang niet 'evil' genoeg, dus na de eerste persing van duizend exemplaren wordt het een sneeuwwitte geit. Die eerste oplage is al jaren een mega-collectible.

Celtic Frost – Morbid Tales

LP, Noise, N 0017, DE, 1984
Waarde € 250,- à € 300,-

Celtic Frost verrijst uit de rokende puinhopen van Hellhammer. De band is vooral het geesteskind van de Zwitserse zanger

en gitarist Tom Warrior. Al op dit eerste mini-album klinkt een even eigenzinnige als rauwe variant op de black metal. Het zeldzaamst zijn de versies die nog compleet zijn met de poster en de sticker.

Fates Warning – Night On Bröcken

LP, Metal Blade, MBR 1025, US, 1984
Waarde € 50,- à € 75,-

Als het om artwork gaat, is het nog altijd vaak behelpen in de metal. In de jaren tachtig lijkt het zelfs of bands daar regelmatig neefjes en nichtjes met een (schriftelijke) cursus creatief kliederen voor inhuren. Niet voor niets duikt de oorspronkelijke hoes van Night On Bröcken – hopeloze titel ook – vaak op in lijstjes met leukste albumhoezen. Die wordt later dan ook vervangen. Muzikaal is echter niets af te dingen op de sterk uitgevoerde progressieve metal van de Amerikaanse band.

Iron Maiden – Powerslave

LP, EMI, EMS-91091, JAP, 1984
Waarde € 125,- à € 150,-

Nadat Iron Maiden zich met zanger Bruce Dickinson versterkt, levert de band in no-time een vier-tal fenomenale studioten af: The Number Of The Beast (1982), Piece Of Mind (1983), Powerslave (1984) en Somewhere In Time (1986). De Britse metalband legt daarmee het betonnen fundament onder en succesverhaal dat nog altijd voortduurt.

Powerslave is dus een van de klassiekers. Het prachtige artwork van het album komt terug in de podiumaankleding van de wereldtournee die erop volgt. De genoemde prijs is voor exemplaren compleet met de obi (papierband) en poster.

Mercyful Fate – Don't Break The Oath

LP, Roadrunner, RR 9835, NED, 1984
Waarde € 50,- à € 75,-

Het ultieme collector's item dat het Deense Mercyful Fate voortbrengt, is de titelloze ep uit 1982 op het Eindhovense label Rave-On Records. Goede exemplaren kosten doorgaans tussen de 400 en 500 euro. Dat geldt dus niet voor het tweede reguliere album dat in 1984 via het eveneens Nederlandse Roadrunner uitkomt. Mercyful Fate wordt alom gezien als een belangrijke invloed op de black metal, vanwege het beschilderde gelaat van zanger King Diamond en zijn onverbloemd satanische teksten. Qua muziek brengt Mercyful Fate echter een behoorlijk traditionele mix van progressieve en heavy metal.

Metallica – Ride The Lightning

LP, Megaforce, MRI 769, US, 1984
Waarde € 150,- à € 200,-

Welke studioten plaat van Metallica nu de beste is, daar kan eindeloos over gekibbeld worden. Het tweede album Ride The Lightning, dat in de zomer van 1984 uitkomt, is in elk geval een publieksfavoriet. Het bevat dan ook klassiekers als Fight Fire With Fire, For Whom The Bell Tolls, Fade To Black en het nog altijd allesverpletterende Creeping Death. Songs waar de tijd tot op heden nog geen vat

op heeft. Ride The Lightning wordt meerdere keren (opnieuw) uitgebracht, onder andere door Roadrunner, Universal en het eigen label Blackened. De Amerikaanse oerversie op Megaforce is de meest zeldzame uitvoering.

Slayer – Haunting The Chapel

EP, Metal Blade, MBR 1024, US, 1984
Waarde € 100,- à € 125,-

De ep Haunting The Chapel is met de drie songs Chemical Warfare, Captor Of Sin en Haunting The Chapel een in groeven geperste brandbom. Zelfs in het metalwereldje, dat toch wel wat gewend is, baart het Amerikaanse kwartet opzien met de woest gierende gitaarsolo's, de agressieve zang van Tom Araya en de fel antireligieuze teksten. Gave exemplaren van de Amerikaanse oerpersing zijn de afgelopen jaren behoorlijk in prijs gestegen.

Trouble – Trouble (Psalm 9)

LP, Metal Blade, MBR 1019, US, 1984
Waarde € 100,- à € 125,-

In de metal heeft de duivel doorgaans vrij spel, maar het Amerikaanse Trouble doorspekt de songteksten juist met citaten uit de bijbel. Toch is de band niet behept met de zendingsdrang waar andere relipop- en rockbands soms last van hebben. Op het debuut excelleert Trouble als doomband in de stijl van Black Sabbath. Herpersin-

gen van het album zijn vernoemd naar het afsluitende nummer op het album, Psalm 9. Deze eerste Amerikaanse versie is uitgebracht op wit vinyl.

Twisted Sister – Stay Hungry

LP, Mobile Fidelity Sound Lab, MFSL 1-492, US, 1984/2000
Waarde € 50,- à € 75,-

Doorgaans worden vooral alom gewaardeerde titels uit de traditie van de jazz, blues, soul en rock een nieuw leven als audiofiele persing gegund. Op enkele uitzonderingen na worden hardrock en metal genegeerd. Groot is dan ook de verrassing als in 2000 een luxe versie aangekondigd wordt van Stay Hungry, het succesalbum van het schreuwigerige Twisted Sister. Maar toegegeven, het puberstrijdlied We're Not Gonna Take It klinkt beter dan ooit.

Voivod – War And Pain

LP, Roadrunner, RR 9825, Ned, 1984
Waarde € 40,- à € 50,-

Canadese rockbands hebben vaak iets bijzonders. Zie bijvoorbeeld Rush of Max Webster. Of Voivod, dat bijna achteloos invloeden uit de progressieve rock, metal en punk versmelt tot een volkomen eigen geluid. Voivod is tijdens het maken van het debuut War And Pain nog een ruwe diamant, maar het unieke bandgeluid is er ook dan al. En het is er, veertig jaar later, nog altijd.

Platenzaak van de maand

Dwars Vinyl

www.dwars-edam.nl

Voorhaven 129

1135 BP Edam

Tel. 0299 315370

info@frankvandenberghproducties.nl

Openingstijden: di - vr: 10:00-17:30 uur,

za: 10:00-17:00 uur.

Eigenaar: Frank van den Berg

Hoe lang bestaat Dwars Vinyl?

"De winkel bestaat nu drie jaar. De directe aanleiding was dat mijn broer met zijn bedrijf zijn oude pand uit moest. Hij kwam toen in een prachtig voormalig kaaspakhuis uit de achttiende eeuw terecht. Het was alleen te groot voor vier bureaus. De hele begane grond was bijvoorbeeld vrij. In ben al lang actief in de culturele sector in de regio, o.a. als programmeur van Manifesto in Hoorn en bij P3 in Purmerend. Ik hou enorm van muziek en verzamel vinyl, en zodoende leek het me leuk om in die ruimte een platenzaak te beginnen. Er is ook een kapper en er worden daarnaast woonaccessoires en cadeauartikelen verkocht. Die combinatie heeft een heel prettige dynamiek."

Hoe gaat het tot nu toe?

"Heel goed. De combinatie van meerdere zaken in een pand werkt heel goed; de mensen lopen van de een naar de andere afdeling. We hebben veel klanten uit Edam, Volendam en

uit de rest van de regio. Ook komen er veel toeristen en dagjesmensen over de vloer. Wie hier bijvoorbeeld met z'n bootje aankomt, krijgt een boekje met wat er allemaal in Edam te doen is. Wij staan daar ook in."

Met wat voor een collectie ben je begonnen?

"Omdat het de tijd van de lockdowns was, had ik veel tijd om op pad te gaan om collecties op te kopen. Omdat ik uit de regio kom, was er ook een soort gunfactor. Nee, ik heb niets uit mijn eigen verzameling gehaald. Daar ben ik nog niet aan toe. In het begin verkocht ik veel tweedehands, zo'n tachtig procent. Dat is behoorlijk omgeslagen: inmiddels verkoop ik zo'n zeventig procent nieuw. Waarvoor dat komt? Vermoedelijk omdat mijn aanbod aan nieuwe titels groter geworden is. We willen vooral dat je niet alles na een bezoekje wel gezien hebt, maar dat je als klant vaker terug wilt komen."

Wat voor soort muziek is heel gewild bij jouw klanten?

"De dagjesmensen kopen vooral tweedehands – en dan met name de grote namen. Supertramp, Fleetwood Mac: dat soort platen. Het valt me op dat Arctic Monkeys enorm populair is onder de jeugd uit Volendam. Die platen zijn niet aan te slepen. En onder de meisjes doen Billie Eilish en Taylor Swift het enorm goed."

De Top 10 van Frank

1. The Rolling Stones – Exile On Main St.

2. Cowboy – 5'11 Getcha Ten

3. The Clash – London Calling

4. David Bowie – The Rise And Fall Of Ziggy Stardust And The Spiders From Mars

5. Donny Hathaway – Everything Is Everything

6. This Mortal Coil – Blood

7. Big Star – #1 Record

8. The Serenes – Barefoot And Pregnant

9. Tedeschi Trucks Band – Layla Revisited

10. The Smashing Pumpkins – Mellon Collie And The Infinite Sadness

Wat zijn je plannen voor de komende tijd?

"We hebben al regelmatig instores, zoals onlangs nog met Record Store Day. We hebben genoeg ruimte en er zijn dus plannen om vaker artiesten uit te nodigen voor een optreden. Achter de winkel is een grote loods en daar is inmiddels een studio gevestigd waar bekende muzikanten opnemen. Zoiets biedt ook mogelijkheden."

Ten slotte: waarom heet de winkel Dwars Vinyl?

"Edam vormt een gemeente met Volendam en we worden door de Volendammers vaak 'dwarse Edammers' genoemd. In hun ogen zijn we altijd overal tegen, haha! Maar het slaat ook op de tijd waarin we de winkel openen, midden in de periode van corona en lockdowns. We gingen daarmee tegen de stroom in."

3 nummers voor 20,-

Wil je Lust For Life een paar maanden uitproberen? Maak dan nu gebruik van deze supervoordelige en vrijblijvende aanbieding: Lust For Life 3 keer bij je thuis bezorgd voor maar 20 euro! En jawel: de verzending stopt automatisch.

Vul de bon in op
pagina 28 of ga naar
www.lflmagazine.nl

koken met rockers

Courgettesoep van Barend Courbois

Als zoon van jazzdrummer Pierre Courbois is Barend Courbois - o.a. bekend als bassist van The Michael Schenker Group - het wel gewend om heerlijke gerechten te maken voor (muzikale) gasten. Veel musici kwamen namelijk vroeger graag op bezoek in de Arnhemse woonboot van zijn ouders waar ze bleven slapen en eten, terwijl hij als jongetje zijn moeder met veel plezier hielp met uien snijden en aardappels schillen. "Daar is mijn liefde voor eten koken echt ontstaan!"

Ingrediënten:	- 1 liter runderbouillon	- 200 gram crème fraîche
- 4 courgettes	- 1 groot glas witte wijn	- geraspte Emmentaler kaas
- 2 rode uien	- scheut olijfolie	- geraspte Old Amsterdam
- 6 tenen knoflook	- verse tijm	- verse basilicum
- 1 aardappel	- zout en zwarte peper	

Bereidingswijze:

"Het liefst wilde ik een heerlijke boeuf bourguignon klaarmaken voor een grote groep Spaanse en Nederlandse vrienden in ons huis in Valencia en dat recept met jullie delen. Helaas kon het festijn niet doorgaan, omdat ik moest invallen bij een lokale band. Ik ga nu iets klaarmaken wat wij altijd tijdens vakanties in Frankrijk maken en dat is een simpele courgettesoep. Ik geef daar alleen mijn eigen twist aan met flink wat knoflook, crème fraîche, veel tijm en witte wijn. Ik vind het leuk om een eigen draai aan recepten te geven, omdat ik vroeger de koksopleiding heb gedaan. We moesten elke ochtend twee uur lang hele oude recepten overschrijven, daar heb ik de basisdingen geleerd. Voor de rest heb ik een eigen stijl – niet alleen als ik kook, maar ook als ik muziek maak trouwens. Koken is eigenlijk prima te vergelijken met musiceren: je hebt een aantal ingrediënten die bij elkaar passen, maar ook die totaal niet bij elkaar horen. Maar goed, terug naar het recept! Voor deze makkelijke soep snipper ik eerst de uien en de knoflook. Daarna spoel ik de courgettes af, hak de uiteinden eraf en snijd ze in blokjes. Daarna schil ik de aardappel en snijd deze in stukken. Voordat ik bouillon toevoeg, bak ik de courgette, aardappel, ui en knoflook een paar minuten in de olijfolie. Dat is altijd iets lekkerder, omdat er dan meer smaak vrijkomt.

Het liefst trek ik verse runderbouillon, maar vanwege tijdgebrek heb ik nu een bouillonblokje gebruikt. Voeg de bouillon, de wijn en een paar takjes tijm toe en laat de soep zo'n 20 à 25 minuten zachtjes pruttelen. Wanneer de tijd voorbij is, breng ik het geheel op smaak met zout en peper. Daarna ga ik aan de slag met de staafmixer totdat er een gladde soep ontstaat en voeg ik de crème fraîche toe. Als finishing touch sprenkel ik de geraspte Emmentaler en Old Amsterdam over de soep – dat is echt waanzinnig lekker! – en voeg ik een paar blaadjes verse basilicum toe. Zorg dat je de soep heet opdient en smullen maar!"

Tekst: Kayleigh Mensinga

win!

Twee kaarten voor Bospop

Lust For Life is ook dit jaar media-partner van Bospop, het altijd gezellige pop- en rockfestival dat deze zomer voor de 42ste keer plaatsvindt. Op 12, 13 en 14 juli treden klasbakken als John Fogerty, Toto, Zucchero, Alice Cooper en Heart op in Weert, naast nog vele andere gevestigde en opkomende namen!

Vorig jaar ging de derde festivaldag helaas niet door vanwege het aangekondigde noodweer. Een flinke domper voor zowel de organisatie als het publiek, maar in juli is Bospop dus terug met een behoorlijk spectaculaire line-up. Naast de hierboven al genoemde artiesten kun je je deze keer ook verheugen op optredens van o.a. The Waterboys, DI-RECT, Rival Sons, Raccoon, James Blunt, Southside Johnny & The Asbury Jukes, Son Mieux en onze eigen columnisten van DeWolff! Een typisch Lust For Life-affiche, mogen we wel stellen. Zeker ook dankzij de toevoeging van fijnproeversnamen als Leif de Leeuw, Christone 'Kingfish' Ingram en Southern rockers Robert Jon & The Wreck, die trouwe lezers de afgelopen jaren al voorbij zagen komen in ons blad.

In samenwerking met de organisatie mogen we 2x2 kaarten weggeven voor Bospop 2024! Wil jij kans maken? Beantwoord dan onderstaande vraag en stuur je antwoord, plus je naam en adresgegevens, vóór 4 juni 2024 naar prijsvraag@lflmagazine.nl o.v.v. Popquiz Bospop. Veel succes!

Welke oude bekenden op het affiche van Bospop 2024 hebben het vaakst op het festival gespeeld?

BOSPOP

Crossroads 177

Tekst: Dominique van der Geld
Puzzel: Inge van Nimwegen

De periode met Tony Martin als frontman werd lange tijd compleet genegeerd buiten de allergrootste Black Sabbath-fans. Het hielp natuurlijk niet dat je veel moeite moest doen om de albums Headless Cross, Tyr, Cross Purposes en Forbidden op cd of vinyl aan te schaffen. De boxset Anno Domini 1989-1995 brengt daar nu verandering in - en terecht, want ook in dit onderbelichte tijdperk was 'riffmeister' Tony Iommi ouderwets op dreef. Speciaal voor deze release voorzag de gitarist het omstreden Forbidden van een nieuwe mix, waardoor vooral Cozy Powells drums veel beter tot hun recht komen. Kortom: een musthave voor Sabbath-adepten!

In samenwerking met platenlabel BMG mogen we een exemplaar van de cd-box Anno Domini 1989-1995 verloten! Wil jij kans maken? Los dan de onderstaande woordzoeker op. De woorden kunnen horizontaal, verticaal, diagonaal en tegen de leesrichting in verborgen zijn. De overgebleven letters vormen de eindoplossing. Dit kan van alles zijn: een muzikant, bandnaam of een albumtitel. Stuur de oplossing plus je naam en adresgegevens voor 4 juni 2024 naar prijsvraag@lflmagazine.nl o.v.v. Crossroads #177. Veel succes!

I	B	E	T	H	G	I	B	B	O	N	S	T	S	L	A	S	H
E	L	T	T	I	L	R	E	H	T	A	E	H	W	L	M	M	A
B	E	C	I	N	D	Y	L	E	E	M	D	E	E	E	S	B	K
K	R	D	C	A	N	N	E	D	H	E	A	T	H	R	T	R	A
I	E	E	I	C	W	E	U	T	A	S	C	E	T	R	I	U	M
N	P	P	N	S	L	E	A	H	Y	R	R	L	T	E	L	C	A
T	P	E	O	T	N	V	S	O	R	O	A	E	A	F	L	E	S
S	A	A	H	A	B	R	T	U	E	H	Y	S	M	A	H	S	I
U	R	R	P	E	E	E	U	E	O	T	N	C	Y	R	O	P	W
G	T	L	R	F	C	D	U	B	N	H	N	O	S	R	U	R	A
I	N	F	E	E	I	N	Q	K	C	G	E	P	S	E	S	I	S
E	E	I	V	L	T	A	U	D	E	I	P	E	I	I	E	N	H
M	Z	S	O	T	S	V	E	E	O	L	R	S	R	S	P	G	I
P	T	H	O	T	U	D	E	C	C	Y	A	D	K	T	L	S	N
I	I	E	H	I	J	A	N	E	L	N	P	E	E	T	A	T	G
R	L	R	I	L	E	A	R	D	A	N	G	E	R	C	N	E	T
E	B	S	T	R	A	N	D	O	F	O	A	K	S	O	T	E	O
I	S	O	B	E	L	C	A	M	P	B	E	L	L	N	S	N	N

- AD VANDERVEEN
- A TREEHOUSE WAIT
- AYREON
- BETH GIBBONS
- BLITZEN TRAPPER
- BONNY LIGHT HORSEMAN
- BRENT BEUKELAER
- BRUCE SPRINGSTEEN
- CANNED HEAT
- CEDRIC BURNSIDE
- CINDY LEE
- EAR DANGER
- FALCO
- HEATHER LITTLE
- HOOVERPHONIC
- ISOBEL CAMPBELL
- JUSTICE
- KAMASI WASHINGTON
- KINTSUGI EMPIRE
- KRISSY MATTHEWS
- LITTLE FEAT
- PEARLFISHERS
- PENNY ARCADE
- QUEEN
- SIERRA FERRELL
- SLASH
- STILL HOUSE PLANTS
- STRAND OF OAKS
- THE TELESCOPES
- THOU

089

**Oplossing Crossroads #176:
Rock Rock Till You Drop**

De Pyromania-boxset van Def Leppard is gewonnen door Wanda Sack-Slaats uit Volendam.

Popquiz (LFL140):

De titel van het eerdere boek dat Ken McNab schreef over zijn favoriete band is The Beatles In Scotland. Het tweeluik The

Beatles: 1963: Het Begin Van Beatlemania en The Beatles: 1969, Hun Laatste Jaar is gewonnen door Ab Kooy uit Sint Pancras.

Alle prijswinnaars: van harte gefeliciteerd!
Je prijs wordt zo snel mogelijk op de bus gedaan!
Kijk voor meer acties op onze website:
www.lflmagazine.nl

Volg ons ook op X en Instagram
(@lflmagazine) en Facebook (lustforlifemagazine)

089

einlschot

© Bruno Cornil

Deze zeventigjarige troubadour timmert al sinds eind jaren zeventig met zijn band aan de weg en trekt nog steeds onvermoeibaar de wereld rond. Ieder nieuw album bevat, naast liedjes over de menselijke psyche en de liefde, weer enkele politiek getinte of protestliederen. Zo ook het onlangs verschenen *Triptych*, waarover onze recensent Chris van Oostrom in LFL140 nog zei dat we hiermee nu 'toch echt zijn beste album in jaren te pakken hebben'. Maar laten we het daar nu eens niet over hebben met Fischer-Z-frontman **John Watts**

Als je in een gekkenhuis zou belanden, hoe kun je het personeel dan overtuigen dat je daar niet thuishoort?

"Je weet natuurlijk dat ik in zo'n inrichting gewerkt heb, of niet? Ik ben afgestudeerd als klinisch psycholoog. Maar de staf ervan overtuigen dat je eigenlijk helemaal gezond bent? Dat lijkt me onmogelijk. De grens tussen gestoord en normaal is namelijk erg dun en als je het aan een creatieve geest als mijzelf vraagt, dan is het enige eerlijke antwoord dat het mij nooit zal lukken om ze te overtuigen. Maar zoals je weet, zijn er genoeg mooie kunstwerken in gevangenissen en gekkenhuizen gefabriceerd, dus ik hou het er wel vol!"

Welke vreemde vraag moeten we eens stellen aan Peter Gabriel?

"Oh Peter... Nou, vraag hem maar waarom hij zo slecht tegen zijn verlies kan en steeds liegt dat hij van mij kon winnen met tennissen. Ik heb hem al lang niet meer gezien, gesproken of tegen hem getennist, wellicht omdat hij het dus niet kon waarderen dat ik van hem won? Nu wil ik het wel eens weten!"

Denk je dat de mensheid ooit leert om vreedzaam samen te leven?

"Nee. Ik denk dat het einde van de mensheid zoals wij die nu kennen binnen zo'n driehonderd jaar zal komen. Er zijn te veel gevaarlijke ontwikkelingen die door onze onderlinge strijd niet beteugeld kunnen worden. Ze worden niet onderkend of zullen misbruikt worden door de degenen die niet beter weten en dat kan alleen maar resulteren in het einde van de maatschappij."

Wat is het vreemdste cadeau dat je ooit ontvangen hebt?

"Een burgemeester van een niet nader te noemen stadje heeft me ooit een pul cadeau gedaan die groter is dan een toilet, waar je dus nooit fatsoenlijk uit kunt drinken. Maar dat is niet het enige hoor! Verschillende teddyberen met glitterjasjes, van enkele mannelijke fans uit Berlijn die een beetje verliefd op me waren. Ik was toen nog veel jonger en aantrekkelijker natuurlijk, dat snap je wel. Echt heel veel verschrikkelijk vies voedsel. En zo kan ik nog wel even doorgaan."

Heb je ooit een uitgebreide grap met iemand uitgehaald?

"Maar natuurlijk! Zo rond mijn achttiende is dat een tijdje echt een vreemd soort hobby van mezelf en mijn vrienden geweest. Een vriend had ooit het huis van mijn ouders in de verkoop gezet. Als tegenzet ben ik toen 's nachts hun tuin ingeslopen, ze hadden namelijk een zeer mooie zwart-witte porseleinen beeld van een hond dat ik heel graag een andere kleur wilde geven. Het was een verschrikkelijk duur ding en ik heb het toen lichtgevend oranje gespoten. Ze waren er niet zo heel blij mee."

Ben je ergens irrationeel bang voor?

"Muggen! Ze zijn allemaal verschrikkelijk! Maar nu ik heb gehoord dat ook de echt gevaarlijke, die ziekmakende krenten uit het zuidelijke deel van de wereld, langzaam naar het noorden trekken... Bah. Klimaatverandering gaat echt de hele wereld ontwrichten. Oh ja, en ik heb ook een hekel aan zeeslangen. Vieze glibberbeesten..."

Tekst: René van Duijnhoven

holland
dance
festival

Black Sabbath – The Ballet
Birmingham Royal Ballet

12 – 15 juni 2024

Nieuwe Luxor Theater Rotterdam

holland-dance.com

ONE HAND CLAPPING

Paul McCartney
& Wings

Live studio sessions from 1974,
newly-mixed and available
for the first time

Featuring previously
unreleased tracks

2LP + ONLINE EXCLUSIVE 7" * 2LP * 2CD * STREAMING/DOWNLOAD + ATMOS
AVAILABLE 14TH JUNE

For more information visit PaulMcCartney.com
#OneHandClapping

The brand-new studio album

Available on LP/CD/Cassette/Streaming

Release: June 7

 PLATENZAAK.NL

